

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojским pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 15 (13.246)

Trst, četrtek, 19. januarja 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubéis 20
Tel. (0432) 731190

Medtem ko se De Mita pripravlja na odločilna pogajanja s sindikatom Minister Amato je priznal težak državni primanjkljaj

*Lani je dosegel mejo 124 tisoč milijard lir, tako da bodo klestenja javnih izdatkov neizbežna
Sindikalna zveza potrjuje splošno stavko 31. januarja - Craxi je trdno odločen, da jo prepreči*

DUŠAN KALC

RIM — Čas beži in odnosi med političnimi in družbeni silami v Italiji se glede reševanja zapletenih gospodarskih in davčnih vprašanj čedalje bolj zapletajo. Nad političnim dogajanjem teh dni lebdi vse bolj otlipljiva grožnja splošne stavke, ki ima tipičen političen značaj in je odraz naraščajoče odločnosti delavskega gibanja, da uveljavi svoje zahteve po pravičnejši davčni politiki.

Včeraj se je začela pripravljalna faza na odločilna pogajanja De Mite s sindikati, ki so bila prvotno napovedana za te dni, a bodo po vsej verjetnosti zdrknila na prihodnji teden, da bi medtem vlada boljše pripravila svoje protipredloge. De Mita želi očitno pridobiti na času, potem ko mu je zakladni minister Amato včeraj izročil dokument z ne ravno razveseljujočimi podatki o državnem primanjkljaju in s predlogi za njegovo sanacijo. Vladni predsednik je takoj poslal Amatov dokument v proučitev vsem ministrom in vsem tajnikom strank. Pred srečanjem s sindikalnimi predstavniki želi zbrati vsa mnenja ter si razjasniti pojme. Pri tem je že vnaprej napovedal, da je pripravljen pristati na vse tiste sindikalne zahteve, ki bodo v skladu s politiko sanacije državnega deficita. To z drugimi besedami pomeni, da je vlada pripravljena popustiti v nekaterih davčnih zadevah, vendar ne za ceno popuščanja na področju zadrževanja javnih stroškov. To hkrati pomeni, da namerava vlada krepko oklestiti izdatke za javne uslužbenke. Ti izdatki so v preteklem letu presegli za 4.500 milijard lir predvideno finančno breme. Številko navaja Amato v svojem dokumentu, ki z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da je državni primanjkljaj dosegel v preteklem letu mejo 124 tisoč milijard,

kar presega za skoraj sedem tisoč milijard predvidevanja. Zakladni minister zato zahteva korenito preosnovno javnega sektorja. Prav tako kot na področju javnih služb je treba po Amatovem mnenju hitro in učinkovito ukrepati s korenitim rezanjem izdatkov na področju zdravstva, socialnega varstva in prevozov.

O tem se bodo morala sedaj, kot rečeno, izreči posamezna ministrstva in politične stranke, nakar se bodo začela pogajanja s sindikatom. Kaj pa namerava De Mita ponuditi nasprotni strani v zameno za vsa ta klestenja? V okviru davčne reforme ponuja zaenkrat strožji režim za neodvisne delavce, strožje zakone proti davčni utaji ter preosnovno finančnega ministrstva. Za učinkovitejši boj proti inflaciji, pa je treba po mnenju vlade onemogočiti učinke na premično lestvico, ki jih povzroča povišek davka IVA.

Včeraj so se spet oglasili tudi sindikati. Njihovo predstavništvo se je izreklo v poslanski proračunski komisiji. Vztrajalo je pri zahtevi, da bi se vlada hitro in jasno izrekla o njihovih predlogih ter z zadovoljstvom ugotavljalo, da ni nobeden od članov parlamentarne komisije branil vlade in da so številne kritike letele bolj na njena stališča kot pa na stališča sindikatov. Glede splošne stavke pa sindikat trdno stoji na svojem, čeprav ne zanika, da obstaja obojestranska pripravljenost na sporazum.

Izid prihodnjih pogajanj med vlado in sindikati bo v veliki meri odvisen tudi od soglasja tako znotraj vladne večine, kot znotraj sindikata. Iz raznih glasov, ki so se včeraj širili po Montecitoriu, bi se dalo razbrati, da je socialistični tajnik Craxi spet na bojem pohodu. Neki socialistični sindikalist, ki pa ni hotel, da bi tisk razkril njegovo ime, je včeraj izjavil, da je Craxi trdno odločen, da bi preprečil splošno stavko.

Ob sinočnjem vrhu v palači Chigi Zračni koridori so zares varni?

Ministri soglasno trdijo, da je italijanski zračni prostor povsem varen, minister Santuz pa obljublja nove zračne poti

RIM — Megla, stavke kontrolorjev poletov, stavke pilotov, paraliza (popolna ali delna) italijanskih letaliških struktur niso najbrž najprimernejši okvir, v katerega lahko postavimo razpravo o kaosu v zračnih koridorih. Na dnevnem redu sinočnjega vladnega sestanka, ki ga je v palači Chigi vodil podtajnik ministrskega predsedstva Misasi, in na katerem so bili prisotni tudi ministri Santuz, Formica, Fracanzani in Zanella, je bilo namreč vprašanje zmede, ki vlada v zračnih koridorih.

Piloti, ki so včlanjeni v združenje ANPAC, so namreč potrdili svoje stališče: italijanski zračni koridori so nevarni, ker se po njih pretaka tudi vojaški promet. Nevarnost je torej realna, zagotavljajo piloti ANPAC, stališče vlade, ki se je sinoči sestala na strokovnem vrhu pa je diametralno nasprotno.

»V italijanskem zračnem prostoru ni nikoli bilo in tudi ni nikakršne nevarnosti,« je izjavil obrambni minister Zanone ob zaključku zasedanja v palači Chigi. Po ministrovem mnenju so bili tudi manevri ameriške vojne mornarice, ki so se pravkar zaključili v Sredo-

zemlju, povsem varni in niso ogrožali italijanskega civilnega letalskega prometa. Ameriška letala so sicer letela tudi nad Italijo, vendar brez nevarnosti za potnike rednih letal.

Nekoliko drugačno je bilo stališče ministra za prevoze Santuza, ki je vzel v vednost stališče pilotov ANPAC, in je kategoriji zagotovil, da se bo zavzel za ustanovitev novih zračnih koridorov, ki naj bi bili odprti izključno civilnemu prometu.

Gneča v italijanskem zračnem prostoru bo vsekakor trajala še nekaj časa, saj bo treba temeljito proučiti varnost in zmogljivost koridorov, če bo seveda Santuzova zamisel deležna dovoljšnje pozornosti.

Zaenkrat pa morajo italijanski potniki vsekakor kljubovati težavam, ki jih povzroča prepletanje stavk najrazličnejših kategorij letaliških uslužbencev. Poleg neštetihih podatkov o pletih, ki so izpadli iz dnevnih voznih redov, moramo zabeležiti pozitivno vest, da je združenje radaristov LICTA preklicalo današnjo stavko in proglasilo sindikalno premirje, ki naj bi trajalo do 10. februarja.

Shultz načel vprašanje berlinskega zidu in razgibal razpravo Ševardnadze svari pred nepotrebnim napihovanjem vprašanja nemške meje

DUNAJ — Po posegu državnega tajnika ZDA Shultza na sestanku dunajske KVSE, je vprašanje berlinskega zidu nepričakovano postalo osrednja tema dela razprave. Zunanji ministri številnih evropskih držav so izrazili željo, da bi ta del meje med obema Nemčijama odstranili, medtem ko je sovjetski zunanji minister Ševardnadze na ločeni konferenci (Ševardnadze bo uradno posegel v zaključno razpravo šele danes) dejal, da ni treba tega vprašanja tako dramatizirati. Shultz je berlinski zid označil kot »velik anahronizem« in »simbol ločevanja med svobodo in njenim zatiranjem«. Ob svojem prihodu na Dunaj pa je Ševardnadze izjavil, da ima vsaka država pravico odločiti o oblikah svojih državnih meja.

S Shultzem pa se je sprijel tudi romunski zunanji minister Joan Totu. Ameriškega kolega je obtožil grobega poseganja v romunske notranje zadeve, s čimer je Shultz kršil helsinške dogovore o medsebojnem spoštovanju. Totu se je nanašal na tisti del Shultzevega govora, v katerem je ostro kritiziral gospodarske in družbene razmere ter politične in civilne pravice v Romuniji. Romunski minister pa se med drugim tudi ni strinjal z nekaterimi členi zaključnega dokumenta KVSE, ki so po njegovem mnenju v protislov-

ju z mednarodnimi pravili in ki se večinoma nanašajo na razne individualne in verske svoboščine. S tem je posredno najavil, da Romunija ne bo izvajala dogovorov, s katerimi se ne strinja, in da že »od vsega začetka odklanja vsak zunanji ukrep, ki bi se lahko spremenil v poseganje v njene notranje zadeve«.

Veliko zaupanje v »helsinški proces in konstruktivni dialog na področju človekovih pravic« pa je včeraj izrazil češki zunanji minister Jaroslav Johanes in hkrati zavrnil Shultzeve obtožbe o prepočasnem dejanskem izvajanju zakonov o človekovih pravicah. Shultza in tiste države, ki se z njim strinjajo, je tudi povabil, naj se »najprej zazejejo vase, šele potem naj obsojajo in kritizirajo«. Johanes se je nanašal na obsojanje posega češke policije, ki se je pred dnevi znesla nad demonstrante ob obletnici tragičnega samomora Jana Palaha. »Vlade ne morejo dopuščati dejanj, ki motijo javni red in kršijo zakonodajo,« je poudaril Johanes. Prav v času, ko je stopil na govorniški oder, pa je češko gibanje za spoštovanje Helsinških dogovorov Kharta 77 dostavilo KVSE dokument, v katerem ostro obsoja nastop češke policije, vlado pa obtožuje kršenja dogovorov, ki jih je tudi sama podpisala.

Sestanek dunajske KVSE se je po mnenju Jugoslavije uspešno končal in pomeni pomemben dosežek v procesu izboljšanja varnosti in sodelovanja v Evropi, kakor tudi k sedanjemu izboljšanju mednarodnih odnosov, je izjavil zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar.

Lončar, ki je govoril na sklepni seji KVSE na Dunaju na ministrski ravni, je med drugim opozoril, da je moč procesa KVSE v tem, da je od začetka izražal življenjska hotenja in težnje Evrope, vseh držav udeleženk in njihovih narodov. Pokazalo se je, je dejal Lončar, da »nobena blokavska, delna ali izključujoča zasnova Evrope ne more imeti splošnoevropske podpore«.

Vodja jugoslovanske diplomacije je dal velik poudarek nadaljevanju dobro začetega dela na stockholmski konferenci o ukrepih za krepitev zaupanja in varnosti ter razorožitve v Evropi, kakor tudi začetku pogajanj 23 držav o konvencionalni razorožitvi na stari celine. »Ti dosežki sodijo v rezultate dunajskega sestanka in bi se lahko spremenili v prispevek KVSE, ne samo h krepitvi popuščanja, marveč tudi k njegovi preobrazbi v vseobsegajočo in nenadomestljiv proces.«

Zapleti z imenovanjem predsednika ZIS

BOGO SAMSA

BEOGRAD — Predsedstvo Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije je včeraj po zapleteni in vroči debati soglasno sklenilo predlagati dva kandidata za mandatarja za sestavo nove vlade. Kandidata sta Ante Marković in Borisav Jović. Oba sta na isti ravni. Mandatarja bi morala sestaviti program in ga obrazložiti jugoslovanski javnosti. Sprejeli so pobudo za neke vrste javno televizijsko tribuno in šele po njej naj bi odločalo predsedstvo jugoslovanske republike, ki mora izbrati končnega mandatarja. Mandatar bo sestavil vlado, vlada bo predložila program parlamentu in nato prejela zaupnico.

V poročilu o zgoraj navedenem sklepu je uporabljenih več pogočnikov. Po dolgi debati je namreč predsedstvo res sprejelo navedeni soglasni sklep, toda med sejo je predsedujoči sporočil, da sta oba mandatarja zavrnila prehod na predložitev programa in seveda tudi iz tega izhajajočo konfrontacijo na televiziji. Predsedstvo SZDL pa je soglasno vztrajalo in ni spremenilo sklepa, ki ga je podprl tudi predsednik predsedstva SFRJ Dizdarević.

Uradno torej obstajata dva povsem enakopravna kandidata in predsedstvo mora izbirati med njima. To bi si moralo po napovedih zgoditi danes. Kasneje pa so rekli: čimprej, torej šele po predložitvi programa.

Razprava o kandidatih je bila zelo živahna, razmerje sil pa nepredvidljivo. Več dni in še včeraj zjutraj se je v beograjskih krogih še govorilo o neizbežnosti kandidature Jovića, češ da Srbija ni imela že 22 let svojega predsednika vlade, da Srbija predstavlja 40 odstotkov celotnega jugoslovanskega prebivalstva in podobno. Po črnogorskem prevratu in kulturni revoluciji se je tudi trdilo, da se je bistveno spremenil odnos sil. Za Jovića naj bi bili vsi z izjemo Slovenije in Hrvaške. Dejansko sta Slovenija in Hrvaška odločno in do kraja zagovarjali kandidaturu Markovića. Kandidaturu Jovića pa dosledno in izključno samo Srbija. Makedonci so omahovali. Na kraju so omenili oba. Isto so naredili Črnogorci. Albanci so se na splošno presenečenje odločili za oba. Vojvodina je bolj molčala. Bosna in Hercegovina je bila za oba s preferenco za Markovića.

Zelo verjetno in po mnenju raznih novinarjev prav odločilno je odigral izredno vlogo s svojimi

argumenti predsednik Socialistične zveze Slovenije Jože Smole. Smole je navedel pet osnovnih programskih točk, ki jih mora upoštevati mandatar in ki morajo biti v programu nove vlade. Te točke so: treba je narediti red in točno opredeliti deficit federacije, ker je nevezdržno, da tako imenovana izvenbudžetska potrošnja znaša skoraj isto vsoto kot proračun. Treba je zmanjšati proračun federacije, treba je uvesti do kraja restriktivno monetarno politiko, ki je predvsem v pristojnosti narodne banke, in ne politike, končno je treba točno opredeliti dolžnosti in pravice vlade, ki ne sme ponovno postati veliko politično podjetje in se ne sme vmešavati v delo podjetij in gospodarstva.

Kot glavni pogoj pa je Smole navedel, da je lahko mandatar samo osebnost, ki se zaveda, da je Jugoslavija federacija enakopravnih narodov in narodnosti in da ne more imeti zaradi svojega števila noben narod avtomatične pravice do predsednika. Ta polemična izjava je bila naslovljena na Jovića, ki je v zadnjih intervjujih svojo kandidaturu utemeljeval, češ da ima Srbija pravico do mandatarja, ker predstavljajo Srbi 40 odstotkov jugoslovanskega prebivalstva.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Z orožjem
na skupino
osnovnošolcev

□ □ □

V Miamiu
ne pojenja
bes črncev

NA 12. STRANI

Ob zaključku konference: atmosfera, podnebje, človek Znanstveniki izdelali načrt za učinkovito zaščito narave

TURIN — V Turinu se je včeraj zaključila mednarodna konferenca o odnosu med atmosfero, podnebjem in človekom. Izvedenci za vprašanja o zaščiti narave so ob koncu izdelali seznam desetih zahtev oziroma predlogov svetovnim politikom, da bi naš planet rešili pred samouničenjem. Udeleženci konference so se prvenstveno ukvarjali z naslednjimi argumenti: tako imenovanim pojavom tople grede, s krčenjem plasti ozona, s kislim dežjem ter odnosom med okoljem in družbenim razvojem.

Znanstveniki zahtevajo od svetovnih politikov, naj omogočijo izvedbo obsežnih klimatskih in meteoroloških raziskav ter analize odnosa med temperaturo, ogljikovim dvokisom in fotosintezo. Znanstveniki obenem predlagajo, naj se omogoči razvoj najmanj onesnažujočih tehnologij in naj se povsod uvede postopek za ponovno uporabo visoko energetskih odpadkov.

Udeleženci konference so seveda priklicali pozornost tudi na posebno pomembno vprašanje krče-

nja gozdov in so zahtevali, naj se ta pojav karseda omeji in naj se sproži svetovna pogodzovalna kampanja. To naj bi še posebej veljalo za tropske države in za dežele v razvoju, kjer zaradi težkega gospodarskega stanja ni pravega občutka za zaščito naravnega bogastva. Znanstveniki so zato v Turinu predlagali, naj finančno pomoč prej omenjenim državam finančni krogi pogojujejo z izvedbo programov za zaščito gozdov. Po mnenju izvedencev bi bilo vredno razmisliti o uvedbi svetovnega davka na goriva, z denarjem pa bi ustanovili svetovni sklad za atmosfero in obrambo podnebja.

Prva italijanska televizijska mreža in specializirani inštitut Telemark sta izvedla raziskavo javnega mnenja, po katerem je kar 75 odstotkov Italijanov izrazilo pripravljenost, da se odpove od 1 do 5 odstotkov svoje plače, da bi svetu vrnilo izgubljeno ekološko ravnovesje. Ostalih 25 odstotkov intervjuvanih ni v ta namen pripravljeno investirati niti dela svojih prihodkov.

Na cestninski postaji roparji ubili stražnika

BRESCIA — Med ropom blindiranega kombija na avtocestnem odcepu pri Ospidalettu v bližini Brescie so roparji v noči na sredo ubili 37-letnega zapriseženega stražnika Antonia Bozzija po rodu iz Barija, ki pa je že več let živel in delal v Milanu. Mož je bil eden izmed treh članov posadke v blindiranem kombiju, ki je tik pred ropom prevzel denar cestninske postaje.

Vožnjo kombija je osem ali devet roparjev zaustavilo s streljanjem z avtomatsko puško. Da bi ustrašili zaprisežene stražnike, so roparji streljali tudi v kombi z izstrelki kalibra 7,62, ki imajo izredno prebojno moč in lahko preluknjajo tudi civilne oklepe. Ena izmed krogel je zadela stražnika Antonia Bozzija v glavo, tako da je bil na mestu mrtev. Ker je bil Bozzi v zadnjem delu kombija, roparjem ni uspelo odpreti zadnjih vrat in so se morali zadovoljiti s sorazmerno skromnim plenom.

Preiskovalci ocenjujejo, da so avtorji »podviga« ista, ki so 9. novembra lani oropali blindirani kombi pred cestninsko postajo v kraju Ponte Aglio. Takrat so imeli roparji več sreče, saj so odnesli 580 milijonov lir v gotovini. 40-letni cestinar Oliviero Bracchi je dejal, da je včerajšnji rop izvedlo vsaj osem oseb in nekatere so bile oborožene tudi z vojaškim orožjem.

Koliko let zapora huliganom?

BRUSELJ — Britanski huligani, ki so povzročili tragedijo na bruseljskem nogometnem igrišču Heysel, bi lahko presedeli v zaporu smešno časovno obdobje, če pomislimo, da so posredno krivi smrti 39 navijačev, sodniki pa so zahtevali največ štiri leta zaporne kazni.

Tragedija v Heyselu počasi tone v pozabo, čeprav so belgijske oblasti le pred kratkim odločile, da bodo nogometno igrišče porušile in zgradile novega, kjer naj ne bi bilo več spomina na prelito kri. Proces se vije že skoraj štiri leta, pravih odgovornih pa ni menda mogoče najti ne med huligani ne medosebami, ki so bile odgovorne za varnost na nogometnem igrišču. Besedo ima sedaj obramba, ki bo podaljšala proces vsaj za mesec dni.

Kadijević pri Cossigi

RIM — Uradni obisk jugoslovanskega zveznega sekretarja za narodno obrambo generalpolkovnika Veljka Kadijevića v Italiji predstavlja novo pomembno obogatitev dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo. To oceno, ki so jo nakazali predsedinočni uradni pogovori z italijanskim obrambnim ministrom Valeriom Zanonejem, je včeraj potrdilo srečanje jugoslovanske delegacije s predsednikom republike Francescom Cossigo. V tridnevnem pogovoru sta si Cossiga in Kadijević izmenjala mnenja o aktualnem mednarodnem dogajanju ter soglašala v ugotovitvi, da je dunajska konferenca KVSE odprla nadvse ugodne in spodbudne perspektive na področju razoroževanja in popuščanja napetosti. Povsem sta soglašala v mnenju, da so odlični odnosi med Italijo in Jugoslavijo pomemben dejavnik miru v Sredozemlju. Cossiga je posebej poudaril pomen neuvrščenosti Jugoslavije in njeno vlogo v Sredozemlju ter izrazil prepričanje, ki je bilo tudi prepričanje Kadijevića, da je mogoče dobrososedske odnose med jadranskima sosedoma še naprej vsestransko razvijati.

Kadijeviću, ki je včeraj obiskal tudi vojaško pomorsko akademijo v Livornu ter 40. letalsko brigado v Pizi, so italijanske oblasti podelile najvišje vojaško odlikovanje. Danes se bo jugoslovanski zvezni minister za narodno obrambo vrnil v Beograd, pred tem pa bo obiskal še pehotno šolo v Cesanu ter neko elektronsko tovarno.

V pogovorih z Zanonejem, ki ga je Kadijević med drugim povabil, da vrne obisk v Jugoslavijo, so obravnavali predvsem tri sklope vprašanj. Prvi sklop zadeva evropska vprašanja, zlasti z vidika nalog, ki izhajajo iz uspešne dunajske konference. Drugi sklop je zadeval probleme Sredozemlja in stabilnosti ter miru v njem, tretji pa sodelovanje med obema državama na obrambnem področju.

DUŠAN KALC

● Zapleti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Imenovanje mandatarja in jugoslovanskega predsednika se torej zapleta. Istočasno pa se izredno zaostruje politični položaj. Beograjski srbski tisk je v nedeljo pričel, sedaj pa ga na izredno grob in žaljiv način zaostruje, napad na predsednika jugoslovanskih komunistov Stipeta Šuvarja. V včerajšnji Politiki je deset naslovov z žaljivimi vzdevki naslovljenih na Šuvarja z raznimi pripombami, predvsem pa z zahtevami, da se ga odstrani, ker ni vreden, da ima tako visoko mesto v jugoslovanski partiji. Zahtevajo izredni kongres Zveze komunistov Jugoslavije, predvsem pa čisto v partijskem vrhu. Ta naraščajoča kampanja ima kot stalno spremljevalko polemiko, naslovljeno na hrvaški narod. V srbskem tisku je vedno več Jasenovca in vojnih grozot, za katere naj bi bil kriv hrvaški narod (nikjer se ne omenjajo resnični krivci ustaši, niti se ne omenjajo hrvaški partizani), ki naj bi se nikoli ne bil opravičil, kot je naredil na Poljskem Brandt. V ospredju je tudi jezikovno vprašanje in nekatera druga.

Vse to je neke vrste priprava na zasedanje centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, ki se bo sestel v sredo, ko bo obravnaval politični položaj, položaj v Črni gori in po programu tudi kadrovske spremembe. V soboto se bo sestel hrvaški CK, po neposrednih vesteh pa narašča napetost tudi v Zagrebu.

V Beogradu se čujejo vesti, da bo v kratkem obiskal Jugoslavijo italijanski zunanji minister Andreotti, in to še pred imenovanjem nove vlade, kar je pravno korektno, ni pa povsem običajno. V napetem beograjskem ozračju je tudi ta vest zanimiva in značilna.

Zakon o uradnih jezikih krši suverenost republik

LJUBLJANA — Teze za izdelavo zveznega zakona o uradni rabi jezikov narodov in narodnosti Jugoslavije je mogoče najblajše rečeno označiti kot poskus omejevanja pravic republik, da same urejajo zadeve na tem področju, so včeraj med drugim poudarili na seji komisije skupščine Slovenije za vprašanja narodnosti.

To je bila hkrati tudi najblajša ocena, izrečena na omenjenem sestanku. Ob dvomu, ali je sprejemanje tega zakona sploh v skladu z ustavo, je bilo slišati tudi vprašanje: »S kakšno pravico Jugoslavija na mednarodni politični sceni kritizira Avstrijo oziroma njeno politiko do manjšin, če pa nekaj podobnega s sprejemom omenjenega zakona o rabi jezikov poskuša narediti tudi sama?« Mnogi razpravljalci so takšno početje ocenili kot skrajni cini-

zem, saj se predlagatelj zakona sklicuje celo na izkušnje Bolgarije in Romunije...

Še korak dlje je stopil pesnik Tone Pavček, ki je ocenil, da Jugoslavija s takšnimi postopki drvi v naročje romunizacije, namesto da bi varovala in negovala tisto najboljše, kar je bilo doslej na tem področju že doseženega.

»Takšni poskusi me sploh ne čudijo, saj poznamo celo hujske,« je zagrenjeno povzel Pavček in dodal, da je mogoče celoten problem razumeti tudi kot vprašanje suverene naroda in njegovega statusa v federaciji. »Kakšen status si bodo izborile republike, takšnega bodo lahko omogočile tudi narodnostim v republikah,« je ob splošnem odobravanju članov komisije končal Tone Pavček. (dd)

Srbska stališča o dogodkih v Jugoslaviji

BEOGRAD — »Križa v Jugoslaviji je prišla do vrhunca in vsi dogodki v Vojvodini, v Črni gori in drugod so samo logična pojavn oblika.« S tem stavkom in s to izjavo je pričel daljši razgovor izvršni sekretar CK Zveze komunistov Srbije Štambuk, ki smo ga zaprosili za srbsko verzijo in oceno sedanjih dogodkov v Jugoslaviji. Štambuk pravi, da se potrjujejo srbske teze, da stabilizacija pomeni krepitev Srbije in s tem Jugoslavije in obratno.

To je spopad, ki ima po Štambukovem mnenju razredni značaj, saj gre za spopad med ljudstvom in delavskim razredom na eni strani in birokracijo na drugi. Ne gre za birokracijo v klasičnem smislu, trdi Štambuk, temveč za spopad delavskega razreda z vsemi zaostalimi koncepti, s tistimi, ki iščejo ravnotežje sil, federalizem v partiji. Osnovno vprašanje je v menjavi, v nasprotju z onimi, ki hočejo ohraniti stvari, kot so. Spopad je torej med elito in delavskim razredom. Povsem podrejeni in vsebinsko nepomembni so nekateri slovenski poskusi uvajanja

strank, ker gre vedno za elitni sistem, iz katerega je delavski razred izključen. Bistvo je v kadrovski menjavi, ki ne velja seveda več za Srbijo in tiste pokrajine in republike, kjer so se že pričele. Ta proces bo naravno šel naprej povsod v Jugoslaviji. Edini »greh« Srbije je, da je prva naredila spremembe in s tem drugim nakazala pot.

Po Štambukovem mnenju pa to ni strategija samo za srbski narod, temveč »za narod v celoti« in za delavski razred na splošno. Prvi novi znaki so v Makedoniji in Bosni in Hercegovini, kjer se je nekaj naredilo, vendar ne dovolj. Poseben pomen pa ima spor s Šuvarjem, ki se je izkazal kot branitelj starega.

Štambuk pravi, da se stvari izredno dobro razvijajo v Vojvodini, kjer so takoj našli nove ljudi, da zasedejo stare položaje. Predsednika partije bodo res volili z aklamacijo, ker so v občinskih in drugih organizacijah že ugotovili, kateri je najbolj prime-

ren. Na izrednem kongresu pokrajinskega vodstva ZK Vojvodine bodo torej volili predsednika javno, ne tajno, ob enem samem kandidatu, kateremu je izrazilo polno podporo srbsko vodstvo.

Štambuk pravi, da bodo na Kosovu zlahka uredili stvari, ker je 80 odstotkov Albancev mirnih in poslušnih, sodijo v tako imenovano skupino »tihe večine«, le 20 odstotkov ali 120 tisoč Albancev se je udeležilo zadnjih nacionalističnih in organiziranih manifestacij.

Slobodan Milošević po Štambukovem mnenju ne bo kandidiral v državno predsedstvo in je njegova kandidatura v vseh občinskih središčih prestižnega značaja. Ostal bo v srbski partiji, ker je treba dokončati delo v Vojvodini, na Kosovu in v Črni gori in seveda v Srbiji sami. Do maja, ko se bo sestavljalo novo državno vodstvo, pa je še precej časa, je zaključil svoj pogovor z dopisnikom Primorskega dnevnika izvršni sekretar CK Zveze komunistov Srbije Štambuk.

B. S.

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
 DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma - Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMi IN POVIŠANJi GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in vrednost poviška kapitala v izplačilu sledeči:

POSOJILA	Kuponi	Poviški kapitala	
		Polletje	Skupna
	izplačljivi		
	1.8.1989	1.2.1989	vrednost
		31.7.1989	1.8.1989
1983-1990 ovrednoteno I. emisija (Curie)	8,—%	—3,039%	—20,408%
1984-1992 ovrednoteno I. emisija (Crookes)	6,50%	—1,539%	—5,839%
1984-1993 ovrednoteno III. emisija (Oersted)	4,95%	+0,90%	+9,54%
	izplačljivi	polletje	skupna
	16.8.1989	16.2.1989	vrednost
		15.8.1989	16.8.1989
1986-1996-2001 ovred. I. emisija (Newton)	4,95%	+0,495%	+3,655%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

S seje izvršnega odbora SKGZ v Gorici

Pozitivna ocena demokratizacije v Jugoslaviji, zlasti v Sloveniji

»Narediti vse, da se obnovijo skupne akcije za dosego naših pravic«

GORICA — Slovenci na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini z zanimanjem spremljajo sedanje dogajanje v Sloveniji in v Jugoslaviji nasploh, kjer se razvijajo demokratični odnosi, prihaja pa tudi do ostrih nasprotij v gledanju na dogajanje v raznih krajih države.

O tem je bil govor na seji izvršnega odbora SKGZ, ki se je prejšnji večer sestel v Gorici. Člani izvršnega odbora so pozitivno ocenili uspešno nadaljevanje procesa demokratizacije, ki se zlasti v Sloveniji uspešno razvija od lanske pomladi in v katerem so soudeležene vse komponente slovenskega političnega, kulturnega ter socialnega življenja. Obenem je bila na seji izvršnega odbora izražena tudi zaskrbljenost zaradi nadaljnega zaostrovanja gospodarskega in družbenega položaja v Jugoslaviji, pri čemer se krepijo in odkrito kažejo tudi nevarne težnje po centralizaciji.

Na ponedeljkovem sestanku je bil govor tudi o političnem dogajanju pri nas, še zlasti z ozirom na to, kar se dogaja s prizadevanji za globalnozaščitni zakon. Spričo dejstva, da ni beležiti pozitivnih premikov, je bila poudarjena velika škoda, ki izhaja iz dejstva, da so težave pri skupnem nastopanju Slovencev, zaradi česar je bila izgubljena marsikatera priložnost. Poudarjeno je bilo, da je treba narediti vse, kar je mogoče, da se obnovijo skupne akcije za dosego naših pravic.

Člani izvršnega odbora SKGZ so razpravljali tudi o vprašanih, ki se postavljajo v zvezi s slovensko šolo, še zlasti s sedanjo razpravo o racionalizaciji šolske mreže. SKGZ je s svojim šolskim odborom priredila več posvetov o šolski problematiki, na katerih so sodelovali vsi, ki imajo opravka z našim šolstvom. Na teh posvetih je prišlo jasno do izraza stališče, da mora slovenska šola biti čim bolj kvalitetna, da bo tako

Predsednik SKGZ Klavdij Palčič

ustrezala zahtevam in potrebam staršev, učencev kot tudi učiteljskega kadra.

Izvršni odbor je izrazil nasprotovanje sedanjim poskusom šolskih oblasti, da se izvede tako imenovana racionalizacija, in to brez upoštevanja obstoječe zakonodaje in mednarodnih dogovorov, ki ščitijo slovensko šolo. V tem smislu je izvršni odbor izrazil soglasje s stališčem Enotnega šolskega odbora, po katerem ni sprejemljiva nikakršna racionalizacija, ki bi bila v nasprotju z interesi in mnenjem naše skupnosti.

Ukrepi za izboljšanje slovenske šole so zato lahko učinkoviti in upravičeni, samo če so rezultat strokovne proučitve in skupnega dogovora med Slovenci.

Sežanci za republiško zaščito Škocjanskih jam

SEŽANA — Sežanski izvršni svet bo v soglasju z Zavodom SRS za varstvo naravne in kulturne dediščine predlagal republiški skupščini, da sprejme zakon oziroma podoben akt o celoviti zaščiti podzemnega sveta in okolice Škocjanskih jam. Za ta korak so se v Sežani odločili med pripravami osnutka novega občinskega odloka o zaščiti tega območja. Med razpravami o njem so namreč ocenili, da občina sama nikakor ne bo mogla zagotoviti vsestranske zaščite in načrtnega razvoja te kraške znamenitosti, ki ni pomembna le za ta predel, temveč za vso Slovenijo, Jugoslavijo in svet.

Izvršni svet je zato sklenil, da ustanovi posebno skupino, ki bo v pristojnih republiških telesih poskušala pospešiti začetek in pojasniti pomembnost obravnave tega problema na republiški ravni. Pri svoji zahtevi se Sežanci sklicujejo na zakon o naravni in kulturni dediščini, ki med drugim določa, da tiste dele našega naravnega in kulturnega bogastva, ki ima posebno znanstveno in zgodovinsko vrednost, kot spomenik posebnega pomena razglasi in zavaruje skupščina Slovenije. Takšna posebnost pa Škocjanske jame in njihova okolica (gre za 338 hektarov) prav gotovo so, saj jih drugače UNESCO decembra 1985 ne bi uvrstil v svoj seznam svetovnih spomenikov. Republiška obravnava tega območja in projekta za njegovo zaščito in razvoj pa je potrebna tudi zato, ker bodo le na ta način poleg formalnega zavarovanja sicer še vedno s precejšnjimi težavami - zagotovljeni tudi primerni pogoji za nemoteno življenje in razvoj na tem območju.

Treba je namreč zagotoviti sredstva za sanacijo in zaščito okolja, obnovo

in normalno rast štirih naselij v parku. Njihove prebivalce bodo morali namreč upravljalci jam aktivneje vključiti v turistično izkoriščanje tega območja. Ne nazadnje pa bo treba za turizem odpreti za javnost tudi druge manj znane naravne in zgodovinske posebnosti tega dela Krasa in podobno. Nalog je toliko, hkrati pa so tako zahtevne, da jih po mnenju poznavalcev te problematike v bodoče ne bo možno več prepuščati zgolj sedanjemu upravljalcu jam, sežanskemu Gostinstvu, temveč bo verjetno treba za njihovo uresničevanje ustanoviti posebno delovno organizacijo.

V ponedeljek je bila v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri so prizadele ustanove, organizacije, službe in skupnosti predstavile dosedanje ukrepe in rezultate prizadevanja za izboljšanje reke Reke. V razpravi so poudarili, da se je zaradi ukrepov za zmanjšanje onesnaževanja kakovost reke začela tako izboljševati, da se je do danes izboljšala od tri do desetkrat. Kljub temu pa je še vedno v četrtemakovostnem razredu, s tem da je, upošteva le biološko onesnaženost, med drugim in tretjim razredom. To pa je dobra osnova za nadaljnje izboljševanje, ki ga med drugim obeta tudi nedavni poskusni zagon anaerobne čistilne naprave v Tovarni organskih kislin in napredujoče priprave za gradnjo centralne čistilne naprave. Po dosedanjih izračunih so v Ilirski Bistrici doslej za izboljšanje reke porabili približno 160 milijard dinarjev. Za najnujnejše tekoče naloge, med katerimi je centralna čistilna naprava, pa bi potrebovali še nadaljnjih 20 milijard dinarjev.

JANEZ ODAR

Dopolnilna blagajna v jeklarni Weissenfels

TRBIŽ — Pomanjkanje snega ni prizadelo le turističnega sektorja, ki že beleži desetine milijard lir škode, ampak tudi druga področja, ki so posredno ali neposredno povezana s tem v zadnjih letih zelo razširjenim razvedrilom in športom in nasplošno z belimi padavinami.

S ponedeljkem se bo za 70 delavcev jeklarne Weissenfels z Bele peči začela dopolnilna blagajna, ki bo trajala pet tednov. Po tem obdobju je tudi možno, da bodo delavci ponovno prevzeli svoja delovna mesta. Za ostale bo podobno krizno stanje trajalo trinajst tednov.

Tovarna Weissenfels, ki zaposluje okrog 300 delavcev (letno ustvarja okrog 70 milijard lir prometa), izdeluje verige, predvsem snežne. Zaradi pomanjkanja snežnih padavin in zato čistih cest je prodaja teh pripomočkov, ki jih avtomobilisti krepko potrebujejo na zasneženih cestah, padla na ničlo. Tovarna, ki si je za reklamizacijo svojih izdelkov v letošnji sezoni zagotovila prestižno ime slovitega smučarskega asa Alberta Tombe, ima v zalogi preko 220 tisoč neprodanih parov snežnih verig za skupno vrednost, ki presega deset milijard lir. Albera Tomba, ki tudi sam v letošnji sezoni ne dosega takih rezultatov kot v prejšnji, ni torej prinesel sreče belopeški jeklarni, ki mora sedaj poseči po dopolnilni blagajni.

Na sejmu »Moda 89« v Ljubljani

Lep uspeh primorskih razstavljalcev

LJUBLJANA — V okviru sejma Moda 89 so v Ljubljani slovesno podelili nagrade in priznanja za najbolj uspešne kreacije na letošnjem sejmu. Primorski razstavljalci, ki že vrsto let uspešno sodelujejo na sejmu, so ponovno dokazali, da segajo v sam vrh jugoslovanske oblačilne industrije. Tokrat sta najuspešnejši Sežana - tovarna pletenin iz Sežane in Tekstina - Tekstilna industrija Ajdovščina. Ti dve tovarni imata v svojih zbirkah že nekaj najvišjih priznanj ljubljanski zmaj. Sežana - tovarna pletenin in konfekcije je v kolekciji "program za otroke" prejela diplomu ljubljanski zmaj, kreatorka Mileva Gavrilovič pa je dobila zlato Jano, odličje, ki ga revija Jana podeljuje kreatorjem najbolj

uspešnih kolekcij razstavljenih na sejmu. To je že tretja zlata Jana, ki jo je dobila Gavrilovičeva, letos pa so to priznanje podelili četrtič.

Sežana se je letos na sejmu predstavila z imenitno kolekcijo za otroke. To so čudovite otroške pletenine iz angora in zajčje dlake, spletene v črno-belih kombinacijah. Igra črt, kvadratov, intarzij živalskih figuric pa domiselne in prefinjene obrobe, zlasti pa čiste linije, so oplemenitile razstavljen kolekcijo. Čeprav je program za otroke v nenavadno črno-beli kombinaciji, so oblačila dovolj igriva in ljubka. To je premišljeno in estetsko oblikovana kolekcija za predšolske otroke, bili pa bi jo veseli tudi šolarji in najstniki.

Novi proizvodi ne bodo ostali samo doma, ampak bodo romali v glavnem na zahodni trg. Tovarna namreč izvažata na zahodna tržišča skoro 40 odstotkov svoje proizvodnje. Vedno bolj prodirajo tudi na italijanski trg in to v glavnem s pleteninami. V zadnjem letu je prav italijanski trg pokazal veliko zanimanje za baby konfekcijo. Program za otroke bi lahko v celoti izvozili, a načrtujejo le 70-odstotni izvoz. Iz sežanske tovarne velja omeniti tudi damsko kolekcijo pletenin, ki je sproščena in mehka. Poslužili so se nove tehnike pletenja, ki ustvarja mehak videz in je kot nalašč za "risanje" vzorcev na pletenino. To je elegantna pletena moda v antracit barvi s stopnjevanjem odtenkov. Zanimivo so napletli tudi krila in hlače v rahlo valovitem vzorcu.

Med proizvajalci tkanin se je letos ponovno izkazala Tekstina iz Ajdovščine. Diplomsko ljubljanski zmaj so v Tekstini prejeli za kreacijo blaga in vzorcev za jesen in zimo. Razstavili so paleto domiselno zabrisanih cvetličnih vzorcev in veliko fantazije potiskane na novi tkanini, mešanici viskoze in bombaža in pa srajčne dežene na stoočstnem bombažu pa tudi mešanici. Za srajce so v glavnem pripravili črte in karo. Njihova barvna paleta je izredno bogata, na eni strani nevtralne barve, na drugi živi toni in tople barve od temnordeče, fukcije, vijolične do keramično modre, rume, zelene in drugih. V Tekstini so natakali tudi posebno zmečkano tkanino, ki naj bi navduševala ljubiteljice modnih novosti. Kreacija vzorcev je bila v rokah kreatorke Katje Sarkič.

S. M.

Dražja pot po avtocesti

LJUBLJANA — Delegati skupščine Skupnosti za ceste Slovenije so se odločili za podražitev cestnin na vseh slovenskih avtocestah. Ob tem predlagajo kar 100-odstotno podražitev, ki naj bi začela veljati od 1. februarja dalje.

Podražitev naj bi torej veljala za popolno avtocesto Ljubljana - Razdrto, za polovično Hoče-Arja vas in ter za kombinirano popolno in polovično avtocesto Ljubljana-Naklo. V februarju naj bi za pot po avtocesti Ljubljana - Razdrto obveljala cestnina v višini 12.000 dinarjev, na štajerski avtocesti Hoče-Arja vas 8.000 dinarjev in na gorenjski avtocesti Ljubljana-Naklo 6.000 dinarjev.

Ob tem naštevavanju novih cen je še treba povedati, da gre za nove in polne cene, ki veljajo za tujce, medtem ko vozniki vozil z jugoslovansko registracijo plačajo za polovico manjši znesek, kar je bilo v veljavi že tudi sedaj.

Kar zadeva ustavo, bodo tisti, ki po slovenskih cestah vozijo avtomobile s tujimi registracijami, še naprej plačevali dvakrat večjo cestnino. Ustavno sodišče Jugoslavije je glede tega vprašanja zavzelo stališče, da ne gre za diskriminacijo, temveč za "neenakost", na katero je treba biti pripravljen glede na tržno enakost. To svojo odločitev je podprlo z argumentom, da tuji državljani v avtomobilu z jugoslovansko registracijo plačujejo polovično ceno, kot tudi jugoslovanski delavci na začasnem delu v tujini v svojih avtomobilih s tujo registracijo plačujejo polno ceno, torej o diskriminaciji tujcev ne moremo govoriti.

Bo pomanjkanje snega premaknilo zimske počitnice?

KOPER — »Pri nas je katastrofa,« so nam povedali delavci RTC Kravec, ko smo vprašali, kako poslujejo brez snega... Mnogi Jugoslovani pa so se minuli konec tedna, kljub slabim snežnim razmeram, v vsej Evropi, le podali na smučanje - v tujino. Nekateri zato, ker upajo, da bodo imeli tam na voljo vsaj kakšno urejeno smučišče in ker upajo, da v tujini bolje delajo (in jih je več) snežni topovi. Nekateri pa so se odpravili tudi zato, ker bi sicer ne dobili povrnjenih že plačanih smučarskih počitnic.

Čeprav bo letos verjetno kar nekaj sporov v zvezi s tem plačevanjem zimskih počitnic brez snega, pa skušajo jugoslovanske turistične agencije te moribitne zaplete reševati še preden do njih pride. Tako so na primer pri Kompasu že prve skupine jugoslovanskih gostov, ki so odpotovale na sneg v soboto, selili iz enih turističnih krajev v druge, kjer je snega več. Predvsem so selili goste, ki so bili namenjeni v Italijo, in jim raje priskrbeli smučišča v Avstriji (če so gostje na to pristali, seveda). Malce težje bodo te preselitve opravili v prihodnjem tednu, ko se bodo začele počitnice tudi v Ljubljani in Mariboru, nam je povedal Tomaž Visenjak, vodja sektorja za iniciativo pri Kompasovem tozdu Turizmu.

Tisti gost, ki odpove počitnice pri Kompasu, v večini primerov lahko dobi opravljeno plačilo nazaj. Predvsem ni težav tam, kjer v nekem turističnem

kraju dela manj kot dve tretjini smučarskih naprav (in v Italiji je kar nekaj takih krajev). Edini zaplet imajo zdaj z Bad Kleinkirchheimom, kjer hotelir trdi, da je na voljo dovolj umetnega snega, mnogim jugoslovanskim smučarjem pa tak sneg ni najbolj všeč.

Tisti gost, ki bi hotel odpovedati počitnice do sedem dni pred odhodom, bi moral plačati 80 odstotkov cene turističnega paketa, kdor pa bi odpovedal 8 do 14 dni pred odhodom, pa 50 odstotkov cene. Tako določajo menda mednarodna pravila, ki jih upošteva večina turističnih agencij. Pri Kompasu smo tudi zvedeli, da je morda le tretjina gostov vplačala nekakšno zavarovanje - odstopnino (ki znaša 5 odstotkov cene aranžmaja, če v programu ni drugače navedeno). Ti s povračilom vplačanih počitnic ne bodo imeli težav.

Sicer pa so pri Kompasu vsak teden ponudili v tujini po 4000 turističnih ležišč, od katerih bodo večino prodali. »Čeprav se stanje spreminja iz ure v uro (nekateri odpovedujejo, drugi se prijavljajo - predvsem tisti, ki so še upali, da bodo lahko smučali v domovini), ocenjujem, da bomo za tujino prodali le nekaj deset odstotkov manj smučarskih paketov. V Jugoslaviji pa smo zakupili 3500 ležišč v smučarskih krajih, teh pa zdaj skorajda ne moremo prodati. Tudi

že opravljena vplačila vračamo, ali pa se gostje odločajo za smučanje v tujini...« nam pove Tomaž Visenjak.

Zdi se, da večjih zapletov z odpovedovanjem smučarskih počitnic, tudi pri smučarskih klubih ni. Kot smo lahko zvedeli v portoroškem in koprskem smučarskem klubu, je počitnice na snegu preklicalo kar nekaj tukajšnjih smučarjev željnih. Glede na to, da je sistem plačila pri smučarskih klubih drugačen (plačati je treba v smučarskem centru), je tudi zapletov z vračili denarja manj.

Tako »črne« zimske turistične sezone v Evropi (odkar se je razvila smučarija) menda ne pomnijo. Ker gre za višjo silo, se bodo mnogi proti takim nevšečnostim v naslednjih letih skušali dodatno »oborožiti«. Ta višja sila je prizadela manj tiste, ki si že zdaj niso dovolili, da bi jim narava pripravila taka presenečenja. Naša smučarska središča pa v večini primerov čakajo na pomoč z neba. Nekateri upajo, da bodo sezono lahko nadomestili v marcu, če bo takrat na voljo več snega.

Toda - ali se bodo temu prilagodile šole s svojimi počitnicami, je seveda drugo vprašanje. Res pa bi iz številnih razlogov kazalo razmisliti, če ne bi bilo bolje zdaj prihraniti en teden šolskih počitnic za mesec marec - tako iz ekonomskih, kot tudi turistično-rekreativnih razlogov.

BORIS ŠULIGOJ

Porast prometa na mejnih prehodih naše dežele

VIDEM — Na mejnih prehodih Furlanije-Juljske krajine je vedno več dela. To potrjujejo podatki za leto 1988. Iz njih izhaja, da je v lanskem letu prekorajilo meje naše dežele preko 73 milijonov oseb, leto prej pa kar deset milijonov manj. Promet na mejnih prehodih je torej narasel za 15,22 odstotka. Porast prometa so nasplošno zabeležili na vseh mejnih prehodih. Število italijanskih državljanov, ki je prekorajilo državno mejo v obeh smereh se je povečalo za 17,7 odstotka, tujih gostov za 20,4 odstotka, obmejnega prebivalstva pa za 6,6 odstotka.

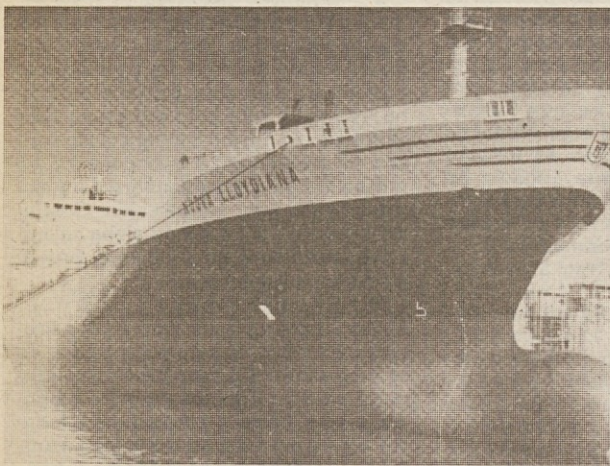
Število italijanskih državljanov, ki so prekorajili državno mejo se je torej povečalo za 17,7 odstotka (15 milijonov in 803 tisoč proti 13 milijonom in 429 tisoč v letu 1987), tujih gostov za 20,4 odstotka (34 milijonov in 729 tisoč proti 28 milijonov in 834 tisoč v letu 1987), obmejnega prebivalstva pa za 6,6 odstotka (22 milijonov in 820 tisoč proti 21 milijonom in 399 tisoč v letu 1987).

Vendar pa niso povsod zabeležili enakega pozitivnega trenda. V Tolmeču, na primer, se je zmanjšalo število prehodov tako italijanskih (64.040 proti 291.952 v letu 1987) kot tujih gostov (1 milijon in 82 tisoč proti 1 milijon in 361 tisoč v letu 1987). Na Trbižu so »izgubili« italijanske državljane (3 milijone in 586 tisoč proti 4 milijone in 189 tisoč v letu 1987), »pridobili« pa so tuje goste (19 milijonov in 92 tisoč proti 13 milijonom in 305 tisoč v letu 1987). V tem kraju se je povečalo tudi število prehodov obmejnega prebivalstva (364 tisoč proti 341 tisoč leta 1987). Tudi v Čedadu so se kar dobro »obnesli«: 859 prehodov italijanskih državljanov (leto prej 338 tisoč), in 29 tisoč tujcev (leto prej 25 tisoč).

Število prehodov preko meje je naraslo tudi v Gorici: zabeležili so 2 milijona in 358 tisoč prehodov italijanskih državljanov (leto prej 1 milijon in 593 tisoč, medtem ko je število prehodov tujih gostov ostalo skoraj nespremenjeno (1 milijon in 499 tisoč lani, leto prej pa 2 tisoč manj). Povečalo se je tudi število prehodov obmejnega prebivalstva (lani 7 milijonov in 236 tisoč, leto prej pa 6 milijonov in 718 tisoč).

Največ prometa v lanskem letu je bilo na mejnih prehodih v tržaški pokrajini, kjer so zabeležili 8 milijonov in 934 tisoč prehodov italijanskih državljanov (leto prej 7 milijonov in 15 tisoč), 13 milijonov in 26 tisoč prehodov tujih gostov (leto prej 12 milijonov in 644 tisoč) ter 14 milijonov in 561 tisoč prehodov obmejnega prebivalstva (leto prej 13 milijonov in 973 tisoč).

Posebna tiskovna konferenca na trgovinski zbornici Enoten nastop pri družbi FINMARE za nov razmah Tržaškega Lloydja

Trst bo ponovno enotno nastopil v korist svojih gospodarskih interesov. Povod za tak nastop, ki je v bližnji preteklosti že prinesel nekaj konkretnih sadov, je položaj pri Tržaškem Lloydju, ki se iz meseca v mesec slabša in s tem ogroža eno izmed glavnih, če ne sploh najpomembnejšo gospodarsko dejavnost na našem območju, namreč pomorstvo in pristaniški promet.

Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi je včeraj na posebni tiskovni konferenci - ki so se je udeležili tudi predstavniki tukajšnjih gospodarskih krogov in sindikalnih organizacij - pojasnil, da se zbornica pridružuje odločnemu protestu, s katerim sta občinska in deželna uprava pred kratkim ožiglosali »umik« Tržaškega Lloydja z Jadranskega morja in ustrezno zrahljanje povezovalne vloge tega morja na prometnih relacijah med Srednjo Evropo in Sredozemljem ter še zlasti med Srednjo Evropo in Daljnim vzhodom.

Obveznosti - je še naglasil Tombesi - ki jih je predsednik IRI Romano Prodi prevzel glede družbe FINMARE (v katere okvir spada tudi Tržaški Lloyd) ter njegov dogovor z Deželno Furlanijo-Juljsko krajino, da bo med drugim obnovil upravni svet pomorske družbe z vključitvijo tržaškega predstavnika, dovolil vstop »naveze« zasebnikov in poskrbel za primeren razvoj pomorskih dejavnosti na Jadranskem morju, so ostale na papirju. Našega potrpljenja je zdaj konec. 13. januarja sta se skupno sestali sekcija za pomorstvo in sekcija za promet Pokrajinske gospodarske konzulte

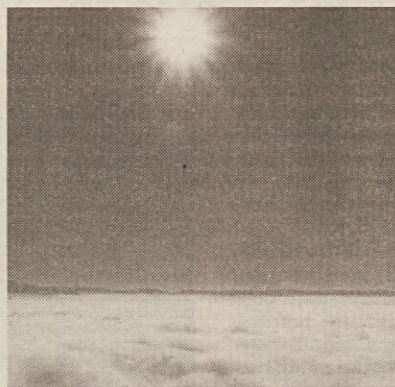
ter poverili vodstvu Trgovinske zbornice, da se vključi v skupno akcijo v obrambo tržaških gospodarskih in ne le gospodarskih interesov, ki jih čedalje resneje ogroža odlovedna politika Tržaškega Lloydja. S tem v zvezi sta sekciji osvojili dokument, ki ga je o tem problemu 16. januarja sestavila organizacija CIRET (Center za razvoj tržaškega gospodarstva, ki združuje obrtnike, trgovce, male in srednje industrije, pomorske agente, AIOM, špediterje, FINPORTO in sindikalne organizacije). Dokument je precej oster do politike, ki jo vodijo Tržaški Lloyd oziroma FINMARE in IRI, v sklop katerih spada tržaška pomorska družba z državno soudeležbo. Tako se dokument zavzema za usklajitev dejavnosti državnega pomorstva na Jadranu z investicijami, ki so bile in se še vlagajo za okrepitev in posodobitev prometnih infrastrukturnih na kopnem; dalje je v njem poudarjena nujnost uskladitve delovanja Tržaškega Lloydja z delovanjem družbe Adriatica iz Benetk, saj je današnja konjunktura na moč zanimiva, tako na tradicionalnih zvezah s Sredozemljem, pa tudi z Afriko in še zlasti z Daljnim vzhodom. Dokument končno zahteva korenito obnovo upravnega sveta Tržaškega Lloydja in ustanovitve posebne komisije, ki naj preuči dosedanje negativno delovanje družbinega vodstva.

Nujnost enotnega nastopa v obrambo državnega pomorstva na Jadranu so na tiskovni konferenci poudarili tudi Adalberto Donaggio za center CIRET, industrijec Pacorini, sindikalist Treu in kapetan Costa. Enotno stališče vseh tržaških poslovnih krogov in deželne uprave bo prihodnji tork, 24. januarja, poneslo v Rim posebno odposlanstvo, ki ga bo vodil predsednik deželnega odbora Biasutti in v katerem bodo zastopniki vseh prizadetih krogov, gospodarskih in sindikalnih organizacij. Odposlanstvo se bo sestalo z vodstvom FINMARE, kateremu bo predložilo celotno problematiko s posebnim poudarkom na škodo, ki bi jo ne le Trst in dežela Furlanija-Juljska krajina, temveč vsa Italija imela od morebitnega vztrajanja Tržaškega Lloydja pri svoji sedanjih odločitvah v trenutku, ko se EGS zbližuje s Svetom za vzajemno gospodarsko pomoč, ko se Evropa pripravlja na dejansko zenotenje skupnega tržišča in ko se vse resnejše pomorske družbe v svetu pripravljajo na »boom« blagovnega prometa, ki se bo v prihodnjih desetih letih razvil na relacijah med Evropo in Daljnim vzhodom.

ELIO FORNAZARIC

Na sliki nova kontejnerska ladja Tržaškega Lloydja, ki so jo zgradili v tržaški ladjedelnici in jo bodo v začetku februarja predali namenu.

Strokovnjaka o zanimivem pojavu Povečano sončno žarčenje se ponavlja vsakih 11 let

V petek, 14. januarja, ob 11. uri in 12 minut (po srednjeevropskem času) smo na Astronomskem observatoriju v Bazovici registrirali izredno ojačenje sončnega žarčenja na decimetrskih valovnih dolžinah. Povzročitelj tega pojava je bil blišč, ki se je pojavil v bližini velike skupine peg, in ki meri okoli 150.000 kilometrov v dolžino in 20.000 kilometrov v širino in je zato vidna s prostim oesom. Danes je poleg te skupine vidna še ena, severno od prejšnje. Bodisi velike skupine peg, kakor tudi močno ojačenje sončnega žarčenja, ki traja po več ur, so občasno opazni ob času največje sončne aktivnosti. To se ponavlja vsakih 11 let. Dr. Koeckelenbergh z observatorija v Bruslju, ki mu je Mednarodna astronomska zveza (IAU) poverila nalogo, da zbira tovrstne podatke, je dognal, da bo maksimum še pred koncem tega leta (in nikakor ne leta 1991). Tale maksimum bo skoraj enakovreden onemu izpred 33 let, ko so zabeležili najvišjo aktivnost v zadnjih 240 letih. O prejšnjih dobah ni točnih in rednih podatkov.

Ti sončni pojavi so nekaj normalnega in na Zemlji se zaradi tega nimamo ničesar bati, v kolikor nas naša atmosfera varuje pred nevarnim žarčenjem. Vreme pa je odvisno od številnih činiteljev. Sonce pri tem vsekakor ni odločilen faktor. Zgrešeno pa je mnenje, da dolga obdobja izrednih pojavov na Soncu nimajo nikakršnih posledic za Zemljo. Dognano je na primer, da za časa »Maunderjevega« minimuma (od leta 1645 do 1715) praktično ni bilo peg. Ta doba pa je tudi znana kot mini ledena doba, v kolikor je bila temperatura na Zemlji nekoliko nižja od srednje vrednosti.

To v vednost bralcem. V članku v nedeljskem Primorskem dnevniku je bilo namreč precej netočnosti, še posebno z ozirom na naš Observatorij. Tako je na primer popolnoma zgrešena trditev, da »sončne pege nastanejo po eksplozijah na Soncu« (sicer se tiste »eksplozije« imenujejo blišči). Pričakovala sva, da bi nepodpisani člankar sledil zgledu svojih kolegov (ne le iz Trsta ampak tudi iz Rima), ki so se obrnili naravnost na observatorij, ali da bi vsaj pazljivo prislunil poročilu deželne televizije, preden bi vzel pero v roke.

dr. P. ZLOBEC, odgovorni za raziskovalno skupino sončne astrofizike
dr. M. MESSEROTTI, astronom

Pripis uredništva:
Omenjeni članek v nedeljski številki našega dnevnika je bil napisan na osnovi naših primarnih virov, poročil italijanskih tiskovnih agencij. Novinar, ki jih je povzel, pa glede na dan in uro (v soboto okrog 18. ure) žal ni mogel priti do vsekakor verodostojnejših informacij iz krajevnega Astronomskega observatorija.

Zaradi protesta Madame Butterfly drevi z zamudo

V gledališču Verdi se bo Puccinijeva opera Madame Butterfly pričela drevi s petnajstminutno zamudo zaradi protesta opernih pevcev, včlanjenih v avtonomni vsedrjavni sindikat opernih pevcev SNAAL. Protest je uperjen proti ministru Carraru, ki opernih pevcev noče vključiti v upravne svete opernih gledališč.

Tajnik SNAAL, bariton Giuseppe Zecchillo, je ob tej priložnosti dal daljšo izjavo, v kateri pojasnjuje, da so v upravnih svetih opernih gledališč večinoma politiki, medtem ko so tehnični delavci in strokovnjaki v manjšini. Odklonilno stališče ministra Carrara krepki po mnenju opernih pevcev le klientelizem, partitokracija in lotizacija, torej vse tiste negativne pojave, ki vodijo operne hiše k polomu. Operni pevci pa zahtevajo, naj se uveljavijo kriteriji, kot so profesionalnost in kakovost, ki edini lahko rešijo gledališče iz sedanje globoke krize. Zato napovedujejo, da se bodo demokratično borili vse dotlej, dokler ne bo operno gledališče spet v rokah ljudi, ki ga ljubijo in poznajo.

Sindikata SNAAL obenem poudarja, da drevisnji protest nikakor ni proti vodstvu tržaškega opernega gledališča Verdi, kateremu priznava vso resnost in strokovnost.

Dolina brez vode

Uprava občine Dolina sporoča, da bo danes dopolodne prekinjena dobava vode za Kroglje in Dolino — od 9. do 12. ure — zaradi nujnih posegov na vodovodnem omrežju.

Od marca bodo v supermarketih Coop prodajali samo še »čiste« razpršilce

»V nebu je luknja, zapolnimo jo!« To je geslo, ki se bo kmalu pojavilo v vseh supermarketih Delavskih zadrug Coop. Z njim želijo Delavske zadruge opozoriti na nevarnost tanjšanja in razkranjanja plasti ozona v zemeljski atmosferi, hkrati pa želijo reklamizirati tudi proizvode brez klorofluorogljikovodikov, to je brez tistega plina, ki je med najnevarnejšimi snovmi za zemeljsko atmosfero. Da ne bi ostali samo pri geslih, ampak da bi tudi stvarno prispevali k ohranjanju plasti ozona, so se pri vsedrjavni zvezi Coop odločili, da v supermarketih Coop ne bodo več prodajali razpršilcev (gre v glavnem za kozmetične in drogerijske artikle, ki vsebujejo klorofluorogljikovodike). Na vsedrjavni tiskovni konferenci v Rimu so prejšnji teden sicer napovedali, da že ta mesec ne bodo več prodajali razpršilcev. Ker pa se take zadeve navadno precej zavlečejo in ker morajo prodati tudi artikle, ki jih imajo na zalogi, se akcija za ohranitev ozona pravzaprav še ni konkretno začela.

V tržaških supermarketih Coop, kot smo ugotovili včeraj, so razpršilci še vedno v prodaji. Ravnatelji posameznih supermarketov še niso vedeli, kdaj bo stekla akcija »proti razpršilec«. Zakaj se akcija na prodajnih točkah še ni začela, pa nam je razložil odgovorni za nakupe pri tržaških supermarketih Coop Mauro Volpi. »Vsedrjavna zveza se je odločila, da od januarja naprej ne bomo več kupovali škodljivih razpršilcev,« je dejal. »To pa seveda ne pomeni, da bodo razpršilci takoj izginili z naših prodajnih polic. Imamo namreč še precejšnje zaloge takih proizvodov, ki jih moramo seveda prodati. Ker pa so med »obtoženimi« artikli prav taki,

ki grejo najbolje v prodajo, kot so laki za lase cadonett, elidor in free style, menim, da bomo kaj kmalu izčrpali tudi te zaloge in bomo lahko nudili kupcem samo čiste, »naravovarstvene« proizvode. V teh dneh smo že naročili nove artikle brez razpršilcev, ki smo jih sicer že prodajali, ti pa bodo popolnoma nadomestili stare šele v drugi polovici prihodnjega meseca.«

Kako pa mislite, da bodo reagirali kupci, smo ga vprašali. »Na začetku bomo verjetno izgubili precej kupcev,« je odgovoril Volpi. »Kot sem že povedal, gredo ti proizvodi zelo dobro v prodajo. Če jih v naših supermarketih ne bodo našli, kupci ne bodo imeli

težav, da se obrnejo na manjše drogerije, kjer jih bodo še v prihodnje prodajali. Omenjene znamke zavzemajo približno 70 odstotkov kozmetičnega tržišča. Poleg tega pa so laki in dezodoranti brez klorofluorogljikovodikov dražji. Res je, da vsebujejo več kozmetične snovi, vendar ljudje tega ne vedo. Laki in dezodoranti z razpršilcem vsebujejo na primer kar 60 odstotkov plina, tako da je uporabljivih samo 40 odstotkov celotne konfekcije, medtem ko so nove neškodljive konfekcije stoddostno uporabljive prav zato, ker ne vsebujejo plinov. Višja cena je torej povsem upravičena. Če natančneje izračunamo, pa bomo celo ugotovili, da so proizvodi brez razpr-

šilcev celo cenejši. Na tržišču so se vsekakor pojavili novi, neškodljivi razpršilci z drugimi plini, kot je butan na primer, ki ne škodujejo plasti ozona. Kmalu bomo imeli v prodaji tudi te proizvode. Na koncu pa naj omenim še, da bo v Italiji proizvodnja razpršilcev kmalu prepovedana, zato si bodo morali kupci hočeš nočeš pridobiti nove navade. Mnoge industrije so že preusmerile proizvodnjo, tudi največje hiše bodo že konec tega leta proizvajale samo še »čiste« proizvode.«

V svojih prizadevanjih za zdravje naše atmosfere pa Coop niso osamljene. Tudi druge verige supermarketov bodo v kratkem sprejele podoben ukrep. Pri Despar in tudi pri manjših verigah, kot je tržaška Bosco (ki je med drugim pridružen član verige Despar), že načrtujejo, da bi v bližnji prihodnosti črtali s svojih seznamov proizvode z razpršilci. »Nobenega dvoma ni, da je tudi Despar usmerjena v to politiko,« je dejal solastnik in upravitelj supermarketov Bosco Fabio Bosco, »čeprav smo že nekaj časa dajali prednost neškodljivim kozmetičnim proizvodom. Če bodo trgovci dosledno odklanjali razpršilce, bodo proizvajalci primorani preusmeriti proizvodnjo, kot se je že zgodilo za pralne praške. Res je sicer, da so trendi tržišča odvisni od kupcev. Papirnatne vrečke so na primer pomenile pravo polomijo, ker so ljudje še vedno povpraševali po plastičnih vrečkah. Če se bodo ljudje prepričali, da so razpršilci škodljivi, bodo ti kaj kmalu izginili s tržišča.«

B. G.

Na sliki (foto Križmančič) prodajna polica z razpršilci v enem izmed tržaških supermarketov Coop.

OBČINSKO PODJETJE ZA DOBAVO ELEKTRIKE, PLINA IN VODE (ACEGA)

Od začetka kampanje IRC (pobude za predelavo naprav za centralno ogrevanje) je bilo kar **322 naprav** za centralno ogrevanje predelanih na metan.

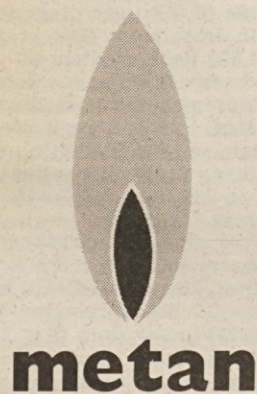
Za te predelave sta podjetji **ACEGA** in **SNAM** dodelili več kot **1.745.000.000** lir prispevkov.

Glede na veliko zanimanje porabnikov, ki so spoznali vse prednosti, ki jih ima metan pri prihranku energije, varnosti in zmanjšanem onesnaževanju, je podjetje ACEGA v dogovoru s podjetjem SNAM podaljšalo rok za dostavo prošenj za predelavo naprav za centralno ogrevanje do

31. MARCA 1989,

kot je bilo v tisku že objavljeno. Po tem datumu podjetje ne bo več dodeljevalo nobenih prispevkov.

Urad za predračune in nadzor **ACEGA** v Ul. Genova 6 nudi pojasnila in dodatne informacije vsem interesentom vsak delavnik od **7.30** do **11.30**.

Podrobna navodila tržaške pokrajinske uprave

Izteka se rok za vlaganje prošenj za prispevke kulturnim dejavnostim

Januar je pomemben mesec za kulturna društva in organizacije: 31. t. m. namreč zapade rok za predstavitev prošenj v smislu deželnih zakonov, ki predvidevajo dodelitev prispevkov za različne dejavnosti. V zvezi z dejavnostmi bolj krajevnega značaja je Dežela del svojih pristojnosti poverila pokrajinam; prav v teh dneh je Pokrajina Trst pripravila okrožnice z navodili za predstavitve prošnje v smislu naslednjih zakonov: DZ št. 68/1981: »Deželni posegi za razvoj in širjenje kulturnih dejavnosti«; DZ št. 49/1983: »Deželni posegi za uresničevanje tečajev za glasbeno usmeritev zborovskega, instrumentalnega in godbenega značaja« in DZ št. 15/1987 s spremembami po DZ št. 39/87: »Deželni posegi za pospeševanje kulture miru in sodelovanja med narodi«.

Najpomembnejši od teh je DZ št. 68, ki ga naša društva dobro poznajo. Pokrajina je pristojna za določila iz členov 18 in 20, to je za kulturne dejavnosti na področju proizvodnje, dokumentiranja in širjenja humanističnih, znanstvenih in umetniških disciplin (likovna in vizualna umetnost, pobjude za spoznavanje umetniške dediščine, kakršne so npr. razstave) ter na področju socialnih ved, in za določila iz prvega odstavka čl. 25, to je za dejavnosti, ki so namenjene zaščiti in ovrednotenju furlanskega jezika in kulture kot tudi ostalih lokalnih jezikov slovenskega, nemškega in beneškega izvora na naslednjih področjih: študije in raziskave, tisk, založništvo in sredstva javnega obveščanja, šolstvo, predstave (glasba, gledališče, folklor), toponomastika.

Prošnjo za prispevek je treba predstaviti na kolkovanem papirju za 5.000 lir in priložiti naslednjo dokumentacijo (v enem izvodu): poročilo o dejavnosti v letu 1988; zaključni račun za leto 1988; podroben program za leto 1989; proračun za leto 1989; dokumentacijo o pravni ureditvi društva (ustavni akt in statut), seveda če je društvo doslej še ni predložilo; seznam članov vodilnih odborov in dva izvoda seznama prilog (en izvod bo Pokrajina vrnila prosilcu v potrdilo prejema prošnje). V prošnji je treba navesti, za kolikšen prispevek društvo prosi in prispevke, ki jih je društvo prejelo od drugih ustanov ali pa je zanje zaprosilo.

Veliko slovenskih društev prejema od Pokrajine prispevek prav v smislu tega zakona; čeprav je minilo že osem let od njegove odobritve, je še vedno precej nejasnosti: društva npr. večkrat navajajo kot glavno dejavnost zborovodstvo, ki pa v okviru tega zakona ni predvideno. Ker imajo društva še druge težave v zvezi s prošnjami, je Zveza slovenskih kulturnih društev obvestila svoje člane, da bo v torek, 24.

januarja, od 16. do 19. ure na sedežu v Ul. sv. Frančiška na razpolago oseba, ki bo dajala pojasnila s tem v zvezi.

V zvezi z deželnim zakonom št. 49/83 Pokrajina dodeljuje prispevke za didaktično dejavnost ter za nakup glasbil v višini 25% dodeljenega prispevka. Prošnji na kolkovanem papirju za 5.000 lir je treba priložiti poročilo o programu, številu in tipu tečajev, število ur in učencev ter navesti sedež didaktičnih dejavnosti; analitični načrt stroškov in predvidenih dohodkov (vključno z vpisninami), dokumentacijo o pravni ureditvi, seznam članov vodilnih odborov in seveda seznam prilog (v dveh izvodih). Treba je tudi navesti, za kolikšen prispevek društvo prosi in prispevke, ki jih je prejelo od drugih ustanov ali pa je zanje zaprosilo.

Letos so pokrajine prvič pristojne tudi za dodeljevanje prispevkov v smislu DZ št. 29, 3. odstavek, tj. za pobjude v zvezi z raziskavami, zbiranjem materiala ipd. za spoznavanje tematike miru in sožitja, odnosov med vojaškimi in civilnimi institucijami ter narodov, ki živijo v sosednjih deželah, kot tudi etničnih skupin v naši deželi. Pokrajine bodo torej s primernimi prispevki podpirale prirejanje posvetov in srečanj za medsebojno spoznavanje med narodi z različnimi kulturami; objavljanje diplomskih del na to tematiko; zbiranje in širjenje publikacij, filmov in drugega materiala v zvezi s to tematiko; študije, raziskave in načrte o gospodarski in kulturni integraciji obmejnih območij ter o vlogi jezikovnih manjšin; prirejanje razstav, filmskih zbirk in pospeševanje zgodovinskih, političnih in družbenih raziskav o svetovnih spopadih v zvezi s Furlanijo-Juljsko krajino; uresničevanje pobud za pospeševanje kulture miru in uresničevanje kulturnih prireditev v okviru pobratenj med občinami v pokrajini in občinami delovne skupnosti Alpe-Jadran. Pristojnosti v zvezi z mednarodnimi mladinskimi izmenjavami in glasbenimi prireditvami z udeležbo skupin in ansamblov iz različnih držav pa so ostale Deželi. Za prispevke v smislu tega zakona ne morejo zaprositi strankarske in sindikalne organizacije. Prošnji na kolkovanem papirju za 5.000 lir je treba priložiti podobno dokumentacijo, kot jo predvideva DZ št. 68/81.

Prošnjo je treba predstaviti generalnemu tajništvu Pokrajine Trst (Trg V. Veneto 4, 2. nad.) ob delavnikih od 11. do 13. ure. Pokrajina priporoča, da ne čakate na zadnji dan.

Kdor želi nadaljnje informacije, se lahko obrne na Urad za kulturne dejavnosti in knjižničarske storitve (Ul. sv. Anastazija 3, 3. nadstr.) ob delavnikih od 10. do 13. ure, okrožnice pa lahko dvigne pri vratarjih Pokrajine na Trgu Vittorio Veneto ali v Ul. sv. Anastazija. (bov)

Carbone sprejel naravovarstvenike

Na Deželi srečanje o Sesljanskem zalivu

Urbanistična varianta za turistični razvoj Sesljanskega zaliva in osnutek podrobnostnega načrta, ki ga je pred kratkim izdelala družba Finsepol, sta bila v središču pozornosti včerajšnjega sestanka med delegacijo Svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) in Zveze za okolje s podpredsednikom deželne vlade Carbonejem, ki je odgovoren tudi za prostorsko načrtovanje. Za sestanek so zaprosili naravovarstveniki, ki so Carboneju in njegovim najbližjim sodelavcem (med njimi je bil tudi načelnik deželnega urada za načrtovanje Venier) podrobno pojasnili stališča v zvezi z načrtovanjem razvoja Sesljanskega zaliva. WWF in Zveza za okolje sta pozdravili dejstvo, da je devinsko-nabrežinski občinski svet v ponedeljek sprejel nekatere ugovore zaščitnikov narave in tudi sklep, da se na področju nabrežinskega Brega prepreči vsakršne gradnje. Naravovarstveniki pa so zelo zaskrbljeni zaradi napovedanih podzemnih struktur (kongresnega centra in avditorija), ki bi jih lastniki Zaliva zgradili v zapuščenem kamnolomu, ki je — kot je izpadlo na včerajšnji seji — večji del še formalna deželna last.

Obornik Carbone je vzel v vednost stališča in pomisleke WWF in Zveze za okolje ter napovedal, da bo deželna uprava, v skladu z zakonom, zelo pozorno sledila postopku za odobritev variante, za katero je v prvi osebi pristojna. Na včerajšnjem srečanju so naravovarstveniki poudarili, da odločno nasprotujejo tudi načrtovani razširitvi hotela Europa v nabrežinskem Bregu, kjer se je po njihovem mnenju v preteklosti že preveč gradilo. Občinska varianta predvideva, da bi ta hotel, v katerem ima sedež tudi deželna gostinska šola, razširili za dodatnih 30 odstotkov dosedanje prostornine. Govori

se, da se za ta projekt v prvi osebi poteguje deželna uprava, ki je baje tudi pritisnila na devinsko-nabrežinsko Občino, da se preuredi nabrežinski portič in tam uredijo novi privezi. Družba Finsepol namerava vsekakor v kratkem predstaviti svoje načrte širši javnosti, in sicer na srečanju, ki bo po vsej verjetnosti v konferenčni dvorani občinskega centra v Vižovljah.

Včerajšnja odločitev

Kongres tržaške federacije PSI bo 25. februarja

Pokrajinski kongres tržaških socialistov bo 25. in 26. februarja. Tako je včeraj sklenil strankin krajevni izvršni odbor, ki je tudi določil način in pravila predkongresne razprave, ki se bo po posameznih sekcijah PSI začela v prihodnjih dneh. Konec prihodnjega tedna bo zapadel rok za predložitev kongresnih dokumentov, na osnovi katerih se bo razvila notranja politična debata.

Na tehtnici je predvsem vprašanje novega strankinega pokrajinskega vodstva. Dosedanji tajnik Arduino Agnelli, ki je posredoval med strujo podpredsednika Dežele Carboneja in notranjo levico, ki jo vodi tržaški podžupan Seghene, skoraj gotovo ne bo več kandidiral. V zvezi z bodočim tajnikom krožijo najrazličnejše govorice. Osrednji kandidat ostaja še vedno načelnik svetovalske skupine v tržaškem občinskem svetu Perelli, ki velja za najožjega sodelavca podpredsednika deželnega odbora. Nikakor pa ni izključeno, da se bo za tajniško mesto v prvi osebi potegoval tudi sam Gianfranco Carbone.

Svetovalci KPI o diskriminaciji slovenskega jezika

Nedopustno odklonilen odnos do slovenščine v nekaterih javnih uradih je bil predmet svetovalskega vprašanja komunističnih deželnih svetovalcev Budina, Bratine in Polija na predsednika deželnega odbora Biasuttija. Povod za vprašanje je bil dogodek na tržaški kvesturi (o katerem smo poročali v včerajšnji številki našega dnevnika) ko je uradnik jezno in osorno zavrnil prošnjo, napisano samo v slovenščini. Podpisniki vprašanja ob tem dogodku ugotavljajo, da se uokvirja v sklop diskriminacij na račun slovenskega jezika, ki smo jih v zadnjih mesecih zabeležili v drugih javnih uradih dežele v krajih, kjer je slovenska manjšina zgodovinsko prisotna. Take diskriminacije so v kričečem nasprotju z uveljavljeno prakso, ki sloni na zakonskih predpisih Posebnega statuta, priloženega Memorandumu, te predpise pa so potrdili Osimski sporazumi. Deželni svetovalci KPI opozarjajo tudi na številne pozive, naj se o tem vprašanju izreče deželni odbor, ki pa doslej ni dal ustreznega odgovora.

Zato svetovalci sprašujejo deželni odbor, ali je seznanjen z dogodkom na tržaški kvesturi, ali misli kaj storiti, da bi se podobne epizode ne ponavljale, in končno kakšne ukrepe namerava sprožiti, da bi v odnosih med občani in javnimi organi ne prišlo več do diskriminacij v škodo slovenskega jezika.

pismo uredništvu

Ne posplošujmo slabih vtisov!

Dragi Primorski dnevnik! Podpiram protestno pismo, ki ga je David Malalan naslovil na tržaškega kvestorja in si ga sam priobčil.

Upira se mi sicer, da bi hvalil korektno, pač preprosto in normalno obnašanje. Pa vendar! Ker smo nagnjeni k posploševanju slabih vtisov, naj le povem, da sem ob podobni priložnosti pred dvema mesecema (slovenska vloga za obnovo prepuštnice in potnega lista) bil na openskem komisariatu javne varnosti deležen povsem olikanega, celo obzirnega spoštovanja. Hvala za objavo!

RAVEL KODRIČ

Ob težki izgubi dragega očeta sočustvuje z Andrejem Skerlavajem in družino

KD F. Prešeren

Odobril ga je deželni odbor

Končno izvršilni načrt tudi za tržaško KZE

Deželni odbor je odobril izvršilni načrt deželnega zdravstvenega načrta, ki zadeva Tržaško krajevno zdravstveno enoto. To je še zadnji izvršilni načrt, saj so bili oni za druge pokrajine dežele že pred časom odobreni. Vsebinsko sklepa, ki ga je izdelalo deželno ravnateljstvo za zdravstvo, je deželnemu odboru oral odobrniki za zdravstvo Mario Brancati.

Izvršilni načrt, kot povzemamo iz poročila deželnega tiskovnega urada, obravnava na osnovi deželnega zdravstvenega plana razne splošne in strukturne plati javnih zdravstvenih organizmov v tržaški pokrajini: okraje, posebne, socialno-zdravstvene posege, živinozdravniško službo, bolnišniško oskrbo, otroško bolnišnico Burlo Garofolo, odnose z medicinsko fakulteto Univerze v Trstu, konvencionirano oskrbo, departma za nujne posege, specialistično oskrbo, stalež osebja itd.

Glede zdravniške oskrbe izvršilni načrt določa funkcije enotne bolnice, pa tudi število ležišč za vsak oddelek (skupno 1.968, katerim gre dodati 270 ležišč otroške bolnice in 394 v konvencioniranih zdraviliščih). Glede staleža pa načrt predvideva skupno 4.650 zaposlenih, kar znaša 13 več od sedanjih, predvsem pa prekvalifikacijo funkcij, ki naj bi po besedah odbornika Brancatija privedla do večje učinkovitosti in kakovosti zdravstvenih storitev. Načrt predvideva tudi posebno zaščiteno strukturo za osebe, ki ne potrebujejo izrazito zdravniških posegov, kar naj bi predstavljalo prvi korak k bolj korektnim in primeranim oblikam oskrbe ostarelih.

O izvršilnem načrtu se bo seveda moral izreči deželni svet, že zdaj pa je moč predvideti, da bo dal povod za nemalo polemik, še posebno, ko bo znan v vseh svojih podrobnostih.

Budin in Bratina proti »racionalizaciji«

Interpelacija svetovalcev KPI o vprašanju slovenske šole

Deželna svetovalca KPI Miloš Budin in Ivan Bratina sta včeraj predložila predsedniku deželnega odbora Adrianu Biasuttiju interpelacijo v zvezi z načrtom šolskega skrbnika o racionalizaciji šolske mreže, v katerem je za slovenske šole predvidena združitve šentjakobskega in svetoivanskega didaktičnega ravnateljstva ter združitve ravnateljstev nižjih srednjih šol Fran Erjavec v Rojanu in Igo Gruden v Nabrežini.

V interpelaciji Budin in Bratina podarjajo, da bi ta načrt še bolj ošibil že itak šibak sistem slovenskih šol, ki je danes še brez zadostne avtonomije in brez nekaterih specifičnih šolskih organov. Toda mimo teh ugotovitev predstavnik KPI podčrtujeta, da je načrt nezakonit, ker je v očitnem nasprotju z mednarodnimi dogovori in zakoni, na osnovi katerih so bile ustanovljene slovenske šole, pri čemer posebej omenjata Londonski memorandum in znani normativ Belci-Škrk. Komunisti nasprotujeta načrtu tudi z

drugih vidikov, saj je po njunem pričanju nesprejemljiva politična težnja, da bi slovenske šole potisnili iz mestnega središča v periferijo in da bi združili dve šoli različnih občin. Pri poseganju v manjšinske strukture ni nadalje dopustno upoštevati zgolj številčni kriterij, ker bi to močno oškodovalo in v marsikaterem primeru lahko celo uničilo manjšinski šolski sistem.

Budin in Bratina končno ugotavljata, da je načrt v nasprotju z ministrsko okrožnico samo, saj je v njej zapisano, da mora racionalizacija šolske mreže upoštevati družbene in gospodarske razmere določenega območja, tudi zato, da ne osiromaši njegove javne izobraževalne službe. Podpisnika zato pozivata predsednika Dežele, naj pri pristojnih organih poseže proti krčenju slovenskega šolskega sistema v deželi Furlaniji-Juljski krajini in proti sprejemanju sklepov o slovenski šoli, če za to nimajo soglasja neposredno zainteresirane skupnosti.

Vest s sodišča

Novost v preiskavi o umoru v Pončani

Preobrat v sodni preiskavi o umoru 65-letne Wilme Iaksetich, ženske iz Pončane, ki jo je 5. februarja leta 1987 ubil še neznan morilec. Policisti in sodniki so sprva osumili njenega mladega nečaka, 20-letnega Andreo Pittano, ki je presedel več časa v zaporu, nato pa so ga ob pomanjkanju konkretnih dokazov izpustili na prostost.

Sodnika Gullotta in Drigani pa sta pred nekaj dnevi, na poziv policije, spet obudila, če lahko tako imenujemo, to preiskavo, ki je dalj čas stala na slepem tiru. Sodnika sta tako pred dnevi ponovno vzela v pretres enega še redkih neresih zločinov v Trstu.

Sodnika sta predsedninočnim in tudi včeraj ves dan zasliševala moža nesrečne ženske, 64-letnega Ronaldaa Coio (Kanadčana po rodu), ki je prvi odkril truplo žene. Zaslišancu, ki je presedel noč na kvesturi, so za sedaj izročili le sodno obvestilo, ne gre pa izključiti velikih presenečenj v preiskavi, ki baje sedaj temelji na novih in bolj konkretnih elementih. Coio je lastnik bencinske črpalke v Miramarskem drevoredu pred glavno železniško postajo.

Slikovita nesreča na Pesku

Avtomobil se je na spolzki cesti prevrnil na streho

(Foto Križmančič)

Nekoliko prehitra vožnja je ena od glavnih zaveznic prometnih nesreč. Če pa je cesta nekoliko poledenela, je nevarnost še veliko večja. Prav hitra vožnja in spolzka cesta sta botrovali nesreči, ki se je pripetila včeraj zjutraj na Pesku. Ko je voznik nekoliko krepkeje pritisnil na plin, je njegovo vozilo začelo zanašati. Voznik je skušal zavirati, nenadoma pa se je peugeot 205 nevarno nagnil in se prevrnil na streho, nadaljeval pot še za kak meter ter obstal poškodovan.

Na kraj nesreče so prihiteli agenti letkega oddelka z Opčin. Avtomobil je bilo treba odpeljati z žerjavom, poseg Rdečega križa pa ni bil potreben, saj se voznik sploh ni poškodoval.

Gre za eno najbolj priljubljenih glasbenih skupin

Ansambel Pomlad se ponaša z zelo bogatim repertoarjem

Letos je pust tako zgoden, da je treba že sedaj pomisliti na zabavo, ples in glasbo. In če govorimo o glasbi, nam kot prvi pride na misel ansambel, ki smo ga pogostoma srečevali na naših novoletnih in novoletnih prireditvah, to pa je ansambel "Pomlad".

»Ali vas bomo srečali tudi ob pustnem času?« smo vprašali Valterja Beta, enega soustanoviteljev te glasbene skupine, ki z uspehom nastopa že dobrih 15 let.

»Za pusta bomo v Boljuncu, to je že določeno. Vendar bomo prav gotovo igrali še kje. Pustu bodo sledile proslave 8. marca, pa še druge prireditve; priložnosti za naše nastope ne bo manjkalo, čeprav moram povedati, da je najugodnejši čas za naše nastope od maja do septembra.«

Tudi Valter, Mauro Scheber in Sergij Pregarc so v ansamblu že od njegovega nastanka. Ostali so se skupini pridružili kasneje. Sedaj jih je osem, skupno s pevko Mirjam Švab iz Križa.

»Igramo na trobento, saksofon, klarinet, harmoniko, klaviaturo, bas, kitaro in na bobne. To pomeni, da nekatere med nami igrajo tudi po dva inštrumenta.«

Repertoar, ki ga "pilijo" in študirajo na dvakrat tedenskih vajah v Ricmanjih, je pester in bogat. Ljudem je všeč narodnozabavna glasba, radi poslušajo in se zavrtijo ob latinskoame-

riškem ritmu, ob "lisciu" in drugih modernih uspešnicah.

»Moda in želje se hitro spreminjajo. Zato naštudiramo vsako leto od 20 do 30 novih skladb. Če bomo sprejeli vabila za nastope v Furlaniji, bomo morali naš repertoar še razširiti, saj so tam okusi in zahteve drugačne.«

Na normalni družinski prireditvi igra ansambel približno štiri ure na večer, v novoletnem in pustnem času se lahko igranje podaljša tudi na sedem, osem ur.

»Vedno se ravnamo po željah gostov in organizatorjev. Večkrat nas prosijo za kakšno skladbo in radi jim ustrežemo. Za novo leto smo igrali v hotelu Lido v Miljah, bili so z nami tako zadovoljni, da so nam dodali denarno nagrado. Nasploh imamo že veliko naših zvestih prijateljev, ki nam sledijo, kjerkoli imamo nastope.«

Ansambel izvaja skladbe v raznih jezikih; na naših prireditvah igra seveda največ slovenskih skladb in popevk. Igrajo tudi svoje skladbe, ki jih imajo že precej na zalogi.

Dela torej ne manjka in tudi novih ponudb ne. »Za nas, ki delujemo v ansamblu, potem ko opravimo svojo redno službo, so vaje, nato pa še nastopi, kar utrudljivi. Toda radi igramo in pojejo in nam ni žal večerov, ki jih preživimo skupno z gosti. Upam, da bomo tako tudi nadaljevali.« (nl)

Na sliki (foto Magajna) ansambel Pomlad med enim zadnjih nastopov.

prispevki - prispevki - prispevki

V spomin na pok. Ladija Križmančiča daruje družina Kalc (Gropada 99) 10.000 lir za SKD Skala.

V spomin na pok. Aleksandra Škerlavaja daruje družina Kalc (Gropada 99) 20.000 lir za SKD Skala.

Namesto cvetja na grob Ladija Križmančiča daruje Lojzka Grgič 20.000 lir za KD Skala.

Namesto cvetja na grob Karla Kalca daruje družina Kalc (Gropada 22) 20.000 lir za KD Skala.

V spomin na Karla Kalca in Ladija Križmančiča daruje Marija Gabrielli 20.000 lir za KD Skala.

V isti namen daruje Zora Ražem 30.000 lir za KD Skala.

V spomin na nepozabno prijateljico Tamaro Petaros darujeta Peter in Ivana 50.000 lir za Košarkarsko sekcijo ŠD Polet.

V spomin na Tamaro Petaros daruje družina Laković 50.000 lir za Košarkarsko sekcijo ŠD Polet.

V spomin na Štefanijo Grgič daruje Edward Parker 100.000 lir za zbor Vesela pomlad.

Ob letni nabalralni akciji so darovali za ŠZ Sloga: Opčine: hotel Daneu 100.000 lir, trgovina Milič - Furlan 50.000 lir, agriaria Sosič 30.000 lir, hotel Valerija 20.000 lir, bar Canarino 100.000 lir, trgovina Brundula 20.000 lir, trgovina Merli- no 10.000 lir, Zlata kapljica 40.000 lir, trgovina z električnimi pripomočki Malalan 10.000 lir, trgovina Heart 30.000 lir, Kozmetika 90 15.000 lir, drogerija Gulič 50.000 lir, mlekarina Wilhelm 10.000 lir, trgovina Simič 10.000 lir, trgovina Ulgheri/Pavat 100.000 lir, hotel Malalan 20.000 lir, trgovina Unussi 10.000 lir, podjetje Daneu 50.000 lir, mesnica Hrovatin 100.000 lir, drogerija Carli 20.000 lir, drogerija Škabar 15.000 lir, frizerski salon Majda 50.000 lir, pekarna Repinc 150.000 lir, cvetličarna Švagelj 50.000 lir, mesnica Danieli 30.000 lir, trgovina Križman 10.000 lir, trgovina Despar - Salvi 20.000 lir, pekarna Križnič 20.000 lir, zlatarna Sosič 30.000 lir, trgovina s čevlji Malalan 20.000 lir, Market pralnih praškov 30.000 lir, Bomboniere Mira 30.000 lir, trgovina Bresciani 10.000 lir, frizerski salon Faggin 50.000 lir, Bani: hotel Dugulin 50.000 lir, elektromehanična delavnica Ban 30.000 lir, trgovina jestvin Vidali 50.000 lir ter Padriče: trgovina Grgič 200.000 lir ter bar Carlo 10.000 lir.

V spomin na Lojzeta Čoka darujeta Ivan in Milica 50.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Marijo Ukmar vd. Pirjevec daruje Ida Bukavec 20.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka.

Namesto cvetja na grob Draga Žerjala daruje družina Gerdol (Krmenka) 25.000 lir za KD F. Prešeren.

V počastitev spomina Alojza Čoka daruje Mario Čok z družino 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grobove Sergiata Novellija, Tamare Petaros, Žarka Družine, Ivana Pečenika in Draga Žerjala darujeta družini Bolčić in Bratos 30.000 lir za KD F. Prešeren iz Boljunca in 20.000 lir za PD Slovenec iz Boršta.

V spomin na Draga Žerjala daruje Elvira Maver 10.000 lir za KD F. Prešeren in 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunec.

V spomin na Draga Žerjala daruje Milka Cheber 10.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na Draga Žerjala darujeta Pino in Vanda Grdina 30.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na Draga Žerjala darujeta Marija in Vanda Zobec 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na gob Draga Žerjala daruje Milan z jame (Boljunec) 20.000 lir za Zvezo borcev Boljunec.

V spomin na Slavka Daneva darujeta Marija in Pepi Prašelj 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Jušta Prašlja daujeta Marija in Vera Luxa z družinama 100.000 lir za Gobeno društvo Prosek.

Ob 1. obletnici smrti dragega moža in očeta Pepija Bradarča daruje žena Pavla in sin Pino z družino 50.000 lir za Sklad M. Čuk in 50.000 lir za potresence v Armeniji.

V spomin na Mirka Luina darujeta Milka in Mirko 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Mirka Luina darujeta Zlata in Mirko Ferfolja 50.000 lir za Di- jaško matico.

Namesto cvetja na grob Jušta Prašlja daruje družina Košta (Križ 38) 30.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na pok. Pepko Furlan ter Marčela Sedmaka daruje družina Košta (Križ 38) 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na drage starše Milič daruje- jo otroci z družinami 30.000 lir za bali- narsko sekcijo Kraški dom.

V počastitev spomina Mirka Luina da- ruje Mara Puntar 50.000 lir za SPDT.

Namesto cvetja na grob pok. Mirka Luina darujeta Rudi in Neva Pahor 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Žarka Družino daruje družina Rojc 25.000 lir za sekcijo VZPI- ANPI.

V spomin na Mirka Luina daruje dru- žina Požar 100.000 lir za Slovensko do- brodelno društvo.

Zdenka in Boris Tomažič darujeta 100.000 lir za potesence v Armeniji ter 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na dragega strica Slavka Da- nielija darujeta Neva in Dragica z dru- žinama 50.000 lir za Kulturni dom Prosek- Kontovel.

Ob obletnicah smrti staršev ter brata Avgušтина in Pepija Bandelja daruje Re- gina 20.000 lir za odbojgarsko društvo Bor.

priredi jutri, 20. januarja, ob 20.30
v Športno-kulturnem centru v Zgoniku
koncert skupine

New Swing Quartet

z novim pevcem
TOMAŽEM KOZLEVČARJEM.

Na sporedu slovenski in ameriški songi.
Prodaja vstopnic eno uro pred koncertom.
Cena: 10.000 lir.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava slikarja KLAVDIJA PALČIČA - risbe in grafika.

V galeriji Rettori Tribbio 2 - Piazza Vecchia 6 - bo do 27. t. m. odprta razsta- va kitajskega slikarja ZHOU ZHI WEI- JA. Urnik: 10.30 - 12.30 in 17.30 - 19.30. Ob nedeljah: 11.00 - 13.00. Zaprto ob po- nedeljkih.

V tržaški občinski galeriji bo še jutri na ogled razstava slikarja DIMINIJA. Razstava je odprta po običajnem urniku.

V galeriji Tommaseo - Trg S. Benco 4 - bo do 5. februarja na ogled razstava MARIA PALLIJA.

razne prireditve

KD Rdeča zvezda - Salež gostuje Amaterski oder J. Štoka s Proseka-Kon- tovela z veseloigro Josipa Tavčarja "LO- ČITEV". režija Drago Gorup. V soboto, 21. t. m., ob 20. uri v Sportno-kulturnem centru v Zgoniku. Vabljeni!

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 vabi na AFRO ŽUPNIJSKI KABARET v iz- vedbi Andra Merkuja v nedeljo, 22. jan- arja, ob 17. uri.

SKD Tabor - Opčine, Prosvetni dom danes, 19. t. m., ob 20. ure dalje srečanje za žene in dekleta OB PLETENJU ŠE KAJ. Na večeru sodeluje prof. Lili Čebu- lec, ki nas bo poučila o domačih čajih.

V dvorani v Ul. Donizetti št. 3 bo v soboto, 21. t. m., gost Slovenskega kul- turnega kluba pesnik in pisatelj MIRO- LAV KOŠUTA. Predstavila ga bo prof. Zora Tavčar-Rebula. Gledališki krožek SKK bo izvajal odlomke iz njegovih del. Začetek ob 18.30.

KD Kraški dom obvešča, da bo pred- vjal FILM O SILVESTROVANJU 1988 jutri, 20. t. m., ob 20.30 v Bubničevem domu v Repnu.

KD Kraški dom obvešča, da bo v sobo- to, 21. t. m., ob 15.30 v Bubničevem domu v Repnu v sklopu ure pravljic na spore- du DISNEYEV FILM.

PD Mačkolje vabi na SPOMINSKI VEČER ob 30-letnici smrti sorojaka dr. Ivana Tula, ki bo v nedeljo, 22. t. m., ob 16. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah. Gosta večera sta prof. Tone Požar in prof. Mar- tin Jevnikar. Nastopa mešani zbor dru- štva.

Vanka in Tonca se z Radia Koper pre- selita v društvo Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Sernio v soboto, 21. t. m., ob 20. uri. Na fraitonarco igra David Danieli.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 23. t. m., v Pe- terlinovo dvorano na predstavitev knjige dr. Janeza Rotarja TRUBAR IN JUŽNI SLOVANI. Delo bo predstavil avtor sam. Večer pa se bo začel ob 20.30.

Amaterski oder J. štoka vabi na ogled veseleigre DESTIN v izvedbi SKD Tabor. Tekst in režija Drago Gorup. V nedeljo, 22. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 19. januarja 1989
HRANIMIR

Sonce vzide ob 7.39 in zatone ob 16.52 - Dolžina dneva 9.13 - Luna vzide ob 14.06 in zatone ob 6.11.

Jutri, PETEK, 20. januarja 1989
ŽIVOJIN

PLIMOVANJE DANES: ob 1.40 naj- nižja -1 cm, ob 7.17 najvišja 40 cm, ob 14.30 najnižja -61 cm, ob 21.26 najvišja 31 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 3,6 stopinje, zračni tlak 1034,3 mb usta- ljen, vlaga 81-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,8 sto- pinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Erica Boscolo, An- drea Vescovo.

UMRLI SO: 88-letna Rosalia Gasperi- ni, 86-letna Ernesta Bendelari, 91-letna Cristina Albanese, 50-letni Claudio Sla- vich, 86-letna Maria Bencich, 86-letni Gismondo Macina, 83-letna Eleonora Okorn, 75-letna Vittoria Puzer, 70-letni Francesco Lanza, 62-letna Enrica Deklic.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 16.,
do sobote, 21. januarja 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (ALTURA), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan).

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (ALTURA), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in prazi- nična od 8. do 20. ure.

gledališča

VERDI

Nocoj ob 20.00 (red B) bo na sporedu ponovitev Puccinijeve opere MADAMA BUTTERFLY. Dirigent Maurizio Arena, režiser Stefano Vizioli. Glavni interpreti: sopranista Adriana Morelli, tenorist Nazzareno Antinori in bariton Barry An- derson.

Pri blagajni gledališča Verdi je v teku prodaja vstopnic.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89

Nocoj ob 20.30 (red prost) bodo na sporedu Goldonijeve PRIMORSKE ZDRA- HE v izvedbi Venetoteatra. Režija Gian- franco De Bosio. V abonmaju: odrezek št. 5. Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V torek, 24. t. m., ob 21. uri bo na sporedu RECITAL Francesca DE GREGORI- JA. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V soboto, 28. t. m., ob 20.30 bosta na- stopila Liliana Cosi in Marinel Stefanec- cu z baletom v dveh delih RISVEGLIO DELL'UMANITÀ. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagaj- ni v Pasaži Protti - Trst, pri agenciji IOT - Ul. Oberdan 16 - Gorica in pri Udine Mille - Ul. Leonardi 8 - Videm.

CRISTALO - LA CONTRADA

Jutri, 20. t. m., ob 10.00 bo na sporedu pravljica SCARABOCCHIO v izvedbi Gledališča za mladino La Contrada. Re- žija Francesco Macedonio.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Chi ha incas- trato Roger Rabbit, kom., ZDA 1988; r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 Red e Toby nemiciamici, Walt Dis- ney.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Fantozzi va in pensione, kom., It., r. N. Parenti, i. P. Villaggio.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Caruso Pascoski (di padre polacco), kom., It., 1988, r. in i. Francesco Nuti.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Heros, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 Il matri- monio di Lady Brenda, kom., i. James Wilby, Anjelica Huston.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 Willow, pust., ZDA; r. R. Howard; i. V. Kilmer, J. Whalley.

MIGNON - 16.30, 22.15 Donne sull'orlo di una crisi di nervi, dram., Šp. 1988, r. Pedro Almodovar; i. Carmen Maura, Antonio Banderas.

EDEN - 15.30, 22.10, Desideri inconfessa- bili, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 I miei primi 40 anni, kom., It. 1987, r. C. Vanzina, i. C. Alt, E. Gould, J. Roche- fort, P. Cosso, □

CAPITOL - 16.30, 22.00 Rambo III, pust., ZDA; r. P. MacDonald; i. S. Stallone.

LUMIERE FICE - 18.00, 22.00 Mamma Roma, It. 1962; r. Pier Paolo Pasolini; i. Anna Magnani, Ettore Garofolo.

ALCIONE - 16.30, 22.10 Stregata dalla luna, kom., ZDA 1988; r. N. Jewison; i. Cher, N. Cage.

RADIO - 15.30, 21.30 Amore in vendita, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

IZREDNA PRODAJA

PLAŠČEV PLAŠČEV PLAŠČEV VSEH VELIKOSTI

Emporio

FIorentINO

TRST — Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) — Tel. 775741

menjalnica

TUJE VALUTE			FIXING MILAN			BANKOVCI TRST		
Ameriški dolar		1363,300	1350.—	Japonski jen		10,665	10,300	
Nemška marka		732,800	731.—	Švicarski frank		861,670	857.—	
Francoski frank		214,820	214.—	Avstrijski šiling		104,323	103,800	
Holandski florint		649,390	647.—	Norveška krona		202,250	199.—	
Belgijski frank		35,009	34,500	Švedska krona		215,710	212,500	
Funt šterling		2402,750	2380.—	Portugalski eskudo	..	8,904	8,400	
Irski šterling		1958,900	1945.—	Španska peseta		11,733	11,200	
Danska krona		189,080	187.—	Avstralski dolar		1172,200	1120.—	
Grška drahma		8,851	8,300	Jugoslov. dinar		—	0,20	
Kanadski dolar		1138,900	1100.—	ECU		1528,400	—	

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Ljubljana 831-131
Agencija Rožan 411-611

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi na predavanje z diapozitivi
mag. PETRA SKOBERNETA
na temo

ALI POZNAMO KRAS?

danes, 19. t. m., ob 20.30
v Gregorčičevi dvorani v Trstu
(Ul. sv. Frančiška 20/II. nadstr.)

TANJA

je razveselila družino Braidotti.

Kolegici Loretta čestita, mali Bene- čanki pa želi vso srečo

Slovenski raziskovalni inštitut

koncerti

Società dei concerti - Tržaško kon- certno društvo. V ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert pianista A. LUCCHESINIJA.

Glasbena matica Trst, koncertna abonmajska sezona 1988/89, v sredo, 25. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu IGOR LAZKO, klavir. Na sporedu: J. S. Bach - Goldberg variacije, Beethovem - "Waldstein sonata, Rahmaninov - Sonata št. 2 op. 36. Prodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

razna obvestila

KD F. Venturini obvešča, da je v teku vpisovanje za PLESNI TEČAJ, ki se začne februarja. Interesenti naj telefonirajo na št. 812993 od 12.30 do 13.30.

izleti

Smučarski klub Brdina organizira v nedeljo, 29. t. m., smučarski izlet v Slas- chau (Avstrija). Vpisovanje in informaci- je na sedežu - Proseka 131 - vsak torek in četrtek od 19. do 21. ure.

mali oglasi

OSMICO ima odprto Robert Pipan v Mayhinjah.

GORICA - Ul. Montesanto. Prodajam novo 70 kv. m veliko stanovanje z garažo: 2 spalnici, dnevna soba, kuhinja, kopal- nica, avtonomno gretje. Tel. 0481/81575 v večernih urah.

PRAŠČKE za rejo ali zakol ugodno prod- am. Tel. 0481/882208.

PRELEPO perzijsko preprogo ARDEBIL z redkim motivom in barvami, ca 3m x 4m prodam. Tel. 040/572665.

PRODAMO čistilnico z obsežnim delo- vanjem, primerno za družinsko vode- nje. Pismene ponudbe na Oglasni od- delek Primorskega dnevnika, Ul. Mon- tecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Čistilni- ca".

CVETLIČARNA nudi delo vajenki- delavki, po možnosti s prakso. Tel. 040/299561 v popoldanskih urah.

MIZAR opravlja raznovrstna popravila ter obnavlja starinsko pohištvo. Tel. 228183 - ure obedov.

IŠČEMO peka in vajenca z vozniškim dovoljenjem. Tel. 327222 od 8.30 do 13. ure.

ZAPOSIM trgovko s prakso za pekarno in slaščičarno v mestu. Tel. 327222 od 8.30 do 13. ure.

PALACE HOTEL v Gorici, Corso Italia 63, zaposli mladeniča/mladenko z zna- njem tujih jezikov, kompiuterskega dela in predvsem z veseljem za delo v recepciji. Vodstvo hotela bo poskrbelo za morebitno strokovno izpopolnjeva- nje. Samo pismene ponudbe pošljite na gornji naslov.

DEKLE išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. 003866/23056 po 20. uri.

FARMA Srečko Tomšič prodaja po 2.000 lir kokoši. Tel. 0481/882064.

ZA 1.300.000 lir prodam ford fiesta 1100 L, letnik 1978, v dobrem stanju, nove gume. Kličite po 20. uri na št. 040/827493.

Štirje ženski portreti iz štirih povojnih dob

Morda so štirideseta leta za žensko najtežja: Enniu De Concini, avtorju štirih ženskih zgodb, je to problemsko obdobje ponudilo dovolj privlačnih motivov za zanimiv televizijski štiridelni niz na žensko tematiko. Nocoj (ob 20.30 na RAI 2) bo na vrsti *Emma*, prvi od štirih tv filmov, ki jih združuje isti naslov - *Quattro storie di donne*. Prvega je režiral Carlo Lizzani, ostale tri, ki bodo na vrsti vsak četrtek do 9. februarja, pa so režirali Dino Risi (*Carla*), Franco Giraldi (*Luisa*) in Tomaso Sherman (*Rose*).

Junakinja nocojsnje zgodbe je štiridesletna ženska, ki jo življenjske okoliščine razdvajajo med osebnim življenjem in političnim prepričanjem. Zaradi zgodovinskega obdobja, zgodba se namreč dogaja sredi 50. let, doživlja Emma, ki jo igra Mariangela Melato (na sliki), to čustveno dilemo še intenzivneje. Mož, ki ga Emma srčno ljubi, jo zapusti zaradi mlajše ženske. Dogodek sproži v njej vrsto konfliktov, ki jih junakinja, že zaradi še nekoliko negotovih povojnih časov, ne uspe ločevati od političnega dela v partiji.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Še o poti do prave očetovske vloge

Če nam je prejšnji teden knjiga dr. Martine Žmuc-Tomori dala priložnost za razmišljanje o očetovi vlogi v naših družinah, nam tokrat ne bo odveč pogled v tujino, kakor nam ga v zvezi s problematiko očetovstva nudi revija Newsweek. Že naslov članka, ki označuje očeta kot upornega, potrjuje, kar je pokazala anketa na bostonski univerzi: 74% očetov se je izreklo, da *bi delilo* skrb za otroke v enaki meri z materami. Le 13% dejansko *deli* to skrb, 36% pa je ugotovilo, da izmenično delo v službi in doma privede človeka do prevelikega stresa. Anketa je pokazala, da so očetje preživeli doma z otroki 27,4 ure tedensko, matere pa 43,9 ur tedensko.

Rastoča potreba - saj je bilo leta 1950 v službi le 10% mater malih otrok, danes je takih mater 50% - sili mnoge moške v spoznavanje lastnih otrok. Pravzaprav ob tem lahko potrdimo avtorjem članka, da so očetje enostavno padli v tako vlogo, ne da bi za to prosili. Skoraj štiridesletni pravnik iz Los Angelesa, ki se je zavedel, da je pri prvi hčerki (danes je stara šest let) storil napako, ker ji ni posvečal dovolj svojega časa, se z mlajšo osemnajstmesечно hčerko poizkuša v novi vlogi očeta, ki v enaki meri kot mati skrbi za malega otroka. Ugotovil je, da šestkratno previjanje in večkratno hranjenje malih otrok sploh ni lahka stvar. Drugi očetje v podobni situaciji pa se sprašujejo, če bi si otrok sploh želeli, ko bi bili primorani deliti s svojimi ženami skrb zanje v polovični meri.

Profesor Palm z univerze v Minnesoti meni, da smo preveč pohiteli z enačenjem moških z ženskami pri oskrbi otrok. Po njegovem mnenju je takih moških, ki bi pri oskrbi dosegali ženske, še zelo malo. Večinoma se moški le zavedajo, da bi se morali bolj posvečati razvoju svojih otrok, toda to še ne pomeni, da si takega sodelovanja tudi želijo.

Nesporno je dejstvo, da se sedaj moški veliko bolj ukvarjajo z domom, kot so se njihovi očetje. Vendar še vedno ne toliko kot njihove žene. Raziskave so dokazale, da uspe ženam izvesti dva do trikrat več domačega dela in dela z otroki kot njihovim zakonskim drugom. Med ženami prevladuje mnenje, da moški res veliko več pomagajo doma, kot so včasih, izbirajo pa prijetnejša opravila, denimo kuhanje ali kopanje, ki je prav gotovo prijetnejše od čiščenja stanovanja. Še več - otroke peljejo ven na sprehod zato, da lahko njihove soproge lažje čistijo stanovanje.

Po podatkih iz ameriškega članka je razvidno, da tudi zakonodaja nudi vse več priložnosti tako materi kot očetu, da si vzameta dela proste dni v primeru otrokove bolezni. Iz statistike pa izhaja, da je moških, ki si vzamejo take proste dneve zelo malo. In če se njihov odstotek za lansko leto suče okrog številke 33, je to le v primeru, ko gre za nekaj dni dopusta. Za več kot teden dni dopusta, ko je otrok bolan, se moški ne odločajo.

Tudi za neplačani dopust ob novem »očetovstvu«, ki ga predvideva že kar tretjina podjetij, se je doslej odločila le peščica moških. Strokovnjaki menijo, da gre pri tem za primerjavo obnašanja. Ker se za tako vrsto dopusta odloča le malo moških, pomeni, da takega dopusta družba ne sprejema. In družba tudi potrjuje svojo »resnico«, da moški bolje zaslužijo. Tipično je torej, da hodi predvsem na delo oče, ki le tam lahko najučinkoviteje in najuspešneje preživlja svoj čas. Torej je vnaprej določeno obnašanje nuja družbenih navad. Moških, prav zato ker so to, nihče ne uči, kako menjati plenice. Moški-očetje tako pri prvem izpitu menjave plenice »padejo«. Nič čudnega, saj ti očetje še vedno izhajajo iz družin, kjer je oče izvajal svoje družinske obveznosti s tem, da je ob mesecu prinašal domov svojo plačo. Neki poslovnež iz Minnesote meni, da ga njegov oče gleda postrani, ko opravlja domača dela, in si prav gotovo potihem misli, da je njegov sin copata in da njegova nevesta preveč vpliva na svojega moža.

Nič čudnega - saj si je vzgoja vseskozi prizadevala pripričati dečke, da veliki fantje ne jokajo, da se ne vdajajo žalosti, strahu in drugim ranljivim čustvom. Res pa je tudi, da si matere želijo kazati svojo večjo izkušnost. Skoraj naravna tendenca jih sili, da nekako zviška gledajo na svoje soproge in jih opozarjajo na svojo večjo strokovnost pri delu z otroki. Že omenjeni minnesotski profesor Palm je prepričan, da očetje zelo težko dobijo zaupanje v samega sebe v vlogi starša. Anketa revije, ki govori o vzgojnih problemih, je pokazala, da se je kar 64% očetov izrazilo, da se matere bolj spoznajo na delo z otroki. Le en odstotek je izjavil, da se na to delo bolj spoznajo očetje. Celotako, ki si za tako vlogo oče kar najbolj prizadeva, otroci za svoje potrebe največkrat nagonsko stečejo k materi. Ali kot se je izrazil neki oče dveh otrok: »Včasih bi kar ponorel. (Ko vidim, kako iščejo mater.) Kar precej me prizadene!«

Kljub vsemu pa ni nikakršnega nadomestila za očeta. Dokazano je, da imajo otroci večjo potrebo po očetu, kakor so včasih mislili. Dokazano je tudi, da so očetje bolj dovzetni za otroško igro in bolj stvarni. Prav gotovo ne pomeni podaljšani čas, ki ga očetje posvečajo svojim otrokom, zadostno garancijo za kvaliteto. Če imaš več časa za otroke, to še ne pomeni, da si boljši oče. Predvsem takrat ne, ko te v to vlogo prisilijo okoliščine. Sami otroci pa v veliki meri pomagajo očetom, da se v tej vlogi znajdejo, da soživljajo gotovost. Očetovstvo pa se seveda izboljšuje s prakso. Pot do prave očetovske vloge je še dolga. Družba še ne jemlje dovolj resno moškega, ki gospodinji; če pa ostane ta doma, da bi skrbel za otroke, ga označi za nazivom »varuška«. V resnici on uresničuje in izvaja svoje očetovstvo. In mnogi moški želijo biti boljši očetje predvsem zato, da bi se razlikovali od svojih očetov.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nadaljevanje: Non basta una vita
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik
11.00 Nadaljevanje: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Dok.: Kvarkov svet
15.00 Aktualno: Primiissima
15.30 Italijanske kronike
16.00 Risanke: Cartoon clip
16.15 Mladinska oddaja: Big!
18.00 Dnevnik, nato Domani sposi
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
19.40 Almanah, dnevnik
20.30 Film: Herbie sbarca in Messico (pust., ZDA 1980, r. Vincent McEveety, i. Charlie Martin Smith, Steven W. Burns)
22.05 Dnevnik
22.15 Dokumentarec: Kvark
23.05 Košarka: pokal prvakov, Scavolini-Barcelona (iz Pesara)
23.45 Aktualno: Per fare mezzanotte
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Šport: umetnostno drsanje in jahanje

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: Giarabub (vojni, It. 1942)
10.30 Risanke in Trentatre
11.05 Informativna oddaja: Mladi in najmlajši
11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti
11.55 Variete: Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nan.: Saranno famosi
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Rubrika o medicini
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.35 Nanizanka: Il commissario Köster
19.30 Horoskop, dnevnik
20.30 Film: Emma (dram., It. 1987, r. Carlo Lizzani, i. Jean-Pierre Cassel, Luigi Montini)
22.05 Dnevnik in politična tribuna
22.45 Kviz: Il sicario
23.05 Dnevnik - večerne vesti
23.30 Glasbena oddaja: International DOC Club
0.25 Film: I lunghi giorni della vendetta (western, It. 1967, r. Stan Vance, i. Giuliano Gemma)

RAI 3
10.40 Hokej na ledu: Fassa-Alleghe (iz Trenta)
11.15 Nadaljevanje: Destin
12.00 Izobraževalna oddaja: Meridiana
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Conoscere - Inquietudine
15.30 Namizni tenis: Italija-Madžarska (iz Spoleta)
15.45 Umetnostno drsanje: evropsko prvenstvo (iz Birminghama)
17.00 Nadaljevanje: Destin
17.45 Variete: Videobox
18.00 Dokumentarec: Geo
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti
20.00 Aktualnosti: Io confesso (vodi Enza Sampò)
20.30 Aktualno: Samarcanda
22.05 Film: Macbeth (dram., VB 1971, r. Roman Polanski, i. Jon Finch, Francesca Annis)
0.20 Rubrika: Filmske novosti
0.25 Dnevnik - zadnje vesti
0.40 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
8.30 Počitniški spored: Videospot, 8.35 Mačkon in njegov trop - Najdenček, 9.00 Periskop - Prekmurje, 10.05 Kam, kje, kako med počitnicami, 10.10 nadalj. Rastoče težave Jadrana Krta (4. del)
11.00 Otroški spored: Videospot, Safari v mestu - Jegulje in galebi
11.35 Risanke
11.45 Film: Čarobna mitnica (mlad.)
16.15 Video strani
16.30 Poročila
16.45 Mozaik (pon.)
18.15 Video strani
18.20 Spored za mlade: Studio je vaš - Intermezzo za klovn
19.05 Risanke
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Tednik
21.00 Nadaljevanje: Zbledeli blišč (J. P. Priestley, 4. del)
21.50 Dnevnik
22.05 Retrospektiva jug. filma: Sutjeska (Jug., 1973, r. Stipe Delić, i. Richard Burton, Ljuba Tadić)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Juke box
14.00 Tenis: Australian open
16.00 TVD Novice
16.10 Bezbol MLB
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji: GORICA — Zima z značilnostmi poletja in suša TRBIŽ — Krizno obdobje za smučarska središča TRST — Madame Butterfly v gledališču Verdi
19.30 TVD Stičiče
20.00 Nanizanka
20.30 Ameriški football
22.30 TVD Vsedanes
22.45 Sportime Magazine
23.00 Rubrika: Mon-gol-fiera
23.30 Tenis: Australian Open (iz Melbournea)
RTV Ljubljana 2
18.30 Alpe Jadran
19.00 Čvrste korenine koroških samorastnikov
19.30 Dnevnik
20.00 Košarka
21.30 Oči kritike
22.00 Dokumentarec: Ptice na Kosovu - Rock v Prištini

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovenska postna premissija (pon.); 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beleška, Misel dneva; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Živeti zdravo; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah, Nediški zvon; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Roman: Moj Kras (11. del); 15.14 Pri nas na obisku; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mešani zbor Moravšt Madrigalisti; 18.00 Srečanja: Zanimivosti iz arhiva Ciril-Metodove šole; 18.25 Glasba; 19.00 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska šola; 8.35 Pesnice na potepu; 9.05 Matineja; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in gode-mo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke; 14.05 O jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije jug. narodov; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.03 Big band RTV-Lj; 18.30 Glasbene posebnosti Argentine in Sardinije; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel Jožeta Kampača; 20.00 Domači napet; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke.

RADIO KOPER

(slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu Radia Koper; Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.30 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 18.35 Ansambli narodnozabavne glasbe; 19.00 Radio Lj.

RADIO KOPER

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Dobro jutro; 6.05 Almanah; 6.30 Drobci zgodovine; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Sanremo; 8.35 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.05 Disco scoop; 10.40 Družina; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.33 Popevka; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Popolne ob treh; 16.00 Počitnice; 17.33 Show business; 18.00 Dee-jay; 18.30 Mi in vi; 19.00 Orkestri; 19.50 Jutri je drug dan.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba za vse okuse; 15.00 Lestvica Amadeus; 16.30 Kulturna oblačenja; 19.00 Horoskop; 20.30 Going, nato Nočna glasba.

CANALE 5
8.30 Nanizanka: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital
10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Nanizanka: La casa nella prateria, 16.00 Webster
17.00 Kviz: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito, 20.30 TeleMike
23.00 Variete: Maurizio Costanzo show
0.20 Rubrika: Première
0.30 Nanizanka: Baretta, 1.30 Mannix, 2.30 Masquerade
RETE 4
7.45 Nanizanka: Lou Grant - Il potere dell'informazione, 8.45 Switch - Un gioco pericoloso
9.30 Film: Il ladro di Venezia (pust., It. 1951, r. John Brahm, i. Maria Montez)

11.30 Nanizanka: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanje: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanka: New York
19.00 Vesti: Dentro la notizia
19.30 Nanizanka: Sulle strade della California
20.30 Aktualno: Riflettore, vmes film Gli ultimi giorni (dram., ZDA 1985, r. Michael Lindsay-Hogg, i. Robert Carradine)
22.30 Riflettore (2. del)
23.30 Film: Oltre il giardino (kom., ZDA 1979, r. H. Ashby, i. Peter Sellers, Shirley MacLaine)
ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Harcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke
14.00 Nanizanka: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter

14.55 Varieteja: Smile, 15.15 Megasalvishow
15.25 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo - Una cena per Cissy, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days - L'intrepido Ralph
20.00 Risanke: D'Artagnan
20.30 Film: Firefox volpe di fuoco (pust., ZDA 1982, r. Clint Eastwood, i. Clint Eastwood, Ronald Lacey)
22.55 Kviz: Per la strada
23.25 Variete: Megasalvishow
23.40 Film: Amityville Possession (srh., ZDA 1982, r. Damiano Damiani, i. Burt Young)
1.40 Rubrika: Première
1.50 Nanizanka: Samurai - Cinque sorelle
ODEON
7.30 Nanizanka: Il fantastico mondo di Mr. Monroe
8.00 Nad.: Agua viva, 9.00 Il segreto di Jolanda
10.00 Nanizanka: La fattoria dei giorni felici

10.30 Kviz: La spesa in vacanza
11.00 Nan.: Mary Hartman
11.30 Kviz: La spesa in vacanza
12.00 Risanke
13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanje: Maria, 15.30 L'amore proibito
16.30 Sugar... (2. del)
19.00 Rubrika: Fiori d'arancio
19.30 Benny Hill Show
20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
20.30 Film: Riavanti marsh! (kom., It. 1979, r. L. Salce, i. Alberto Lionello)
23.00 Film: Perdutoamente tuo... mi firmo Macaluso Carmelo fu Giuseppe (kom., It. 1976, r. V. Sindoni, i. Stefano Satta Flores, M. Laurito)
TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanje: Doppio imbroglio
12.45 Rubrika: Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Nan.: Sceriffo Lobo
15.30 EP v umetnostnem drsanju (iz Birminghama)

17.45 Aktualno: Tv donna
18.45 Dokum. o naravi
19.15 Rubrika: Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 EP v umetnostnem drsanju: moški prosto (iz Birminghama)
22.45 Vesti: TMC nocoj
23.00 Športna oddaja: Snežni planet
23.30 Športne vesti
TELEFRIULI
13.30 Nanizanka: Lo sceriffo del Sud
14.30 Risanke
15.45 Glas. odd.: Music box
17.30 Nanizanka: Aeroporto Internazionale
18.00 Nad.: Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubriki: Dan za dnem, 20.00 Zdravstvo danes
20.30 Nadaljevanje: I padiglioni lontani
21.30 Dok.: L'oceano di Capitan Cook
23.00 Rubrika: Večerjajmo skupaj
24.00 Dnevnik, nato dražba
1.00 Inf. oddaja: News
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Še dve leti bomo pili vodo z večjo stopnjo atracina

Poprečna koncentracija nizka, vendar...

Pesticidi v podtalnici in v pitni vodi. Tema, ki je že nekaj tednov predmet zanimanja italijanske javnosti in razlog za zaskrbljenost predvsem deželnih upraviteljev. Deželna uprava je, po zagotovilih odbornika Angelija, pripravljena sprejeti kompromisno rešitev (začasno dovoliti višjo stopnjo koncentracije od tiste, ki jo predvideva Evropska gospodarska skupnost) samo za nekaj občin v deželi. Na Goriškem naj bi izjema veljala za občine Krmin, Medea in Gorica.

Prisotnost atracina v podtalnici na območju Krmina in Medee je razumljiva saj gre za intenzivno obdelano območje, kjer je v prejšnjih letih prevladovala monokultura koruze, pri čemer so kmetovalci na široko uporabljali zgoraj omenjeni herbicid. Zakaj se je Dežela odločila, da v seznam izjem vključi tudi Gorico?

Vprašanje smo postavili odgovornim pri občinskem podjetju. "V letih 1987 in 1988 smo bili, glede prisotnosti atracina, z eno samo izjemo, zmeraj v mejah, ki jih določa zakon. Atracin v vodi, ki jo črpamo je prisoten v minimalni koncentraciji in komaj zaznaven. Kompromisna rešitev, to je da bo maksimalna možna koncentracija te snovi v vodi v prihodnjih dveh letih lahko večja od evropskega normativa, je bila postavljena kot nekakšna rezerva, za izreden primer, ki se lahko, čeprav sporadično, pripeti, kakor recimo aprila lani, ko so namerili 0,13 mikrograma v litru vode. Občine, kjer je ugotovljeno tako stanje bodo morale namestiti posebne naprave za prečiščevanje vode. Ker tega ni mogoče

narediti takoj, je potreben določen prehodni čas." Tako pojasnilo smo prejeli od ravnatelja goriškega občinskega podjetja inž. Veroneseja.

Koncentracijo atracina skrbno spremljajo od leta 1987. V tem obdobju so, samo enkrat ugotovili večjo koncentracijo od dovoljene.

Zadnje analize, opravljene decembra lani, kažejo na popolno odsotnost atracina, medtem ko se poprečna koncentracija za lani giblje okrog dveh stotink mikrograma v litru vode. Največja dovoljena koncentracija znaša 0,1 mikrograma v litru vode.

Z različnih virov je slišati zagotovila, da kmetje opuščajo uporabo atracina, zaradi česar bi morala nevarnost nadaljnjega onesnaževanja popustiti. Po drugi strani je koruzna polja v znatni meri nadomestila soja, oziroma druge kulture. S tem pa razlogi za zaskrbljenost niso povsem odpravljeni. Ostaja namreč precej ali skoraj nepojasnjeno vprašanje, odkod pronica pesticid v zajetje. Ne gre ob tem niti spregledati dejstva, da v deželnem merilu še ni na razpolago natančna hidrogeološka študija. Gre za inštrument, ki je nujno potreben, če se hoče preprečiti nadaljnje onesnaževanje voda in še hujše posledice.

Rajonski svet

Rajonski svet za Sv. Ano in Podturn se bo sestal jutri, 20. januarja, ob 20.30 v zavodu Lenassi, Ul. V. Veneto 7. Svetovalci bodo med drugim vzeli v pretes občinski načrt pobud za mladino.

Ob odprtju razstave jutri koncert v Kulturnem domu

Avgust Černigoj v galeriji Exit

Černigojeva grafika iz leta 1926

Umetnostna galerija Exit pripravlja jutri pomemben umetniški dogodek z odprtjem razstave, ki je posvečena Avgustu Černigoju.

Pobudo so uresničili v sodelovanju s pokrajinskim odborništvom za kulturo, Pokrajinskimi muzeji, Sejemsko ustanovo ter sponsorizacijo Kmečke banke. Ob razstavi, ki jo bodo odprli jutri ob 18. uri v galeriji v Ul. Favetti, napovedujejo tudi več obrobnih prireditvev. Prva bo že takoj po odprtju, jutri ob 19.30 v Kulturnem domu, kjer bosta nastopili na koncertu flavtistka Maria Laura De Ponte in čembalistka Licia Gruden. Izvajali bosta skladbe J. Loeilleta, B. Marcella, J. S. Bacha in H. Zankeja.

Černigojeva razstava je morda vrhunec in hkrati sinteza letošnje prve sezone delovanja galerije Exit. Pobudniki so v tej sezoni želeli predstaviti italijanske, jugoslovanske in nemške umetnike, ki delujejo v našem širšem obmejnem prostoru. V veliki osebnosti slikarja, ki se je rodil v Trstu 24. avgusta 1898 in umrl v Sežani 17. novembra 1985, se nedvomno spajajo čutenje in iskanja, ki so bila skozi naše stoletje prisotna v treh sosednih kulturah.

Pripravljalci razstave so se osredotočili na Černigojevo konstruktivistično obdobje. Černigoj se je v začetku 20. let v Gorici srečeval s Spazzapanom, Venom Pilonom in drugimi umetniki, ki so se ogrevali za avantgardo umetnost. Leta 1924 je v Weimarju obiskoval Bauhaus Walterja Gropiusa, kjer je srečeval Kandinskega in Moholy-Nagyja, v Ljubljani pripravil prvo konstruktivistično razstavo.

V galeriji Exit bodo predstavili nekaj konstruktivističnih reliefov, ki so jih pod Černigojevim vodstvom oblikovali njegovi učenci na osnovi fotografskega gradiva o originalih. Predstavili bodo tudi Černigojeve grafike, lepake in drugo gradivo o konstruktivistični skupini, ki je v 20. letih delovala v Trstu, pa še fotografije o Černigoju na stara leta, ki jih je posnel Maurizio Frullani.

Ob razstavi, ki bo na ogled do 3. februarja, vsak dan (razen nedelje in ponedeljka) od 17. do 20. ure, in jutrišnjem koncertu bo galerija Exit priredila še dve srečanja: v petek, 27. t. m., bo ob 18. uri v Attemsovi palači kritik Brane Kovič predstavil knjigo Krisztine Passuth o likovnih avantgardah v srednji Evropi, v petek, 3. februarja, pa bo prav tako v Attemsovi palači ob 16. uri okrogla miza o Černigoju in umetniški stvarnosti v Gorici v 20. letih naše-ga stoletja.

V Panzanu so bili verjetno pokopani tudi v Ljubljani ustreljeni talci

Pobuda VZPI-ANPI za identificiranje posmrtnih ostankov

Staro tržiško pokopališče v Panzanu, kjer ne pokopavajo že skoraj dve desetletji, bodo postopoma sanirali. Načrt sanacije predvideva med drugim prekop grobov in prenos posmrtnih ostankov na novo pokopališče, bodisi v zasebna grobišča, bodisi v skupno kostnico.

Na omenjenem pokopališču naj bi bili pokopani tudi talci, ustreljeni v Ljubljani med decembrom 1941 in februarjem 1942, med njimi narodna heroja Ljubo Šerčer in Jože Mihelčič. Šlo naj bi, po do zdaj zbranih podatkih, vsaj za devet oseb, ki pa so bile pokopane na skrivaj, njihova imena in kraj pokopa niso zabeležena nikjer. Dokumenti, med drugim zaupno poročilo in navodilo tržiškega komisariata z dne 9. februarja 1942 in raziskave, ki so bile opravljene v sedemdesetih letih, zlasti po prizadevanju VZPI-ANPI, potrjujejo domnevo, da so na pokopališču v Trziču dejansko pokopavali v Ljubljani ustreljene talce.

"Doslej še nismo uspeli ugotoviti, kje so te osebe pokopane. Začetek sa-

niranja starega pokopališča v Panzanu je bil povod, da smo se obrnili s pismom na Občino, v poskusu, da to vprašanje razrešimo", nam je v telefonskem pogovoru dejal predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI, Silvano Bacicchi. Pred približno tremi meseci so pisali občinski upravi in prosili za sodelovanje. Pripravljenost s strani Občine je. Prav danes bo na županstvu v Trziču sestanek, kjer se bodo dogovarjali o reševanju tega in drugih vprašanj.

Med prekopavanjem grobov in drugimi zemeljskimi deli bodo po vsej verjetnosti naleteli na posmrtno ostanke neidentificiranih oseb. Med temi bi po vsej verjetnosti utegnili biti tudi posmrtni ostanki iz Ljubljane prepeklanih in na skrivaj pokopanih talcev.

"Postavlja se vprašanje načina prekopavanja in identificiranja teh ostankov. Z Občino moramo rešiti tudi vprašanje prenosa posmrtnih ostankov paretizanskih borcev, ki so pokopani na starem pokopališču in njih imena znana".

V prihodnjih dneh bodo s pobudo seznanili tudi Jugoslovanski generalni konzulat v Trstu, nam je dejal predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI. Pomoč in sodelovanje konzulata bosta potrebna v postopku za identifikacijo, če bodo ostanke ustreljenih našli.

Po dosedanjih ugotovitvah naj bi bili na pokopališču v Panzanu, poleg narodnih herojev Jožeta Mihelčiča in Ljuba Šerčerja, pokopani še Valentin Kariž, Rado Kogoj, Karel Kranjec, Feliks Pečar, Milan Sušteršič, Ivan Verbič, Ignac Žagar.

Ta imena prvoborcev in organizatorjev narodnoosvobodilnega boja so poleg drugih, vklesana na spominskem obeležju na novem tržiškem pokopališču.

Upati je, da bodo prizadevanja združenja ANPI-VZPI, da se neznanim in na skrivaj pokopanim antifašističnim borcem vrne ime in da se njihovi posmrtni ostanki premestijo v skupno grobnico uspešna.

Dijaki zavoda D'Annunzio protestirali pred Pokrajino

Dijaki, oz. predvsem dijakinje ženskega tehničnega zavoda D'Annunzio v Gorici so včeraj stavkali in demonstrirali po mestnih ulicah zaradi vrste odprtih problemov glede ustreznosti šolskih prostorov. Na zavodu, ki obsega tri študijske smeri (zdravstveno-biološko, jezikovno in splošno), se soočajo z vprašanjem neprimernih učilnic in drugih učnih prostorov. Dijaki so predvsem postavili problem laboratorija za kemijo, ki bi ga bilo treba prilagoditi varnostnim predpisom. Ob številnih drugih manjših posegih (popravilo stopnišča, nekaterih razredov, luči, vrat in oken) zahtevajo tudi ureditev priključkov za računalnike v učilnici za informatiko, izboljšanje pogojev za pouk telesne vzgoje in pričakovanju zidanja telovadnice, ki je šola danes nima, in zagotovitev primerne-ga prostora za skupščine in druga srečanje, ki prav tako manjka.

Dijaki so v sprevodu šli do Pokrajine, kjer je delegacijo sprejel odbornik za šolstvo Mirko Spazzapan. Prisluhnil je njihovim pritožbam in zagotovil, da jim bodo, kot že drugim šolam, skušali zagotoviti telovadnico in prostor za združevanje. Kar zadeva laboratorij, so

bili zadevni sklepi že odobreni in bo podjetje, ki so mu poverili poseg, v kretkem pričelo z delom. Nekaj je bilo tudi novih problemov, o katerih doslej Pokrajina še ni bila obveščena, zato je odbornik zagotovil, da se bo o zadevi podrobneje pozanimal in skupaj z odbornikom za javna dela skušal poiskati primerne rešitve.

razna obvestila

Planinski ples bo 28. t. m. v Kulturnem domu. Vstop samo z vabili za člane in prijatelje društva. Vabila so na razpolago, do zasedbe mest, v trgovini Bavcon.

Društvo slovenskih upokojencev priredi 5. februarja PUSTOVANJE v hotelu Planika v Ajdovščini. Poskrbeli bodo za avtobusni prevoz, skupno večerjo, srečlov in tekmovanje mask. Prijave v četrtek, 26. januarja 1989 od 10. do 12. ure na sedežu društva in pri poverjenikih na vaseh.

Balkan party: ansambel Karamela, sexy girls, pust... Kulturni dom, v soboto, 4. februarja, SMREKK.

razne prireditve

V Kulturnem domu v Sovodnjah bo jutri, 20. t. m., ob 20.30 pevska revija SO-VODENJSKA POJE. Nastopili bodo zbori iz sovedenske občine, kot gost pa zbor F. B. Sedej iz Števerjana.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 Gorica kinema: »Black Comedy«. R. Atom Egoan.

CORSO 18.00-22.00 »Sotto il vestito niente 2«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI 18.00-22.00 »Chi ha incastrato Roger Rabbit?«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Unioni sessuali americane«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprtlo.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »La casa dello squillo di lusso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Presidij«.

ŠEMPETER 18.00-20.00 »Zadnji zmaj«.

DESKLE Danes zaprtlo.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Providenti - Travnik 34 - tel. 531972
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo - Ul. E. Toti 52 - tel. 410701

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Diana Pittico por. Vesely iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Maurizio Zucchiatti iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Pija X. in na glavno pokopališče.

Dr. Raffaello Fabbro tajnik goriške pokrajinske uprave

Dr. Raffaello Fabbro

Dr. Raffaello Fabbro je novi generalni tajnik goriške Pokrajine. Te dni,

ob nastopu službene dolžnosti, so ga v imenu pokrajinske uprave pozdravili predsednik Gianfranco Crisci in odborniki. Dr. Fabbro je Goričan, star je 55 let, prav v krajevnih upravah v naši pokrajini pa je začel poklicno pot, ki ga je danes pripeljala na odgovorno mesto na pokrajinski upravi. Kot občinski tajnik je v 50 letih služboval v Mošu, Štarancanu in Krminu. Leta 1976 je bil imenovan za občinskega tajnika v Trziču, v zadnjem poldrugem letu pa je upravljal tajništvo Tržaške občine. Poleg tega je kot tajnik bil soudeležen pri ustanovitvi in delovanju Konzorcija za industrijsko cono pri Krminu, Konzorcija za tržaško-goriško prometno območje, Zdravstvenega konzorcija na Trziškem in drugih. V letih 1977 in 78 je kot namestnik tudi že vodil tajništvo Pokrajine.

Esposito vrnil Scaranu mandat za okolje in civilno zaščito

Občinski odbornik Vincenzo Esposito (PSDI) je na torkovi seji občinskega odbora v Gorici vrnil županu mandat za okolje in civilno zaščito. Ostaja pa še naprej odgovoren za druge javne storitve.

Do odločitve je prišlo, kakor smo posredno izvedeli, zaradi nesoglasja med njim in drugimi člani odbora. Esposito je menda predlagal takojšnje zaprtje upepeljevalnika pri Sovodnjah, medtem ko so bili župan in drugi člani odbora za drugačno rešitev. Do zaprtja upepeljevalnika naj bi prišlo šele v prihodnjih mesecih, ko bodo izvedli preureditvena dela, da bo objekt v skladu z zakonskimi predpisi. Predvidena je namestitvev posebne komore za zadrževanje plinov in omejevanje onesnaževanja. Ob tej priložnosti bi menda na objekt namestili tudi posebne filtre.

Odbornik Esposito je predlagal tudi, da naj se opravi posebna analiza, ki naj ugotovi, če dioksine in druge nevarne spojine ne uhajajo tudi iz drugih industrijskih objektov. Prav tako je predlagal takojšnje srečanje s predsednikom pokrajine Criscijem glede oblikovanja pokrajinskega načrta za uničevanje odpadkov.

Predsednik Pokrajine Crisci je že pred nekaj dnevi, takoj potem ko so bili objavljeni podatki analize, dejal, da bo za novi objekt treba poiskati drugo lokacijo.

Upepeljevalnik je, kot vidimo, povzročil prvo žrtev. Vse kaže pa da se polemika o tem vprašanju ne bo tako kmalu poenjala. Ponedeljkov občinski svet bo najbrž zelo vroč.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Hermann Broch

POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

Režija Žarko Petan **Igra Bogdana Bratuž**

Premiera

v ponedeljek, 23. januarja, ob 20.30

v Kulturnem domu v GORICI

Ob novem romanu Alojza Rebule Jutri čez Jordan Obljuba, krščanstvo, antika in Domovina

»O kritiki tu ni da bi človek govoril, saj večinoma ob Rebuli molči, ali pa ne premore drugega kot ideološki knock-down.« Tako je zapisal Andrej Capuder v meditativno razmišljujočih Romanskih esejih, kjer je najti tudi zanimiv sestavek o pisatelju Alojzu Rebuli (izd. ZTT. 1987).

Kritika v glavnem res molči, če pa že kaj reče, potem se to Rebulovi literaturi kaj malo približa. Težav je tu veliko. Najprej pisatelj, ki živi na dvojnem obrobju osrednjega slovenskega prostora: fizi-

no, saj gre za zamejstvo (pa še tu je nerazumljivo potisnjen v manjšino), in duhovno-nazorsko. To drugo pomeni predvsem to, da živi Rebula zunaj vsakokratnih modernih tokov, razno raznih pravil iger, žargonizacij, politizacij, takšnih ali drugačnih izmov, ki jih uradna kultura postavlja za svoje in se jih potem za določen čas nalezajo tudi širše občestvo. Rebula živi zunaj vsega tega, čeprav je z vsakdanjimi zdrami svojega naroda prav dobro seznanjen. Njegove priljubljene literarne teme, v prepletu zastarelega in večnega, so: verovanje v Obljubo, antika, krščanstvo, Domovina. A tu spet nastopi težava. Veliko je avtorjev, ki radi obdelujejo stare antične vzore. Vendar njihova literarna obdelava najpogostejše ne more prikriti, da govori - iz sedanjosti - o antiki. To je zanka, v katero se običajno ujamejo številne "modernizacije", ki ostanejo zaradi tega neprepričljive. Rebula dela obratno: izhajajoč iz preteklosti, v kateri diha s polnimi pljuči, govori o sedanjosti. V tem je izjemen, najbrž tudi v širšem, evropskem merilu.

Novi roman Jutri čez Jordan, izdan pri celjski Mohorjevi družbi, ohranja bistvene pisateljeve značilnosti. Avtor se je tokrat spustil še bolj daleč nazaj kot običajno, v staro judovstvo, in si za osnovni okvir literarnega dogajanja izbral znani Eksodus, pohod Izraelcev iz Egipta čez Sinaj v obljubljeno deželo. Roman je razdeljen na dva dela. V prvem delu sledimo glavnemu junaku Absalomu, ki se poln še neokrnjenega navdušenja pridruži veličastnemu pohodu. Bralec se tu kar utaplja v magičnem svetu puščave, ki ob vehementnem slogu avtorjevega pisanja zaživi v barvah in svetlobi. V opisovanju narave, ki se v sozvočju harmonično prepleta s človeško ljubeznijo, upanjem in verovanjem v Najvišjega, je Rebula mojster. Tokrat je to mojstrstvo uspel izraziti tudi v puščavi, v peščinah in goratih hrbatih skalnatega Sinaja. Med pohodom, ki ga vodi čudaška in skoraj nepristopna figura Mojzesa, se srečujemo z različnimi literarnimi motivi in temami, v

katerih prepoznavamo sebe, sodobnost in majhen narod, poln nezaupanja vase in oklevanja še zlasti takrat, ko gre za velike stvari.

V drugem delu romana se pripoved nadaljuje z življenjem zdaj že starega Absaloma, ki je izgubil svojo ljubljeno ženo. Splet okoliščin ga je odvrnil od skupnega pohoda Judov in ga privedel na Kreto, razkošni otoček sredi Sredozemlja, kjer junak še naprej ohranja strastno zagledanost v deželo Obljube. Njegova strast pa je zdaj že bolj življenjsko vdana in manj, veliko manj obremenjena s potrebo, da bi povsem konkretno zakoračil, skupaj s svojim ljudstvom v Kanaan. Zadostuje mu čarobni miselni svet in srčnost podohe, v katero verjame in jo lahko ohranja tudi na svojem skromnem domačem vrtu. Zagledanost starega Absaloma se prenaša naprej na sina, Elidada, ki v zaključnem delu romana vse bolj postaja glavni junak. Po očetovi smrti prevzame nase poslanstvo in se napoti tja, poln gorečnega pričakovanja, v smer, kamor je bil že pred mnogimi leti odšel njegov oče - Jutri gremo čez Jordan.

Zadnje Rebulovo delo lahko v marsičem primerjamo z romanom V Sibilinem vetru. Kvalitete slednjega sicer ne dosega, saj mu primanjkuje predvsem notranje napetosti, malo je precizno skonstruiranih zapletov, ki bi v zgodbo vnašali naraščanje pričakovanja, vrh in nenadni razplet pripovedi. Ob glavnem junaku, očetu-sinu, so ostale osebe v glavnem premalo otipljive in živijo le, kolikor živijo z idejami v imaginarnem svetu. Celotno pripoved bi lahko označili za roman vzgoje, oz. Bildungsroman, kot se glasi oznaka v nemški terminologiji, saj gre za rast in postopno spoznavanje sebe in sveta skozi življenje. Rebulovi junaki živijo predvsem od pričakovanja in vere po izpolnjeni Obljubi. Vendar do te izpolnitve na tem svetu ne pride: ne oče in ne sin nista prestopila bregov Jordana. Zato pa je njuno življenje zares polno in človeško šele takrat, ko nosi v sebi slast pričakovanja o Najvišjem.

V tem je čudež: nepopolnost življenja ima v sebi srčiko neskončnosti.

IGOR ŠKAMPERLE

Revolucija s kulturne plati Ni prav vse zlato kar se na Kubi sveti

V začetku januarja so se sredstva javnega obveščanja po svetu spomnila 30-letnice kubanske revolucije. Priložnostni spominski članki, pregledi takratnih dogodkov in ocene treh desetletij Fidel Castrovega vladanja so bili novinarsko sila »vabljeni«, saj je bila kubanska revolucija svetovni dogodek, če že zaradi drugega ne, pa prav gotovo zaradi tega, ker se je odvijala na »dvorišču« Amerike, kot je v naslovu članka ob obletnici v našem dnevniku pravilno zapisal Fabio Gergolet. V podnaslovu istega članka pa se je piscu zapisal stavek, ki bi ga kazalo nekako popraviti, in skušal bom povedati, zakaj.

»Fidel Castro, Che Guevara in tovariši so uresničili sanje zatiranih in izkoriščenih južnoameriških narodov,« je zapisal Gergolet. Zatirani in izkoriščeni Kubanci so gotovo dolgo sanjali, da bi jih kdo rešil krvoločnega despota Batiste, zato so tudi množično podprli Castrovo boj proti diktatorju in odločilno pripomogli k padcu tirana. S tem so morda res uresničili svoje sanje, a potek dogodkov jih je po prvi evforični fazi kaj kmalu spet postavil na realna tla trdega in mnogokrat lačnega vsakdanjaka.

Ni moj namen tako ali drugače ocenjevati kubansko revolucijo. Tu želim le opozoriti na »sanje« enega dela kubanskega naroda, ki jih Castrova revolucija ni uresničila. V mislih imam kubansko literaturo.

Kubanska literatura je bila v prvi polovici tega stoletja »briljantna in sofisticirana«. Tako piše Valerio Riva v zadnji številki revije Millelibri. Obe duši kubanske kulture, špansko-francoska in afriška, sta se ob koncu 30. let oplojili in razživel ob srečanju s sodobno severnoameriško literaturo Faulknerja, Hemingwaya in drugih avtorjev. To kulturno vrenje je navsezadnje pripravilo tudi plodna tla za socialistično revolucijo v letu 1959.

Po zmagi nad Batisto pa je - po receptu, ki so ga pred Castrom za revolucijo predpisali domala vsi revolucionarji - kubanski kulturni glas utihnil. Revolucija je zahtevala popoln konsens, brez odstopanj, brez pomislekov, pa čeprav so bili le-ti zapisani z umetniško besedo med vrsticami. Roka cenzure je zaprla številne časopise in založniške hiše. Mnogo liberalnih in katoliških pisateljev je okusilo zapor, drugi so se podali v izgnanstvo. Skupina, ki se je zbirala okrog tednika Lunes in je poskušala približati umetniško avantgardo kastrizmu, je bila razpršena. Ob koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let je Castro obračunal tudi s tako imenovano »revizijsko levico«. Fabio Gergolet je med mejniki v revoluciji omenil leto 1980, ko je iz pristanišča Mariel 127 tisoč Kubancev zapustilo otok in se odselilo na Florido. Med temi tisoči ljudi je bilo tudi mnogo mladih pisateljev, večinoma belcev. Predstavniki

najbolj dragocenega dela tamkajšnje kulture, afrokubanskega, pa so ostali na otoku. Mnogo jih je pomrlo, drugi so morali utihniti, tako da je sedaj sploh težko govoriti o kakšni sodobni kubanski literaturi.

Morda ne bi bilo odveč omeniti nekaj primerov cenzuriranih ali izgnanih avtorjev. Alejo Carpentier se je leta 1953 proslavil z romanom Izgubljeni koraki. Štirinajst let kasneje je padel v nemilost, ker se je v delu Prosvetljeno stoletje obregnil ob izdano (francosko) revolucijo. Podobno se je dogodilo Reinaldu Arenasu. Leta 1976 je izdal roman Halucinantni svet, v katerem piše o menihu, ki je bil razočaran nad revolucijo (tudi tokrat francosko!). Avtorja so zaprli, sedaj pa živi v izgnanstvu. Še pravi čudež je, da je lahko roman Joséja Lezame Lime Raj zagledal luč na Kubi (1966).

Ti primeri gotovo ne govorijo v prid Fidelu Castru in njegovemu tridesletnemu vladanju na otoku sladkornega trsa. Nasprotno: s svojo tragiko opravičujejo in potrjujejo naslov, ki sem ga izbral za članek, ki je želel biti le dopolnilo h Gergoletovemu prispevku ob obletnici kubanske revolucije. Ni vse zlato, kar se na Kubi svetli...

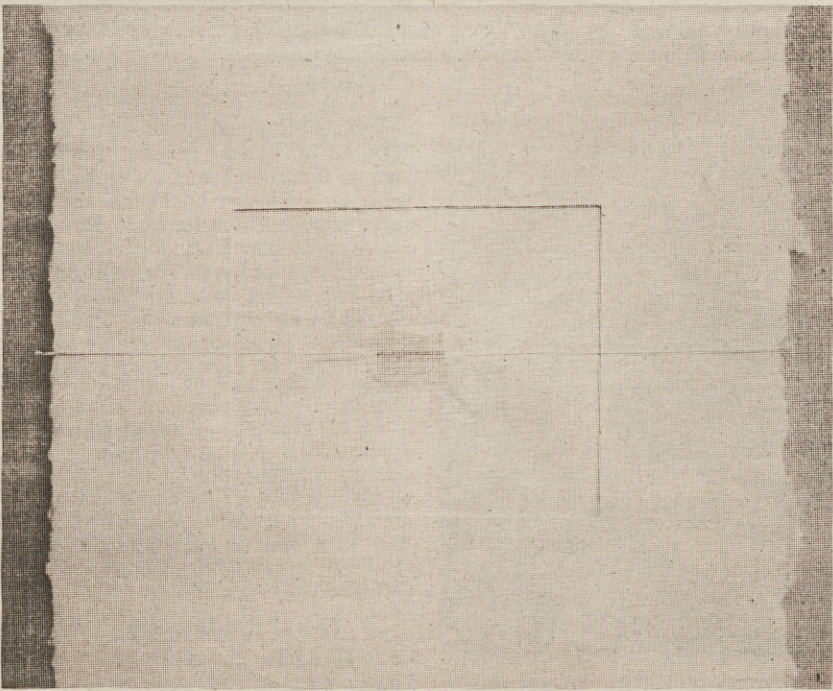
MARJAN KEMPERLE

Najnovejša plošča ZTT posvečena V. Dugini

Pri ZTT je izšla nova dvojna velika plošča Velemira Dugine, violinista, ki je sodeloval pri številnih tržaških glasbenih skupinah. Plošča je tudi posmrtni poklon izvajalcu, ki ga je tragična usoda doletela pred letom dni

Razstava Goričana Pallija

V tržaški likovni galeriji Tommaseo so v soboto odprli samostojno razstavo goriškega slikarja Maria Pallija, ki se je s svojimi grafikami že precej uveljavil v Evropi

Odločne poteze čopiča slikarke M. Usenikove

Milena Usenik je v kratkem času kar dvakrat samostojno razstavljala, čeprav seznam njenih samostojnih predstavitev ni ravno obsežen. Svoja platna večjih formatov je konec prejšnjega leta razstavila v ljubljanski Mali galeriji, trenutno pa se z nekoliko obsežnejšim pregledom slik predstavlja v Galeriji v Miklovi hiši v Ribnici.

Njeno novejšo slikarstvo nadaljuje že pred časom nakazano tendenco, s katero se je slikarka začela približevati abstraktni umetnosti. Ta premik je mogoče razbrati že iz primerjave njenih slik, ki so nastale v prejšnjih dveh letih in se med seboj razlikujejo po tem, ali so že prestopile prag dosledne abstraktnosti ali pa se na njih še kažejo znamenja predmetnosti, figure ali pokrajine. Sprememba vsebine se na njenih delih manj odraža pri čisto slikarskih prijemih, oziroma tehniki njenega likovnega izražanja. Zato pa se vsekakor bolj očitno kaže v načinu gradnje in oblikovanja naslikanih kompozicij.

V modernističnem slikarstvu slovenskega prostora je vse več slikarjev, ki so se odločili za podoben korak - prestop v "onostranstvo" abstraktnih zamisli. Vsak zase je seveda do te odločitve prišel po samostojnem razvoju in zdi se, da je od tega odvisna tudi učinkovitost likovnih dosežkov. Pri Usenikovi se ravno ob primerjanju novjših slik zdi, da je bil ta prehod logična posledica njene razvojne poti, zato lahko tudi ugotovimo, da je skladnost teh del toliko večja in bolj prepričljiva. Elementarna ugašenost je v tem pogledu tudi ena izmed nosilk slikarske kakovosti Milene Usenik. Morda je k temu prispevala tudi želja po ekspresivnosti, ki jo je občutila na njenih slikah.

Slikarka je nedvomno uspeła razviti svoj lasten slog likovnega spre-govarjanja, ki temelji na odločnih potezah čopiča, odkritem in polnem kolorizmu ter ploskovitosti oblik, ki sestavljajo motive.

IZTOK PREMROV

Intervju Ivana Verča v zadnji številki Nove revije

Odnos Slovencev v Italiji do Slovenije in Jugoslavije, gledanje zamejcev na aktualna dogajanja v matični domovini, dihotomija med institucionalnim in realnim v sami zamejski skupnosti so v ospredju intervjuja z Ivanom Verčem, ki ga objavlja najnovejša številka (80) Nove revije. V odgovorih na vprašanja, ki jih je zastavil Aleksander Zorn, daje Verč, ravnatelj Inštituta za slovansko filologijo pri Filozofski fakulteti tržaške univerze slovenskim bralcem v Sloveniji zanimivo podobo položaja slovenske manjšine v Italiji. Intervjuvanec govori o nerazumevanju in sprenevedanju realnega stanja zamejcev, o hiperideologizaciji med manjšino (»Pri nas je ideologija vedno prevladovala nad dejanskim stanjem«), o merjenju življenja manjšincev po »uradni« politiki, obregne pa se tudi ob manjšinske institucije (»Nujno je treba prevetriti vse naše uradne ustanove, ki so danes že relikv starega in totalitarnega življenja«). Ob koncu intervjuja priznava, da ni krivda za vse nerešene probleme Slovencev v Italiji predvsem na slovenski strani, kot bi lahko sodili po njegovih poprejšnjih ocenah, ob tem pa pripominja, da se »vzpostavljane dialoga, o katerem vsi govorimo, ne začneja pri odkrivanju tujih napak, temveč z zavestnim priznanjem lastnih«.

V osemdeseti številki Nove revije je slišati še en manjšinski glas. Boris Pahor je prispeval referat z naslovom Usoda bele lise, ki ga je prebral na srečanju o diaspori kot izzivu na letošnji Vilenici, o kateri pravi: »Tudi to naše srečanje je ena izmed njenih postaj, saj s tem, da danes pred mednarodnim kulturnim forumom potrjujemo obstoj in raven naše književnosti, dokazujemo, da nismo - in da bomo jutri še manj - zunaj Evrope živeča diaspora.«

Zadnja številka Nove revije je tudi po drugih leposlovnih in esejističnih prispevkih sila bogata. Tako objavlja pesmi, ki jih je Kajetan Kovič zbral v Sibirski ciklus. To je po dolgih letih nov pesniški ciklus tega pesnika, ki je zaoral v slovensko literaturo s Pesmimi štirih. Ob njemu objavlja svoje pesmi še Niko Grafenauer in Jože Snoj.

Bomba la petrolia je naslov proznega prispevka Andreja Moroviča, medtem ko France Pibernik in Aleš Debeljak pišeta o literaturi (prvi o Balantičevi rokopišni zbirki, drugi o nerešeni uganki postmodernistične sfinge). Med prevedeno prozo sta objavljeni deli Michela Tourniera in Marguerite Yourcenar. Revija nadalje nadaljuje z objavljanjem dnevnika škofa Antona Bonaventure Jegliča (leto 1920).

V francoskem Tignesu

Danes ženski smuk

TIGNES (Francija) — Švicarka Maria Walliser je bila včeraj najhitrejša na zadnji poskusni vožnji v francoskem Tignesu, kjer bo danes ženski smuk za svetovni pokal. Za Švicarko so se uvrstile Zurbriggnova (Švi.), Emonetova, Merlejeva (obe Fr.), Moeslechnerjeva (ZRN) in Bournissenova (Švi.). Michela Figini, ki vodi na lestvici za smuk, je dosegla osmi najboljši čas.

WENGEN — Prvi dan poskusnih spustov na wengenski progi za smuk so potekali v znamenju hujše nesreče, ki jo je utrpel avstrijski športnik Armin Assinger. Med spustom si je namreč hujše poškodoval obe kolena in utrpel zlom gležnja.

Kar zadeva trening povejmo, da je bil najhitrejši Leonhard Stock (Avs.), za njim pa so najboljši čase zabeležili Wirnsberger (Avs.), Wasmeier (ZRN), Skaardal (Nor.) in Zurbriggen (Švi.). Italijan Michael Mair je dosegel deveti najboljši čas.

DIVARESE - PARTIZAN 75:77 (41:41)

DIVARESE: Ferraiuolo 6, Sacchetti 5, Vescovi 29, Pittman 11, Thopson 12, Caneva 4, Boselli, Rusconi 8, Tombolato, Sorrentino.

PARTIZAN: Djordević 3, Danilović 6, Nakič 10, Divac 15, Vujačić 4, Paspalj 35, Savović 4, Popović, Bosanac, Jović.

SODNIKA: Zych (Poljska) in Maiharian (Francija). GLEDALCEV: 2.500.

VARESE — Beograjski Partizan je tudi v Vareseju potrdil svojo premoč v A skupini Koračevega pokala in dosegel povsem prestižno zmago. Uspeh Divaca in tovarišev pa je italijansko postavbo že izločil iz finalnega dela tega pokala.

Po dokaj izenačenem prvem polčasu so domači zaigrali dokaj odločno in predvsem po zaslugi odličnega Vescovia izbojevali dokajšnjo prednost (16 točk). Nekaj neposrečenih menjav trenerja Divareseja pa so Partizanu omogočile, da se je domačim vse bolj približal.

V poslednjih minutah je Beograjčanom uspelo, da so dohiteli in prehiteli Divarese. Pri Partizanu gre tokrat posebna pohvala odličnemu Paspalju, ki je bil skoraj nezgredljiv pri metu (15:20).

PHILIPS - SARAGOZA 105:73 (58:33)

PHILIPS: Aldi, Pittis 15, D'Antoni 9, Martin 8, Premier 15, Meneghin 5, Baldi 8, Pessina 14, Montecchi 15, McAdoo 16.

SODNIKA: Manassero (Francija) in Vidalis (Grčija). GLEDALCEV: 2.500.

MILAN — Milanski Philips je proti skromni postavi Saragoze dosegel svojo četrto zaporedno zmago in z 8 točkami vodi na lestvici C skupine. Premoč domačih je bila očitna že po prvih minutah, tako da je trener Philipsa lahko poslal na igrišče vse razpoložljive igralce.

C. ZVEZDA - MALINES 83:76 (37:38)

CRVENA ZVEZDA: Dabič 4, Ilič 25, Obradović 8, Gilič, Janković, Kaličnin 2, Bogosavljev 8, Karadžić 4, Cvetković 5, Pavlovič.

Vlade Divac

SODNIKA: Warnick (Izrael) in Grbac (Jugoslavija). GLEDALCEV: 3.000. BEOGRAD — Z zmago na domačih tleh proti Malinesu je Crvena zvezda opravila pomemben korak na poti pol-

finala. Beograjčani, ki to pot niso zaigrali najboljši, so že v prvem srečanju premagali belgijske predstavnike (101:88). V vrstah Crvene zvezde sta se tokrat izkazala le Ilič in Janković.

ORTHEZ - VISMARA 96:102 (52:50)

Danes Badalona - Zadar

BADALONA — Srečanje B skupine Koračevega pokala med Juventudom iz Badalone in Zadrom bodo odigrali danes. Zadržani namreč zaradi težav v letalskem prometu (megla) niso pravočasno dospeli v Badalono.

Pokal prvakov

Danes bodo odigrali 6. kolo finalnega dela košarkarskega pokala prvakov. Najzanimivejše srečanje bo prav gotovo v Pesaru, kjer bo drugouvrščeni Scavolini sprejel v goste vodečo Barcelono.

DANAŠNJI SPORED: Scavolini - Barcelona; Jugoplastika - CSKA Moskva; Maccabi - Nashua; Aris - Limoges.

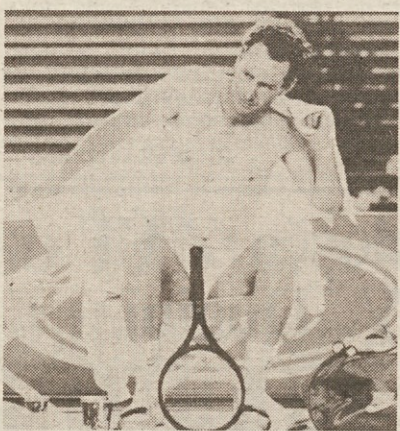
Na mednarodnem teniškem tekmovanju Avstralije

Nargiso in Orešar izločena

MELBOURNE — Tretji dan na mednarodnem teniškem prvenstvu Avstralije je potekal brez večjih presenečenj. V glavnem so vsi favoriti napredovali v drugo kolo, začelo pa se je tudi tekmovanje moških in ženskih dvojic.

Za Italijana Diega Nargisa se je Avstralian open takoj zaključil, saj je že v prvem kolu moral priznati premoč Reneberga (ZDA). Gianluca Pozzi pa je po petih setih igre premagal Jima Grabba. V ženski konkurenci je Raffaella Reggi z zmago nad Zahodno Nemko Singerjevo napredovala v tretje kolo. Pri tem gre omeniti odločen nastop glavne favoritinje za končno zmago, Zahodne Nemke Grafove, ki je proti Kanadčanki Simpsonovi zmagala s 6:0, 6:0.

Od jugoslovanskih predstavnikov gre omeniti uspeh Igorja Flega, ki je v tekmovanju dvojic z Mehikancem Morenom premagal zahodnonemško dvojico Moraing-Thiene. V istem tek-

John McEnroe

movanju pa sta Ivanišević (Jug.) in Beckman (ZDA) izgubila proti dvojici Kriek (ZDA)/Masur (Avs.). Bruno Orešar, ki se je uvrstil v polfinale na ne-

davnem turnirju v Sydneyu, pa je v prvem kolu med posamezniki moral priznati premoč Kenijca Wekesa.

IZIDI

Moški: Pozzi (It.) - Grabb (ZDA) 4:6, 6:3, 6:4, 3:6, 6:3; Wekesa (Ken.) - Orešar (Jug.) 7:6, 3:6, 0:6, 7:6; Krikstein (ZDA) - Ringlewski (ZRN) 7:5, 2:6, 6:4, 6:1; Reneberg (ZDA) - Nargiso (It.) 7:6, 3:6, 6:4, 6:0.

Ženske: Reggi (It.) - Singer (ZRN) 6:0, 6:4; Graf (ZRN) - Simpson (Kan.) 6:0, 6:0; Sabatini (Arg.) - Martinez (Špa.) 3:6, 6:1, 6:2.

Moške dvojice: McEnroe (ZDA)/Woodforde (Avs.) - De La Pena (Arg.)/Wheaton (ZDA) 3:6, 6:3, 6:4; Kron/Wahlgren (oba Šve.) - Mortensen (Niz.)/Nystrom (Šve.) 2:6, 7:6, 8:6; Flego (Jug.)/Moreno (Meh.) - Moraing/Thiene (oba ZRN) 7:6, 6:4; Donnelly/Sampras (ZDA) - Nargiso (It.)/Shiras (ZDA) 6:7, 6:2, 6:2; Kriek (ZDA)/Masur (Avs.) - Beckman (ZDA)/Ivanišević (Jug.) 7:6, 7:6.

Prijateljsko nogometno srečanje

Remi Italije s Turčijo

TURČIJA - ITALIJA 2:2 (0:1)

STRELCA ZA ITALIJO: v 5. min. Rizzitelli, v 69. min. Simone.

ITALIJA: Peruzzi, Rossini, Carobbi, Salvatori (v 59. min. Corini), Di Cara, Pellegrini, Di Canio, Fuser (v 83. min. Brandani), Rizzitelli (v 70. min. Rizzolo), Zago, Simone.

IZMIR — Mlada italijanska reprezentanca under 21 je igrala neodločeno v prijateljskem srečanju v Turčiji. Maldinijevi varovanci tokrat niso blesteli, saj so opravili vrsto nerodnosti, predvsem v obrambi, ki je bila najbolj ranljiva točka »azzurrov«.

Rizzitelli in tovariši so dobro začeli srečanje in v 5. minuti prešli v vodstvo. Terenske prednosti, ki so jo imeli, pa niso znali izkoristiti, tako da so jih domačini, v začetku drugega polčasa dohiteli.

Italija je v 69. minuti dosegla prednost s Simonejem. Nepazljivost gostujoče obrambe pa je prispevala, da so

Turki, v zadnji minuti, dosegli zaslužen remi.

Po srečanju se je zvezni trener Maldini pozitivno izrazil o svojih igralcih, katerim manjka uigranost, saj so drugič skupaj. Sam trener je priznal, da je obramba precej šepala in to še posebno v sredini, kjer je računal na izkušnost Pellegrinija in Carobbija. Na sredini igrišča in v napadu, tako je dejal Maldini, pa sta presenetila predvsem Fuser in mladi Simone.

V priprave na prvo uradno srečanje za evropsko prvenstvo (26. aprila proti Švici) bodo Maldinijevi varovanci igrali 15. februarja proti dosedanjim evropskim prvakom, reprezentanci Francije.

Monza - Licata

0:0

MONZA — V zaostalem srečanju 17. kola italijanske nogometne B lige sta včeraj Monza in Licata igrali neodločeno 0:0. Povejmo, da so prvo srečanje (ob stanju 4:1 za Monzo) zaradi megle prekinili v 75. minuti.

Srečanje organizacijskega odbora

Igre treh dežel v FJK

TRBIŽ — V Trbižu se je včeraj sestel organizacijski odbor Iger treh dežel, ki so postale že tradicionalna mladinska prireditve športnikov iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške. Na srečanju so sprejeli predlog o omejitvi števila tekmovalcev od sedanjih 110 na 66.

Prihodnja izvedba Iger treh dežel bo potekala v organizaciji dežele FJK. Mladinke in mladinci se bodo pomerili v atletiki, košarki, tenisu in namiznem tenisu. Na naslednji izvedbi, ki bo na Koroškem, pa bodo športne panoge naslednje: atletika, rokomet, sabljanje in streljanje. Leta 1991 (prireditve bo v Sloveniji) pa se bodo mladinci s tromejnega območja pomerili v atletiki, košarki, tenisu in namiznem tenisu.

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija je glede zadnjega prvenstvenega kola v A ligi za 2 kolo izključila igralca Torina Škora. Za 1 kolo pa so bili izključeni: Barros (Juventus), Berti, Dunga (oba

Fiorentina), Jachini (Verona), Piscedda (Lazio) in Tonini (Pisa).

Kar zadeva B ligo pa sta bila za 2 koli izključena Bergossi (Bari) in Sola (Barletta). Eno kolo ne bodo smeli igrati: Angelini (Padova), D'Ignazio, Girdelli (oba Taranto) in Guerra (Reggina).

Mansel navdušen nad ferrarijem

BOURNEMOUTH — Nigel Mansel, ki bo v letošnji sezoni formule 1 vozil na ferrariju, je izredno navdušen nad tehničnimi napredki avtomobilske hiše iz Maranella. Po prvih poskusnih vožnjah je bivši svetovni prvak pričar, da bodo Ferrarijevi prototipi glavni favoriti za osvojitve svetovnega naslova.

V Livignu državno smučarsko prvenstvo

LIVIGNO — Od 20. do 22. januarja bo v Livignu smučarsko državno prvenstvo v tekih. Spored tekmovanja predvideva teke na 50 in 15 km za moške ter 30 in 10 km za ženske.

Drevi v Repnu ob 21.00 v košarkarskem promocijskem prvenstvu

Slovenski derbi med Kontovelci in cicibonaši

V zaostalem srečanju promocijskega košarkarskega prvenstva na Tržaškem se bosta drevi ob 21.00 v repenski telovadnici v slovenskem derbiju pomerila Kontovel Electronic Shop in Cicibona.

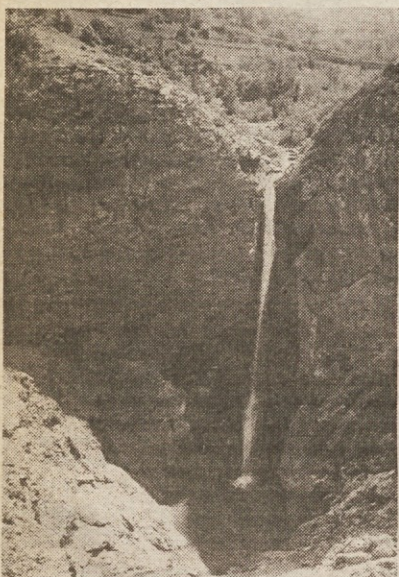
Kontovelci so v tem srečanju favoriti, saj so doslej na lestvici zbrali precej točk več od cicibonašev. Kot pravijo, pa je derbi... pač derbi in večkrat favorita v takih srečanjih ni.

Obe ekipi sta v minulem kolu zmagali. Kontovelci so si doma privoščili kar Internuggio, ki je sedaj tretja na lestvici, cicibonaši pa so suvereno premagali tržaški CUS.

Obema moštvoma sta drevišnji točki še kako pomembni, za Kontovelce, ker še niso izgubili upanja, da bi se borili za napredovanje, za cicibonaše pa, ker so še vedno pri dnu lestvice in bi jim točki še kako zalegli.

Na sliki (foto Magajna) trenutek s prvenstvenega srečanja med Libertasom in Cicibono.

naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Slovenska vertikala, ki poteka po celotnem teritoriju, na katerem živijo Slovenci v Italiji, se začneja v prečudoviti Dolini Glinščice (na sliki). V slikah našega fotografa Maria Magajne vidimo (levo) slikovit slap, na desni pa cerkvico na Pečeh v »zgodovinski« sliki izpred nekaj let, ko je stavba še imela sprednjo streho nad preddverjem, katero so vandali zažgali.

Nadaljuje se izletniška sezona SPDT

V nedeljo se je skupina planincev SPDT, ki jo je vodil Lojze Abram, podala na zimski sprehod po Vertikali. Udeleženci so se zbrali v Boljuncu ter se podali najprej v Glinščico ter se mimo spominskega obeležja Comiciju ter cerkvice na Pečeh spustili v Botač, se nato povzpeli v Jezero ter svoj izlet zaključili v Bazovici. Izlet je spadal v okvir programa SPDT, ki bo letos priredilo pohode po Vertikali po celotni Tržaški. Prvo »etapo« so planinci že opravili, obenem pa nanovo markirali ta odsek poti.

Naslednji izlet po Vertikali bo februarja meseca, potekal pa bo od Bazovice do Briščkov.

Obširen program izletov bo objavljen prihodnji teden. Napovedmo lahko, da bo še posebno razkošen, saj letos proslavljamo 85-letnico obstoja tega društva.

Nestrpno pričakovanje snega...

Že nekaj tednov je vse pripravljeno na smučarski tečaj SPDT, ki bo po programih trajal štiri dneve v Ravsclettu oz. na Zoncolanu, vendar pa se stanje v zadnjem tednu ni spremenilo. Snega enostavno ni. Kaj storiti? Interesenti lahko dobijo zadnje informacije (trenutno snega ni) v petek dopoldne v uradih ZSSDI (tel. 767304) ali pa v soboto pri načelniku odseka Devanu Cesarju (tel. 911433).

Drevi predavanje Petra Škoberneta »Ali poznamo Kras?«

Drevi se bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) nadaljevala predavateljska sezona SPDT. Tokrat bo predaval mag. Peter Škoberna na temo: »Ali poznamo Kras?« Argument je za nas, ki nas obdaja Kras oz. na njem živimo, zelo zanimiv, predavanje pa bo opremljeno z barvnimi diapozitivi.

Smučarji in smučarke SK Brdina na mariborskem Pohorju

Uspelo enotedensko bivanje

Božični in novoletni prazniki so za nami in člani SK Brdine ter udeleženci letošnjega zimovanja se z zadovoljstvom spominjajo dni, ki so jih preživeli na Štajerskem. Opensko društvo je priredilo uspelo enotedensko bivanje in silvestrovanje, tokrat v hotelu Habakuk ob vznožju mariborskega Pohorja, kjer so prav tiste dni potekale mrzlične priprave za pokal zlate lisice. Radovedneži so tik pred iztekom tedna lahko prisostvovali vsaj zadnjim treningom vrhunske ženske reprezentance belega športa.

Za odlično počutje so vseskozi skrbeli požrtvovalni člani Brdine, ki jim je kljub pomanjkanju snega, uspelo organizirati vsakodnevno smuko. Pod vodstvom priznanih učiteljev je Brdina tekmovalno skupino in člane bolj ali manj spretnih tečajnikov vadila na umetno zasneženi progi ob vznožju pohorske vzpenjače. Nesmučarjem pa so se ponujali neizmerni sprehodi po gozdnatih pobočjih žal zelenega Pohorja. Marsikdo je izkoristil prosti čas tudi za ogled Ptuja, Maribora in okolice. (M. Colja)

Na sliki: jugoslovanske reprezentanke Šehovičeva, Šarčeva in Pušnikova podpisujejo avtograme mladim smučarjem in smučarkam ŠD Brdina.

Danes pogreb 24-letnega Maurizia Zucchiattija

Igral tudi pri Mladosti

Danes bo v Gorici pogreb 24-letnega pripadnika državne policije Maurizia Zucchiattija, ki je umrl po dolgi in neozdravljivi bolezni. Zucchiatti je služboval na kvesturi v Gorici, zelo poznan pa je bil v nogometnih krogih, kjer je med drugim nastopal tudi za doberdobsko Mladost.

Nogometno pot je Zucchiatti začel v Gorici, kjer je nastopal za mladinske vrste Azzurre in Pro Gorizie. Nato je branil barve enajsterice iz Podgore v 2. amaterski ligi. V sezoni 1987/88 pa je prestopil k Mladosti, kjer pa je odigral samo nekaj prvenstvenih tekem, saj ga je kruta bolezen kmalu odtrgala od nogometnih ig.

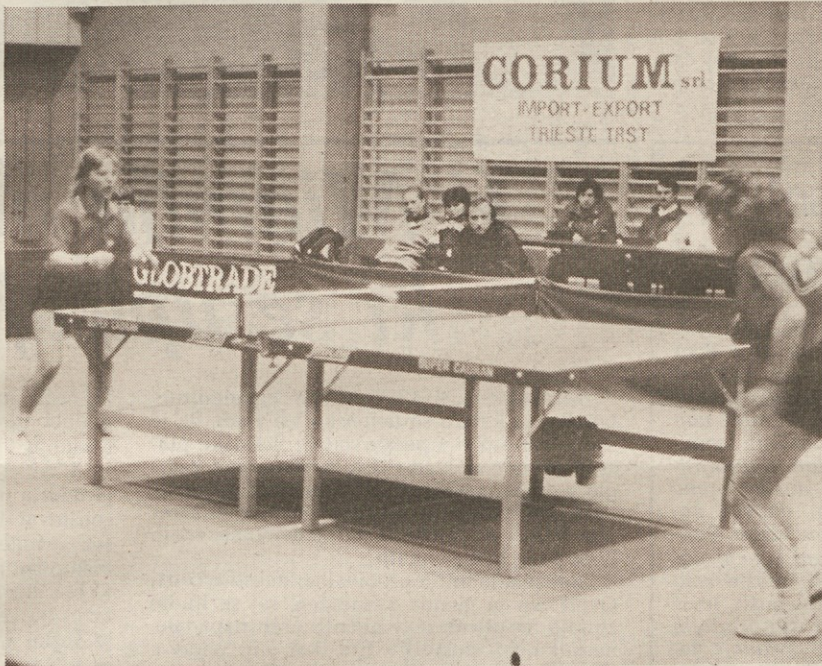
rišč. Kljub temu da je samo malo časa branil barve kraške enajsterice, se je vedri in močan fant zelo navezal na nove klubske tovariše. Prav do zadnjega je ostal zelo blizu slovenski ekipi, po svojih močeh je pomagal pri organizaciji društva. Tudi njemu se je treba zahvaliti, da je Mladost letos poleti izšla iz hude organizacijske krize, ko je že kazalo, da se bo članska postava morala odpovedati prvenstvu.

Maurizio Zucchiatti je zato tudi večkrat zahajal v Doberdob, kjer je sklenil mnoga prijateljstva, bil pa je tudi zelo priljubljen v sami vaški skupnosti, še posebno pa med nogometaši, ki se ga bodo vedno spominjali. Pogreb bo danes (19. 1.) ob 11. uri iz splošne bolnišnice v cerkev Pija X. (MAL)

Trnovski maraton

Prijavo brez vplačila startnine je treba poslati do 31. t. m. na naslov: TURISTIČNO DRUŠTVO ČRNI VRH, Trnovski maraton - prijava služba, 65274 ČRNI VRH. Zaradi popolne računalniške obdelave mora prijava vsebovati: ime in priimek, rojstni datum, bivališča s pošto številko, izbrano disciplino teka, delovno organizacijo, v kateri so prijavljeni zaposleni in smer prihoda na maraton (preko Godoviča ali Cola).

Požrtvovalna Sonja Milič

Junakinja zadnjega domačega Krasovega nastopa v prvi italijanski namiznoteniški ligi je bila nedvomno Sonja Milič (levo na sliki), ki sicer proti ekipi iz Verone ni osvojila točke, igrala pa je (kljub granulomu) zelo požrtvovalno.

obvestila

ZŠSDI
obvešča, da bo jutri, 20. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Sokol v Nabrežini (Dom I. Gruđen) seja odbojarske komisije.

ŠD POLET
obvešča, da bo redni letni občni zbor v ponedeljek, 30. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani Prosvetnega doma na Optčinah.

JACHT CLUB ČUPA - JADRALNI CLUB ČUPA
obvešča člane, da bo 17. REDNI OBČNI ZBOR društva v petek, 3. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sejni dvorani osnovne šole Josip Jurčič v Devinu. Vabljeni!

ŠD MLADINA
organizira v nedeljo, 22. t. m., smučarski izlet v Flachau (Avstrija). Odhod iz Križa ob 5. uri. Vpisovanje v Domu A. Sirk od 19. do 21. ure še jutri, 20. t. m.

SMUČARSKI KLUB BRDINA
prireja v nedeljo, 29. t. m., smučarski izlet v Flachau (Avstrija). Vpisovanje in vse informacije na sedežu (Proseška 131) v torek in četrtek od 19. do 21. ure. Ljubitelji smučanja vabljeni!

Nogomet: po zadnjem kolu prvega dela D skupine 2. amaterske lige

Kras se tokrat ni izkazal in se bori za obstanek

Prizor z nedavne tekme Primorje - Porcia

V okviru nogometnih prvenstev 1. in 2. AL so v nedeljo igrali pari zadnjega kola zimskega dela prvenstev. Gosta megla, ki se že nekaj dni zadržuje v naših krajih pa je prav v nedeljo prekrizala račune Primorju in Vesni. Obe naši enajsterici v nedeljo nista igrali in zaradi tega je nemogoče pripraviti običajnega pregleda ob koncu prve polovice teh dveh prvenstev. Ker pa je Kras v nedeljo igral v prvem polčasu še ob sončnem vremenu, bomo podrobno pregledali potek prvenstva 2. AL skupina D.

Prvenstvo, ki je v nedeljo prišlo na polovico poti, se je začelo 25. 9. 88. Skupno so v tem obdobju odigrali 119 tekem. Zaradi letos res ugodnih vremenskih razmer so odložili le eno samo tekmo (Latisana - Maranese, 14. kolo). Kdaj bodo igrali to zaostalo tekmo ni še znano. Disciplinska komisija pa je spremenila rezultat srečanja 7. kola Morsano - Gonars (3:1 na igrišču.

Tekmo so registrirali 2:0 v korist Gonarsa zaradi nepravilnosti, ki jih je zakrivil Morsano. (Igral je nogometaš, ki je bil še vpisan v drugi klub.) Skupno je v prvem delu prvenstva (119 tekem) padlo 267 golov, kar pomeni, da smo povprečno videli 2,24 gola na tekmo. Največ golov (28) smo videli prav v nedeljo (15. kolo), najmanj (12) pa smo jih videli v 4. oziroma 9. kolu.

Kar ena tretjina (40) tekem se je končala pri neodločenem rezultatu. Največ remijev (6) je bilo v 6. kolu, najmanj (1) pa smo zabeležili v 7. in 9. kolu. Najboljši napad ima s 24 goli Gonars, najmanj (6 golov) pa je dobila ekipa Maraneseja, ki je doživela tudi najmanj (2) porazov. Ekipa Varma, ki je v 15 tekмах zbrala 20 točk, si je zagotovila naslov zimskega prvaka, obenem je dosegla tudi največ (9) zmag. Vsi negativni rekordi pa pripadajo Morsanu, ki je dobil največ (28) golov, dosegel najmanj (8) zadetkov,

pretrpel največ (12) porazov in osvojil najmanj (1) zmag. Naslov kraljice remijev (9) pripada Latisani. Najmanj (2) remijev pa so dosegle Zaule, Morsano in Varmo.

Sedaj pa pogledajmo, kako je igral Kras v prvem delu prvenstva. Krasovci so v prvih 15. tekмах zbrali le 12 točk in zasedli 13. mesto, lani so s 13 točkami (3 zmage, 7 remijev, 5 porazov) bili na 10. mestu lestvice. V Repnu je Kras premagal Zaule in Mortegiano, remiziral s Castionese, Gonars in S. Marcom, podlegel pa Maranese, Olimpiji in Rivignanu. Zbral je torej 7 točk, dal 10 in prejel 11 golov.

V gosteh pa so krasovci premagali le prvouvrščeni Varmo, remiziral brez gola z Latisano, Flambrom in Morsanom, zgubili pa s Pocenio, Bertiolom in Indipendentejem. Obračun Krasa v gosteh je torej 5 točk, 5 danih in 9 prejetih golov. Skupni obračun Krasa po 15 nastopih znaša 12 točk (3 zmage, 6 remijev, 6 porazov), 15 danih in 20 prejetih golov.

Doslej smo v vrstah Krasa zabeležili štiri izključitve: Furlani (Varmo), Fabbris in Vidali (Zaule) ter ponovno Fabbris (Indipendente). Prav omenjeni nogometaš pa je zastreljal proti Castioneseju doslej edino doseženo 11-metrovko. Vendar tudi nasprotniki (Rivignano) so zastreljali proti Krasu najstrožjo kazen. Z bele pike (11-metrovke) pa sta bili uspešni Maranese in Indipendente. Omeniti moramo tudi, da je ob koncu tekme z Maranese... navijač Krasa, če ga sploh lahko tako imenujemo, poškodoval avtomobil sodnika. Proti Varmu pa sta bila izključena maser in trener Krasa. Prav, kar se tiče trenerja, naj omenimo, da po tretjem zaporednem porazu je po treningu 10. 1. 1989 trener Gardini podal odstavko. Od 12. 1. 1989 je vodstvo Krasa prevzel Quintino Giovannini, ki je že treniral ekipo Primorja v sezoni 77/78, ko si je zagotovila napredovanje v 1. AL in nato v sezoni 78/79, ko je iz 1. AL izpadla v 2. AL.

šport na primorskem - šport na primorskem

Zmaga novogoriških kegljavk

Predstavnica Primorske v najvišjem rangju kegljaških tekmovanj - v obeh prvih zveznih ligah - sta z različnim uspehom odigrala zadnji dve koli. Kegljavke Gorice so v gosteh premagale Radnički, kar je bilo pričakovati in izgubile z močnejšo ekipo Kristala. Po sedmih odigranih srečanjih so sredi prvenstvene lestvice. Kegljavci ajdovske Tekstine pa so doživeli (prav tako na gostovanjih) dva poraza, proti Konstruktorju in Gradisu. Kegljavke ankaranske Adrije so še naprej na čelu republiške lige, nazadnje so zanesljivo odpravile Eto.

Tudi košarkarska ekipa Postojne je zadržala vodstvo v prvi slovenski ligi. Tokrat je v Slovenskih Konjicah premagala tamkajšnji Comet. Novogoričani so bili prešibak nasprotnik Heliosu v Domžalah in ostajajo na zadnjem mestu lestvice. Z zmago v Ljubljani proti Ježici so lepo prese-natile igralke Cimos.

Končalo se je tekmovalje v drugi republiški košarkarski ligi za moške, v katerem je Koper z 12 zmagami osvojil prvo mesto in se bo v »play-offu« potegoval za uvrstitev v prvo ligo. Iz košarke prihaja še vest, da so

mladi košarkarji Kraškega zidarja iz Sežane nastopili na turnirju v minibasketu v Neaplju in zasedli odmevno 5. mesto.

Zaradi pomanjkanja snega je program smučarskih tekmovanj že v precejšnjem zaostanku. Že na prvi tekmi - slalomu mlajših pionirjev v Kranjski gori se je izvrstno odrezal Novogoričan Tomaž Šuligoj, ki je pristal na drugem mestu.

V Kopru je v zadnjem času največ pozornosti veljalo izbiri novega trenerja tamkajšnjega nogometnega kluba in nazadnje so se odločili za Beograjčana Nemanjo Rosića. Medtem so proglasili najboljše športnike te občine. To so: Petar Podunavac (jadranje), med moškimi, Leonida Smerdu (atletika) pri ženskah, Pomorsko društvo Koper med kolektivi in NK Koper kot ekipa leta. Podobno akcijo so imeli v Ajdovščini.

Naslov najboljšega med športniki je pripadel že pokojnemu kegljaču, državnemu prvaku Francu Marinšku, najboljša športnica je rokometiška Tereza Troha, prvi kolektiv občine pa kegljaški klub Tekstina. (DK)

igrali, v nekaterih nastopih pa je ekipa nekoliko razočarala. Pozabiti pa ne smemo, da smo zaradi poškodb in izključitev redkokdaj igrali v popolni postavi.

V prejšnjem tednu je prišlo do zamenjave trenerja, kako to?

»Ko ekipa ne gre, je razumljivo, da prvi »skoči« trener. To se je zgodilo tudi pri nas, ko je sicer sam Gardini prosil za nadomestitev, oziroma podal odstavko. Biti trener sicer ni lahko. Skupaj moraš držati od 16 do 18 nogometašev, katerim moraš pravilno razporediti posamezne vloge. Namesto Gardinija je prišel Quintino Giovannini, ki ima dolgoletne izkušnje kot trener. Kot nogometaš pa je celo igral v A ligi. Že v prvem nastopu zgleđa, da je ekipa odločno reagirala in tudi sistem igre se je precej popravil. Zato upam, da nam bo v nadaljevanju šlo boljše.«

BRUNO RUPEL

Letošnja postava Krasa

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 1.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din; Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povzra.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

19. januarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V Kaliforniji je navidezno miren mladenič uresničil svoje morilske težnje na šolskem dvorišču

V pokolu 5 mrtvih in 30 ranjenih otrok

NEW YORK — Vzrok pokola otrok osnovne šole v Stocktonu, kakih 100 kilometrov od San Francisca, bo verjetno za vselej ostal uganka brez odgovora. Svetlopolti mladenič pšeničnih las, oblečen v vojaški kamuflažni kombinizon in zavarovan z neprobojnim jopičem, je v torek zjutraj mirno parkiral avtomobil za šolskim poslopjem. Vozilo je nato zažgal. Očitno je hotel s tem dejanjem preusmeriti pozornost mimoidočih, da bi nemoteno prispel na šolsko dvorišče, kjer so se otroci igrali. Moški, za katerega se je pozneje izkazalo, da gre za 26-letnega Patricka Purdyja, je imel pri sebi avtomatsko puško kalašnikov in dve pištoli. Na otroke je začel streljati vsevprek, brez vsakega vzroka. Ubil jih je pet, ranil pa kakih trideset, od katerih jih je 15 v kritičnem stanju. Po pokolu si je neuravnovešenec sodil sam s strelom v glavo.

Osnovno šolo Cleveland v Stocktonu obiskujejo večina otroci azijskih priseljencev in med malimi žrtvami so štirje Kampučijci in en Vietnamec. Po pričevanju neke učiteljice, ki je ob uri tragičnega dogodka sledila šolarjem v pritlični učilnici, je mogoče sklepati, da je Patrick Purdy načrtoval svoj morilski pohod. Ko se je pojavil na dvorišču, velike pozornosti sicer ni vzbudil, omenjeni učiteljici pa se je posebno vtisnil v spomin njegov pogled v prazno. Ko je moški izpod jopiča potegnil kalašnikov, je učiteljica ukazala otrokom, naj se zleknejo pod klopi. Vsak trud, da bi obvestila kolegico, ki je ostala z drugimi šolarji na dvorišču, pa je bil zaman. Morilska akcija je namreč trajala le nekaj minut, kolikor jih je učiteljica potrebovala za to, da je poklicala policijo. Patrick Purdy je bil že znan kalifornijski policiji zaradi večkratnih prekrškov. Pred leti so mu sodili zaradi posesti vojnega orožja, kasneje je nekaj časa odsedel zaradi uživanja in razpečevanja mamil, prijavljen pa je bil tudi zaradi izkoriščanja prostitutcije.

V ZDA lahko vsakdo kupi vojaško orožje

STOCKTON (KALIFORNIJA) — *Nerazsodno morilsko dejanje, ki je terjalo življenje 5 otrok, je v ZDA ponovno načelo nereseno vprašanje o tem, kako si Američani lahko brez večjih težav nabavijo vojaško orožje. Tudi Patrick Purdy je bil strasten zbiralec najrazličnejšega orožja, zaradi skromnih finančnih zmogljivosti pa se je moral konjičku odpovedati. Kalifornijska policija je v nekaj urah izsledila mrežo, preko katere si je mladenič, kot številni drugi, nabavil kalašnikov, pištoli in bajonet. Purdy je sovjetsko avtomatsko puško kitajske izdelave kupil lani v neki ugledni prodajalni orožja za 400 dolarjev. Orožje zelo verjetno pripada pošiljki pretihotapljenih pušk, tovrstne posle pa vodijo navadni kriminalci. Ne gre torej za organizirane skupine in prav tako je izvajanje zakonov o posesti vojaškega orožja izredno težko. Ameriški zakon je v teh primerih precej strog, nadzorstvo nad kršitelji pa skrajno pomanjkljivo.*

V Miamiju ne pojenja bes črncev ki se upirajo rasizmu policije

MIAMI — V Miamiju je eksplodirala bomba, za katero so dejansko vsi znali, da je zakopana nekje v pesku slavne floridske plaže. Tudi noč na sredo se je v Miamiju sprevrgla v obračunavanje med temnopoltim prebivalstvom in policijo. Obračun sinočnih izgredov beleži smrt enega Afroameričana, osem ljudi pa je bilo ranjenih.

Bes temnopoltih prebivalcev mestne četrti Overtown je menda nezadržan, saj se ljudje zbirajo na ulicah in v nočnih urah napadajo, naskakujejo, pustošijo vse, kar jim pade v roke. Televizijska fantazija brezhibnega sodelovanja med temnopoltim detektivom in kolegom belcem Miami Vice je bila v teh dneh deležna bolečega demantija v živo, saj

je črna kronika podala povsem različno podobo upravljanja pravice in javnega reda v Miamiju.

V četrti Overtown je zavrelo, ko je policija odprla ogenj na motociklista, ki menda ni spoštoval hitrostne omejitve. Njegov prekršek seveda ni bil tako hud, da bi opravičil histerično reakcijo policista Williama Lozana, ki je s službeno pištolo streljal na motociklista in ga zadel v glavo. Pri padcu motorja se je težko ranil tudi fant, ki je sedel na zadnjem sedežu. Prav ta fant je včeraj izdihnil, medtem ko se je na ulicah zbirala razkačena množica. V nekaj urah so demonstranti razbili nič koliko izložb, na ulici pa so goreli za-

žgani avtomobili. Policija, ki je sicer suspendirala Lozana in uvedla preiskavo, je obkolila črnski četrti Overtown in Liberty City. Kljub temu je bil miamski zupan Suárez deležen dokaj neprijetnega sprejema, ko je stopil k Afroameričanom in jih prosil za razumevanje.

Medetnična nestrpnost je v središču pozornosti tudi v Long Beachu, kjer je televizijska mreža NBC pripravila niz dokumentarcev o tem perečem družbenem pojavu. V zan-ko se je ujel policist, ki se je brez razloga lotil temnopoltega pešca. Mark Dickey - tako je ime nasilnežu - pa ni slutil, da pretepa svojega kolega, ki je pristal na »candid came-ro« *proti rasizmu.*

Policija straži skupino Afroameričanov, ki so osumljeni, da so vodili demonstracije

Plameni so zajeli tudi mestno četrt Liberty City

(Telefoto AP)

POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI

MAGAZINE

ZA MOŠKE — ŽENSKE — DOM

TRST — Ul. sv. Frančiška 22 — Tel. 741570

POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI — POPUSTI

IZ SVETA MOTORJEV

MESEČNA PRILOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA
Ureja: **IVAN FISCHER**

Št. 15
Januar 1989

● **BLAUPUNKT**

Autohifi

NAJNOVEJŠI MODELI pri

TRIESTE CAR AUDIO

TRST — Ul. della Geppa 10/B,
tel. 61026 - 69358

Rekordno leto 1988

Leto, ki se je komaj končalo, je bilo za avtomobilski trg v Italiji izredno uspešno. Prvič v zgodovini so v Italiji v dvanajstih mesecih prodali več kot 2 milijona avtov, točneje 2.184.327. V primerjavi z letom 1987 znaša porast 10,5 odst. Na avtomobile domače proizvodnje odpade 60,68 odst., na tuje pa 39,32. Najbolj uspešen je pri tem bil Fiat: avtov z njegovo znamko so prodali skoraj milijon, Lancia nekaj več kot 200.000, Alfa Romeo pa 140 tisoč. Kot že nekaj let je na čelu te statistike uno, takoj za njim pa sta tipo in panda.

Pri teh številkah se vsekar velja zamisliti. Več kot dva milijona novih avtomobilov! Ste se kdaj vozili po Neaplju, Rimu, po milanski obvojni cesti, kjer že leta gradijo tretji pas, ali mnogo bolj preprosto kar po Trstu? Koliko krat ste preklinjali, ker ste obtičali med stotinami avtov in niste več mogli ne naprej ne nazaj. Ves italijanski cestni sistem je tik pred razpadom, avtoceste tam, kjer so res potrebne, so prenatrpane, tam pa, kjer so nastale iz političnih razlogov, prazne. Večji del italijanskega blagovnega prometa poteka po cestah, železniški promet, mimo tega, da je neučinkovit, in prevoz po morju sta skoraj neznana. Tovarne pa kar naprej izdelujejo na stotine tisočev, na milijone avtov. Kam bomo z njimi? Saj se bomo zadušili v pločevini, če se ne bomo končno približali temu problemu konstruktivno in ga skušali rešiti cum grano salis, ne da bi popustili ali šli na roko tej ali oni lobby.

Lahko se omejimo tudi samo na primer Trsta, ki je

Lani so prodali več kot 2 milijona novih avtov: kam bomo z njimi?
(foto Križmančič)

v mnogih ozirih zelo tipičen. Mesto se je razvilo očitno v stoletjih, ko ni bilo problemov s prometom, kljub temu pa so načrtovalci upoštevali osnovna pravila urbanistike. Kaotični razvoj kasnejših let pa je vse zakompliciral, tako da je treba priznati, da racionalizacija tržaškega mestnega prometa nikakor ni lahka. So pa nekatere osnovne točke, mimo katerih ni mogoče. Ena od teh je javni prevoz:

dokler ne bodo imeli občani na razpolago učinkovit sistem mestnih avtobusov, se bodo vedno odločali za osebni avto in ne bodo čakali avtobusov, ki jih iz tega ali onega razloga ni. Skušati prepričati dotok osebnih avtov v mesto z visokimi globami za tiste, ki parkirajo na prepovedanem kraju, je ne samo nekoristno, temveč tudi povsem nemoralno. Kako pa naj prihajajo občani v mesto, če pa ni niti pre-

vozov, niti parkirišč? In zdaj smo pri drugi osnovni točki, ki jo je treba rešiti, da bi se potem uspešno lotili racionalizacije prometa: parkirišča. Neučinkovitost občinskih uprav, še zlasti tržaške, meji na neodgovornost. Kako je bilo mogoče kolikor toliko zadovoljivo rešiti vprašanje parkirišč v drugih evropskih velemedstih, kot so na primer Dunaj, München ali Pariz? Mimo tega, da imajo vsa tri mesta zelo učinkovit sistem javnih mestnih prevozov, so rešili tudi problem parkirišč tako, da so zgradili tako podzemeljska parkirišča kot tudi večnadstropna poslopja za parkiranje.

Naj mi, prosim, nihče ne pride na dan z ugotovitvijo, da so poskušali graditi podzemeljsko parkirišče na trgu pred sodnijo, pa ga je zalila voda. No, in? Danes gradijo predore pod rekami in kanali, pri nas pa nismo zmožni zgraditi nekaj pod morsko gladino. Seveda obstaja vprašanje stroškov, nekaj pa je treba slej ko prej narediti. Na primer urediti parkirišča v periferiji in od tam poskrbeti s posebnimi brezplačnimi avtobusi za prevoz v mestno središče in nazaj. Komaj po ureditvi parkirišč in mestnih prevozov je mogoče pristopiti konstruktivno k racionalizaciji prometa v mestu. In to je problem, ki ga je treba rešiti čimprej, če se nočemo zadušiti v pločevini in izpušnih plinih. V tem smislu bi morale poseči tudi avtomobilske tovarne, če bodo hotele v bližnji bodočnosti še prodajati avtomobile: avtomobilska industrija je še vedno na prvem mestu v Italiji, kar ji nalaga tudi nekatere odgovornosti.

Avtomobilsko prihodnost ni treba čakati - je že tu

Peugeot, Renault in Citroen so že izdelali prototipe, iz katerih bodo črpali tehnične rešitve tudi za normalne modele

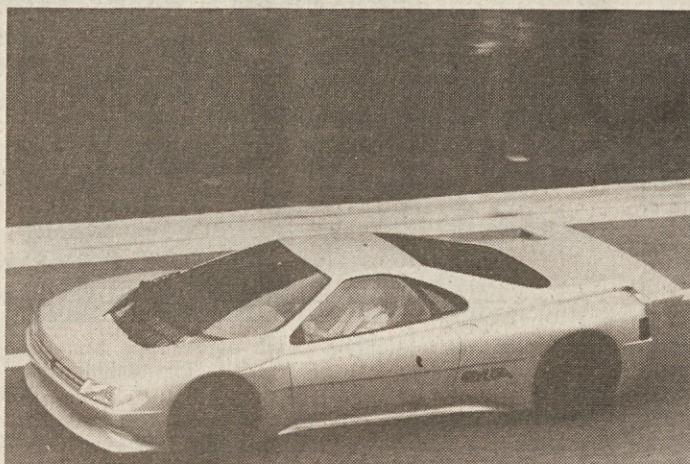
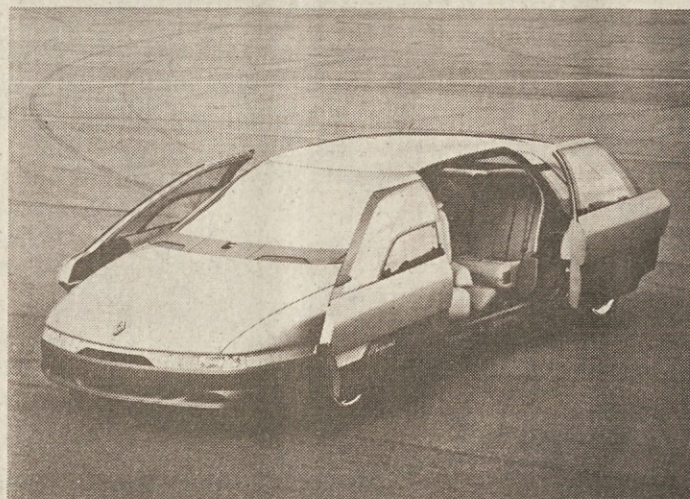

Avtomobilski jutri ni več jutri, je že danes. Levji delež silovitega napredka v zadnjih letih je prispevala elektronika - in vse, kar je v tesni zvezi z njo. Računalniška tehnologija je sprožila nove, drznejše zamisli, rezultati pa so vse odločnejše kazali na smiselnost razvojnih naložb. Vse skupaj se torej vrti v odlično utečenem in dobro namazanem krogu: tehnologija - strokovnjaki - kapital. Tekma s časom se spreminja v njegovo prehitevanje.

Primer za to so trije prototipni novinci z minulega avtomobilskega salona v Parizu: citroen activa, peugeot oxia in renault megane. Vsi trije hkrati in vsak zase so dokaz, da je avtomobilsko prihodnost že tu. Le s pladnja jo je treba vzeti in jo - obenem - plačati. Kajti nikakršnega dvoma ni, da se bo večina tistega, kar ti prototipi imajo in zmorejo, z veliko naglico selilo v serijske izdelke. Z njim vred pa naravnost h kupcem.

Citroen activa in renault megane sta limuzini, peugeot oxia pa je coupe »grand tourisme«, torej športni avtomobil z vsem, kar je za to potrebno. Njihova najvpadljivejša skupna značilnost je, da segajo »med zvezde«: activa, megane in oxia hočejo biti vrhunski primerki svojih avtomobilskih kategorij, najsi gre za udobje (pri prvih dveh), za športnost (pri slednjem), ali za motorne pogone same po sebi (pri vseh treh hkrati).

Vsem trem vozilom so skupni številni dosežki: od ogljikovih vlaken za karoserije do velikih steklenih površin in izpiljene aerodinamike. Pri obeh limuzinah so se oblikovalci ognili srednjima bočnima strešnima oporama in tako povsem izkoristili prednosti drsnih (mega-

ne) oziroma nasprotno se odpirajočih (activa) vrat. Udobja pa, še zdaleč ni konec le pri vstopanju. Nadaljuje se na premišljeno oblikovanih in v

Od zgoraj navzdol: citroen activa, peugeot oxia in renault megane: zunanost je primer-na vsebini, celota pa je že avtomobilski jutri

ELEKTROMEHANIČNA
DELAVNICA
akumulatorji:

Steco

MARELLI

AVTORADIO - VARNOSTNE NAPRAVE "AUTOSONIK"

BOLDRIN Roberto

Ul. Massimo D'Azeglio 20

vse smeri nastavljenih, ali celo vrtljivih sedežih, pa pri vseh tistih dodatkih, ki so še - ne dolgo tega - sodili k poglavju »futurizem«.

Vsem trem novincem so namenili trilitrske motorje V-oblike, ki zmorejo 220 KM (activa, s pomočjo večventilske tehnike), 250 KM (s turbinskim polnilnikom), oziroma 650 KM (oxia, z dvema turbinskima polnilnikoma). Motorna moč je pri vseh treh avtomobilih speljana do vseh štirih koles: pri activi s pomočjo običajnega petstopenjskega menjalnika (toda ob elektronski sklopki), pri megane s samodejnim ali običajnim menjalnikom, pri oxii pa s šeststopenjskim menjalnikom ter s precej svojstveno zasnovano oljnega mazanja in hlajenja obenem.

Seveda so »v igri« še diferencialne zapore, sredinski diferenciali za sprotno prenašanje moči k različnim kolesom in tako dalje. Štirikolesni so v vseh treh primerih tudi volani. In enako natančno ter s pomočjo elektronike je vodeno tudi »aktivno« podvozje teh treh prototipov: pri citroenu na primer s pomočjo visokotlačne hidravlike, pri renaultu s sprotnim nadziranjem vsake vzmetene obese posebej in pri peugeotu s športnim podvozjem v obliki posamičnih obes in dvojnih, prilagodljivo čvrstih vzmetnih nog. Celo samo za naštevanje preostalih delov opreme bi porabili ogromno prostora: od visokotlačnih zavov, do navigacijskih naprav, odprtih ali zaprtim vratom prilagojene višine vozila od tal, video ekranov v strešnih oblogah in tako dalje. Zraven štejejo še visoke hitrostne in pospeševalne zmogljivosti te avtomobilске trojice in - za konec - ugotovitev: da se prihodnost ravnokar dogaja. Pa tudi, da je ne bo nikoli zmanjkalo. Kajti, jutri bo nov dan. Tudi za avtomobile.

M26

AVTOMOBILI IN TERENSKA VOZILA

vseh znamk, novi in rabljeni z garancijo pri

AUTOCCASIONI

Ul. Romagna 6 - TRST
Tel. 61126

Takoj na razpolago novi:
SUZUKI - Samurai in Vitara

RABLJENI: Giulietta 1600 - 79, Alfa 33 1300s - 86, Panda 45s - 85, Maserati biturbo - 83, Polo 1050 fox - 88, Golf GL 1300 - 81, Golf GTI 1800 - 84, Golf cabrio GL - 82-86, Suzuki 410 De lux - 87, Alfa Sud 1200 - 80. Odplačila do 60 mesecev brez predplačila. Odprto tudi ob sobotah zjutraj.

Kragujevska tovarna Crvena Zastava je ob svojem najnovšem modelu yugo florida uporabila - za svetovna merila - precej neobičajen urnik. Vozilo je - še v prototipnem stanju - predstavila javnosti že sredi februarja 1987, s trdno obljubo, da bo redna proizvodnja stekla jeseni 1988. Žal obljube niso držali. Zatikalo se je pri projektu samem po sebi, pa tudi pri orodju (japonske izdelave) za njegovo uresničenje. Vplačila jugoslovanskih kupcev za florida so resda začeli sprejemati pravkar minulo jesen, toda avtomobil se je podražil, preden je s tovarniškega traku zdrsnil prvi zares serijski primerek. Doslej so bili s florida osrečeni le redki kupci, kajti proizvodnja v načrtovanem obsegu tudi skoraj okrogli dve leti po uradni predstavitvi še vedno ni stekla. Neobičajno pri vsem tem je tudi tole: da so volan floride doslej zaupali takratnemu zveznemu premieru Mikuliću in nekateri, »hišnim« prijateljem, uradnega testnega avtomobila za časnikarje pa tovarna doslej še ni pripravila. Testnih voženj te vrste torej še ni bilo.

Yugo florida ima - tokrat za jugoslovanska merila - tudi dokaj neobičajno ime. Dobro: yugo je za Jugoslavija. To je zdaj že nekaj časa osnovna oznaka vseh Zastavinih osebnih avtomobilov. Kaj pa »florida«? Simbolizirala naj bi kragujevske čezoceanske načrte. Svet, ki se odpira pred novim avtomobilom. In, nenazadnje, pa tudi neuradno, Florido kot takšno, kjer je bil časnikarjem z vsega sveta predstavljen fiat uno. In florida ne more prikriti posamičnih podobnosti z njim.

Žal se je florida, celo kot prototip, rodila prepozno. S 3,932 metra dolžine, 1,658 metra širine, 1,410 metra višine, s petimi vrati in s številnimi drugimi lastnostmi hoče biti kombi-limuzina nižjega srednjega razreda. S tem se uvršča v najmnogičnejši avtomobilski razred in to še zdaleč ni lahkotna naloga. Kajti, opraviti ima, oziroma bo imela, ko bo zapejlala v izvoz, z domiselnimi, modernimi in kakovostnimi avtomobili podobnih mer in podobnih ali boljših zmogljivosti.

In, ker je od snovanja floride preteklo že veliko časa, zna biti, da jim Zastavin avtomobil sodobnostno ne bo

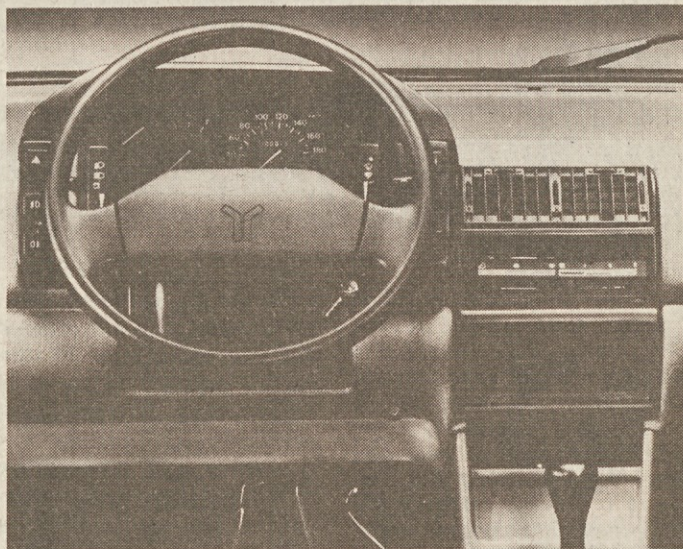
V Zastavinih ambicioznih načrtih ima yugo florida pomembno mesto

Avto pa je najbrž zapoznel za uspešno prodajo po Evropi, še manj pa je primeren za Združene države, kjer se je že zataknilo tudi malemu yugu

več kos. Pa čeprav se ponaša s spretno krojeno karoserijo, ki je delo Giorgetta Giugiarra (količnik zračnega upora znaša 0,32), in čeprav je v njej precej fiatovskega navdiha, s številnimi fiatovskimi deli opreme, vključno 1,4 in 1,6-litrski bencinski motor, ki sta prišla v Kragujevac s Fiatovih konstruktorskih miz in ju svet pozna iz Fiatovega tipa. Različica 1,4 zmore v floridi 52 kW oziroma 71 KM pri 6000 vrtljajih v minuti (to pomeni pospešek 0-100 km na uro v 13,0 sekunde in največjo hitrost 160 km na uro), različica 1,6

na 8. strani ➞

KADAR KORISTITE...
...IZKORISTITE
DOBR

*...ko kupujete
avto*

**Banca Agricola
Kmečka banka Gorica**

Uspel zakon med angleško tradicijo in japonsko sodobnostjo

Rover vitesse fastback 16-ventilska tehnologija

Nekateri trdijo, da nosi tudi zadnja serija velikih roverjev, serija 800, neizbrisen stilistični pečat Japoncev. Iz zunanosti, še manj pa iz notranosti po našem to ni razvidno. Linija je zelo aerodinamična, govorimo seveda o modelu fastback (Si in vitesse), tako da je kombilimuzina videti manjša kot

v resnici je. Različica vitesse, ki smo jo vozili in ki jo poganja točno enak dvelitrski štirivalnik s 16 ventili in elektronskim vbrizgavanjem goriva kot skromnejšo verzijo rover 820 Si, ima kot zunanje razpoznavno znamenje zajeten spojler v zadku, ki pri visokih hitros-

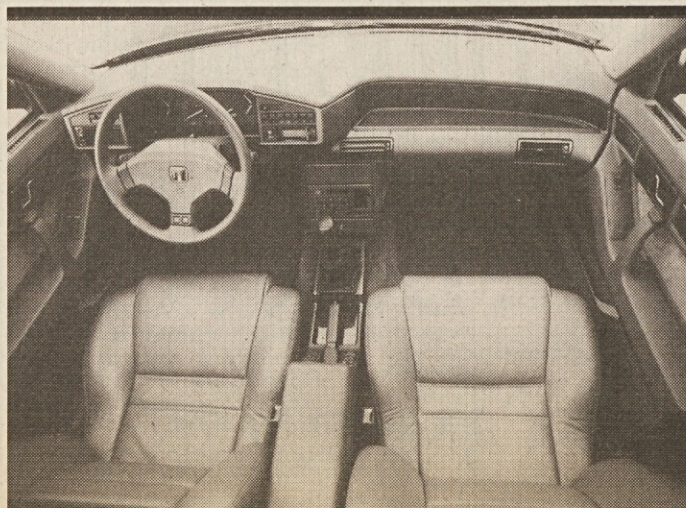
tih prispeva k boljši legi na cesti. Sicer pa je linija zelo prijetna, poševen pokrov motorja omogoča naprej od-

lično vidljivost, ki je zelo dobra tudi na levo in desno, je pa odločno nezadostna, ko morate voziti vzvratno. Če se vam pripeti, kot se je pripetilo nam, da morate v megli in ob rahlo orošenih šipah parkirati ali obračati 4,7 metra dolg avto, se prav gotovo ne boste zabavali. To pa je obenem tudi edina večja hiba te prestižne kombilimuzine.

Pa pojdemo po vrsti: rekli smo že, da rover 820 fastback vitesse poganja dvelitrski vodno hlajeni motor s 16 ventili, ki je vgrajen prečno in poganja prednji kolesi. Dvelitrski motor je na voljo samo za italijanski trg, saj je vitesse v Veliki Britaniji in drugod po Evropi na prodaj s 2700-kubičnim šestvaljnikom na V. V Italiji ta motor ne pride v poštev, ker bi bilo treba na avto v takem primeru plačati 38-odstotni davek IVA.

Zunanost očitno izvira iz dosedanje serije 800, razlikuje se samo v tem, da nima prtljažnika, temveč se končuje z velikimi petimi vrati v zadku. Niti široka zadnja šipa pa ne prispeva k izboljšanju vidljivosti, ki jo moti tudi spojler v zadku. Zadnja šipa je opremljena z brisalcem, ki začne delovati, ko prestavite v vzvratno prestavo in imate vključene prednje brisalce. Peta vrata je moč odpreti z vzvodom, ki je postavljen pri voznikovem sedežu, skupaj z vzvodom, ki odpira vratca, za katerimi se skriva pokrov posode za gorivo. Električno ogrevana šipa deluje tudi kot antena za radio.

na 5. strani ➔

TRST - Trg Foraggi 8
Tel. 391203

Pooblaščenca automehanična
delavnica

»ENZO«

OPČINE
Bazoviška ul. 60
Tel. 214618

AUTOROMBO SAS

TRST - Drevored Ippodromo 12 - Tel. 040/393888

prodaja na debelo in drobno nadomestnih in dodatnih delov za automobile

AP Lockheed

MINTEX
brake pads

Nordor

AP BORG & BECK

➔ s 4. strani

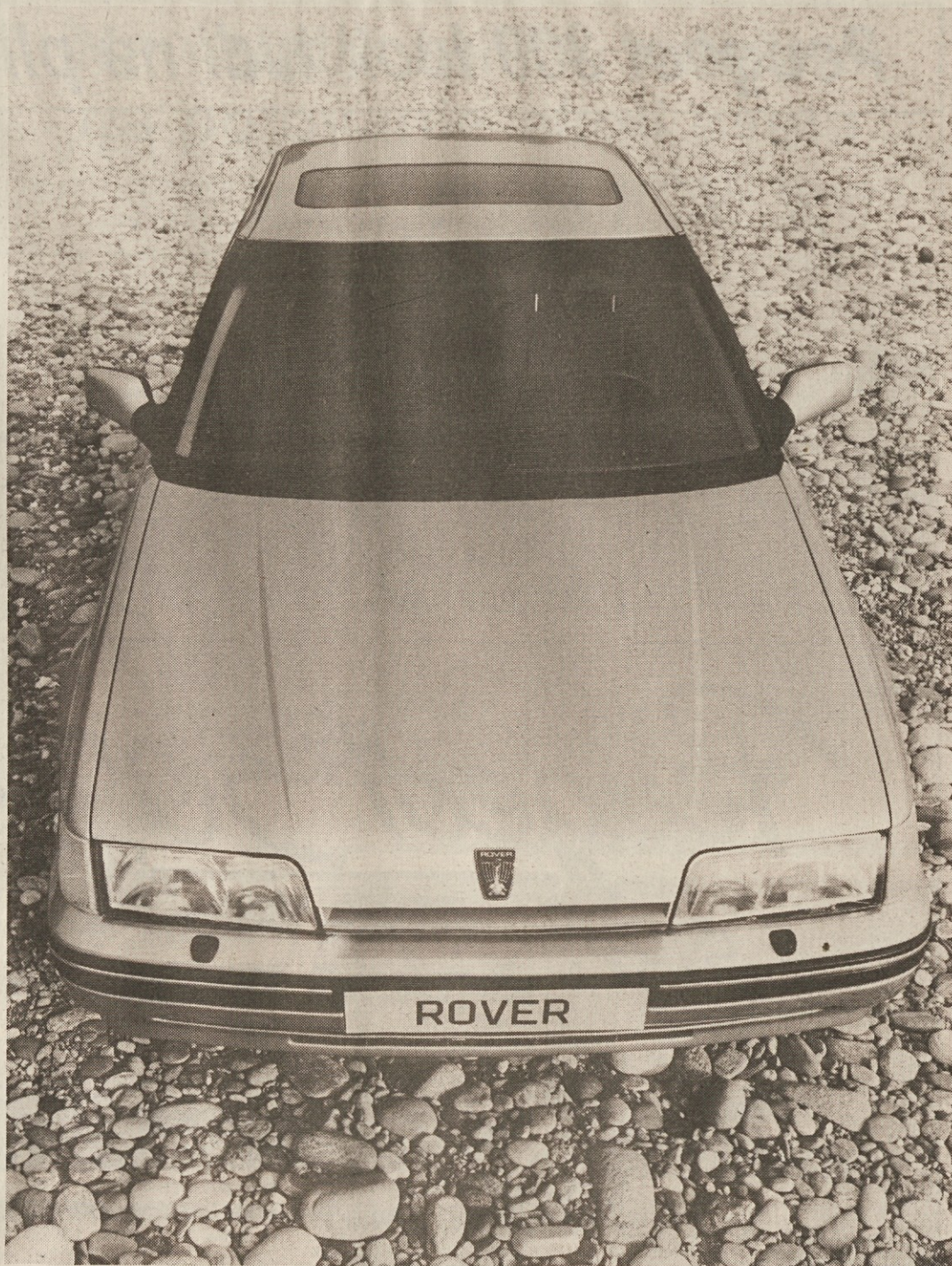
Veliki roverji dajejo vsekakor občutek trdnosti. Vrata se zapirajo s prepričujočim pridušnim zvokom, pod armaturno ploščo ni preglasnih čričkov (pod njo je debela plast poliuretana, ki bi moral preprečiti sleherno škripanje). Kljub vsemu pa, čeprav je količnik zračnega upora zelo nizek, čeprav vitesse nima žlebičkov na strehi, čeprav kljuge na vratih ne štrlijo ven iz karoserije in čeprav so šipe na oknih vgrajene tako, da ne povzročajo zračnih vrtincev, je v avtu slišati drsenje zraka ob karoserijo. Morda k temu prispevata veliki zunanji ogledali, ki sta električno vodljivi in tudi ogrevani. Da se razumemo, ropot ni neznošen, od tako prestižnega avta pa bi pričakovali tišjo vožnjo. Sicer pa ima vitesse električno nastavljive sedeže in nastavljiv volan. Kot je že v navadi pri Roverju, tudi po poroki z Japonci, je v notranjosti vozila obilo orehove grčevine, sedeži so obloženi z mehkim žametom (usnje dobite za doplačilo), volan je tudi debelo obložen in prevlečen z usnjem. Z debelim tapisonom je prevlečen tudi prtljažnik, ki je dokaj zajeten, saj meri ob petih potnikih približno 500 litrov, če pa je potnikov manj in se naslonjala zadnjih sedežev zložijo, potem je prostora v prtljažniku za 1,4 kub. m.

Rover 820 fastback vitesse je serijsko opremljen z napravo proti tatovom, ki jo vključite ali z daljinskim upravljalcem ali pa s ključem. Ko je naprava vključena, je nemogoče prižgati motor, v primeru, da nekdo poskusi vdreti v avto pa se sproži sirena.

Poglavje zase so sedeži: da so električno nastavljivi smo že povedali, treba pa je tudi reči, da so zelo dobro oblikovani: polnjeni so s peno različne trdote, mehkejšo na sredi, tršo pri strani, tako da se sedež tudi v ostrih ovinkih dobro oprijema telesa.

O motorju smo tudi že rekli: naj pa še dodamo, da zmore 140 KM pri 6000 vrtljajih in 18,2 kpm pri 4500 vrtljajih. Menjalnik je petstopenjski, japonskega izvora (izdelujejo ga pri Hondi) in je zelo natančen, čeprav nekoliko počasn. Zavore so koluti s serijsko Boschevo napravo ABS. Šestnajstventilski štirivaljni požene vitesse do najvišje hitrosti 210 km/h, ki pa jo doseže po nekaj kilometrih zaleta in v peti prestavi.

Vitesse je serijsko opremljen z učinkovito klimatsko napravo in z dobrim gretjem, ki v pičlih 20 minutah segreje notranjost avta od -20 na +20 stopinj Celzija. Avto ima tudi posebne šobe za ogrevanje zadnjih prostorov. Povejmo še nekaj besed o ceni, ki ni nizka, ki pa spričo opreme ni niti pretirana: rover 820 fastback vitesse velja 35,3 milijona lir, k temu pa je treba še dodati 645 tisoč za kovinsko barvo, nekaj manj za radio in pa 1,6 milijona za usnjene prevleke.

Vitesse ima zelo dolg nos in se spredaj v tem oziru sploh ne razlikuje od dosedanje različice roverja 820, se pravi od klasične limuzine, ki ostane slej ko prej v proizvodnji. Pri Roverju so celo izvedli obširno anketo, da bi ugotovili, katera oblika bi imela več uspeha, če limuzina ali kombilimuzina. Rezultati niso popolnoma razjasnili pojme, tako da so se v angleški tovarni odločili za obe varianti. Kljub vsemu pa je kombilimuzina nekoliko bolj priljubljena pri mlaših odjemalcih, ki bi hoteli prestižen, hkrati pa tudi športen avto.

...IZKORISTITE

DOBR

*...ko kupujete
nov avto*

PODJETNIKI!

PRI NAS DOBITE USTREZNI LEASING
ZA VAŠE POTREBE.
LEASING OBLIKOVAN PO MERI POSEBEJ
ZA VAS.

**Banca Agricola
Kmečka banka Gorica**

K01G

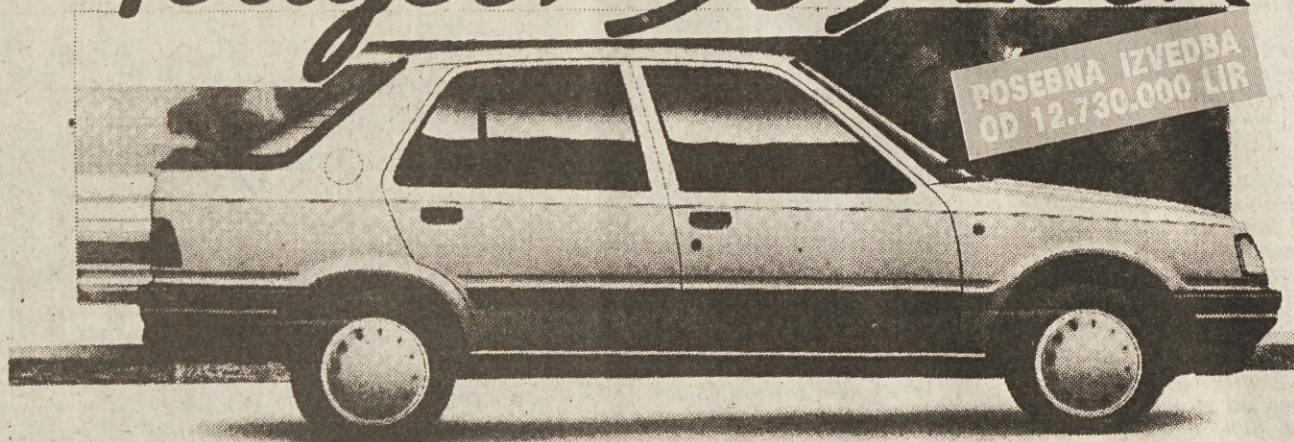
L.W.S./KREA

Peugeot 309 look tudi na plinsko olje

Leto 1989 se za hišo Peugeot odpira s posebno različico serije 309: tokrat gre za 309 look z dizelskim motorjem. Kateri so bili razlogi, da so se pri Peugeotu prav v sedanjem trenutku, ki za dizle ni preveč ugoden, odločili za plinsko olje, ni znano. Na vsak način, bencinska različica peugeot 309 look, ki so jo začeli prodajati septembra, je imela, kaže velik uspeh, od tu sklep, da se verzija obogati tudi z dizlom, ki ima znani 1769-kubični motor z največjo močjo 60 KM. 309 look je na voljo izključno v beli barvi, ali pa kot optional v dveh kovinskih različicah sive. Tudi cena je še kar ugodna, saj velja peugeot 309 look diesel 14.800.000 lir, edini optional na razpolago pa je kovinska barva, ki stane 345.000 lir.

Peugeot 309 Look

POSEBNA IZVEDBA
OD 12.730.000 LIR

**PRIPRAVLJENI NA START Z 289.000 LIRAMI MESEČNO
ALI 5.000.000 LIR BREZ OBRESTI V 18 MESECIH**

Peugeot 309 posebna izvedba Look. Vse je serijsko: zadnji spoiler, nizke pnevmatike, rdeči profili na sedežih in na odbijačih, aerodinamični pokrovi na kolesih. Do 31. januarja 1989 je 309 Look tvoj z 48 mesečnimi obroki po 289.000* lir in 25% predplačila. Peugeot 309 Look 1118 cm³ na bencinski pogon in Diesel 1769 cm³. Pripravljena na start!

* Peugeot 309 Look bencin. Razen z odobritvijo Peugeot Finanziaria.

»ASCOLTO 24«, telefon, ki je na razpolago vsem voznikom avtomobilov peugeot talbot 24 ur dnevno. Tel. 167833034 (brezplačen poziv po celi Italiji).

PADOVAN & DE CARLI

UL. FLAVIA 47

TRST - TEL. 827782

ČLAN
ZDRUŽENJA

 CONCESSIONARI AUTO
TRIESTE

PEUGEOT. USTVARJAMO USPEHE.

Prvič se je honda gold wing pojavila na tržišču v sedemdesetih letih in takrat, točneje leta 1974, ga je pogajal 1000-kubični štirivaljni štiritaktni vodno hlajeni boxer motor. Pri 7500 obratih pa je dosegel moč osemdesetih KM, medtem ko je bila njegova hitrost 230 km na uro.

Gold wing se iz tehničnega vidika ni bistveno spremenil vse do začetka osemdesetih let, ko so Hondini tehniki povečali prostornino boxer motorja. Tako je imel motor poslej 1100 kubičnih centimetrov, toda njegove zmogljivosti so ostale kljub temu nespremenjene. Bistveno se je spremenil samo njegov zunanji videz. Opreмили so ga namreč z oklepom, in pa z mehкими potovalkami.

Moč in seveda zmogljivosti pa se povečajo šele leta 1984, ko gold wing premore celih 94 konj pri 7000 obratih, temu pa seveda botruje večja prostornina, ki je pri zadnjih verzijah že 1200 kubičnih centimetrov. Poleg tega so ga opreмили še z elektronskim vbrizgavanjem goriva.

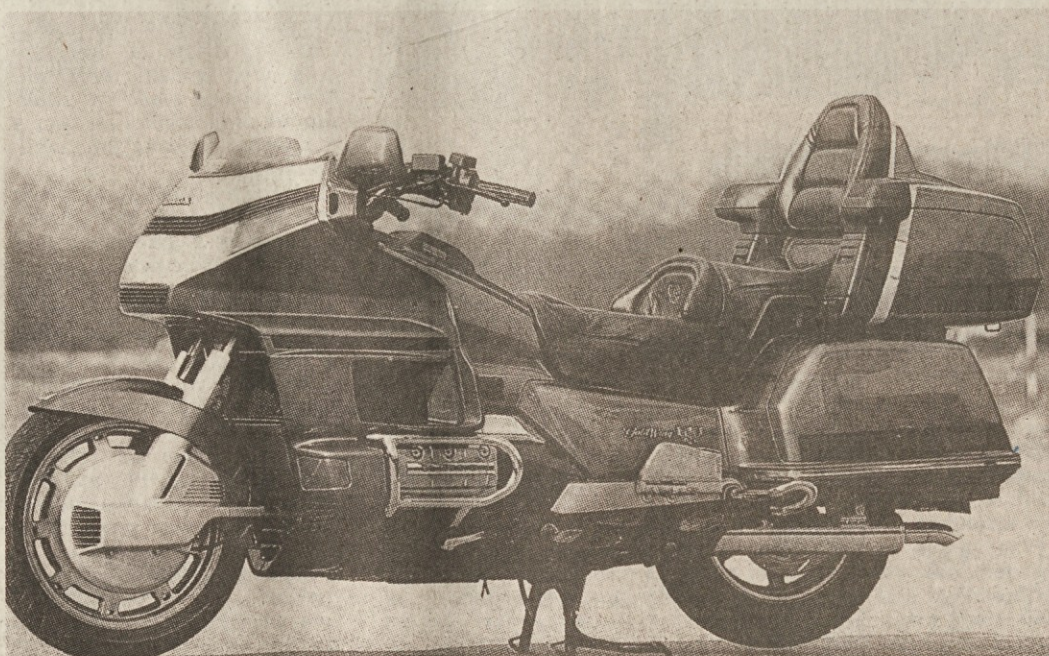
Model gold wing je do danes pri turistično razpoloženih motociklistih žel res velik uspeh. Prodali so ga kar v 270.000 primerkih, predvsem v ZDA, kjer so tovrstni cestni motocikli v modi.

Zaradi tolikšnega uspeha tega Hondinega motocikla, so se tudi ostali japonski motociklistični kolosi odločili, da prodrejo na tržišče s podobnimi modeli. Zato, da bi potrdili svojo premoč, so si Hondini inženirji zamislili še bolj pretirano verzijo. Gold winga so opreмили s 1500 kubičnim štiritaktnim šestvaljnim boxer motorjem in na novo narisanim ogromnim oklepom, ki ima v zadnjem delu vgrajene tri potovalne neprodušne za-boje. Ti so namreč tako prostorni, da se lahko z gold wingom brez problemov podamo na potovanje okoli sveta.

Precej časa so morali načrtovalci posvetiti tudi sedežu, pravzaprav foteljema, ki sta, kot sami zagotavljajo, nadvse udobna in kot nalašč za dolge ture. Tako voznik, kot potnik se lahko namreč mirne duše pogrezneha v njun objem. Potnikov fotelj pa je nekoliko višje od šoferjevega tako, da lahko tudi on nemoteno nadzoruje in gleda kaj se dogaja na cesti in se mu ni treba pri tem nevarno nagibati na levo ali desno stran. Zanimiva sta tudi vetrobran, ki se ga da po želji zvišati ali znižati in

Na »zlatih krilih« udobno na potovanje okoli sveta

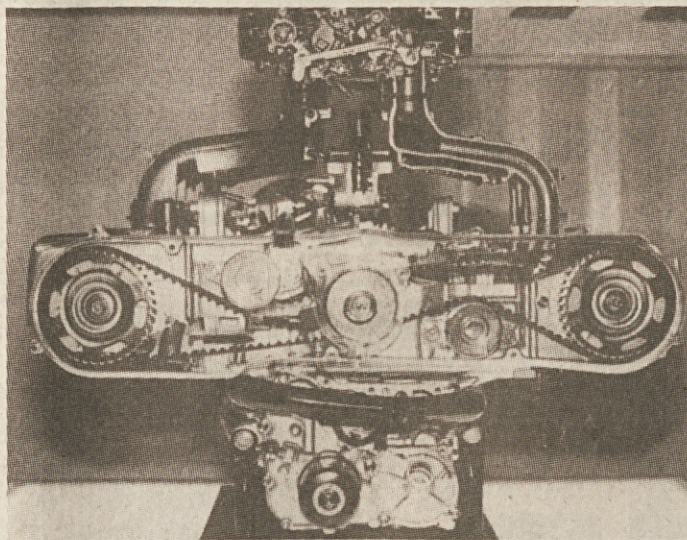
Honda gold wing ima šestvaljni motor, ki bi bil bolj primeren avtomobilu, vendar je udobje na tej japonski pošasti res »non plus ultra«

prednji dvojni žaromet. Desni je za pozicijske in kratke luči, medtem ko je levi za dolge luči.

Hondina "limuzina" je opremljena z raznovrstnimi dodatki: z elektronskim nadzorom hitrosti, kompresorjem za zadnji blažilnik, vzvratno prestavo, elektronskim vplinjačem in centralno ključavnico, ki zaklepa tudi za-boje. Ne smemo pa pozabiti na 24-watni radijski sprejemnik in kasetofon, ki ga bomo lahko poslušali tu pri hitrosti 130 km na uro, saj Hondinega šestvaljnika sploh ne bomo slišali, kaj šele čutili njegovih vibracij.

na 8. strani ➡

Hondo gold wing poganja šestvaljni 1500-kubični bokser

...IZKORISTITE

DOBR

VAM BODO NAŠA OSEBNA POSOJILA
NAJUSTREJNEJŠA POMOČ.
10 MILIJONOV LIR BOSTE VRNILI
V 48 OBROKIH PO SAMO 280.000 LIR
NA MESEC.
POSOJILA OBLIKOVANA PO MERI
POSEBEJ ZA VAS.

**Banca Agricola
Kmečka banka Gorica**

*...ko kupujete
avto*

Čistokrvni terenec ciemme enduro x 4

Romunska terenska vozila ARO so znana v Italiji že dalj časa, konec preteklega leta pa so v Chietiju, kjer so zgradili tovarno, v kateri ga bodo izdelovali za italijansko tržišče, predstavili novo terensko vozilo CIEMME ENDURO X 4, trenutno edino terensko vozilo, ki ga izdelujejo v Italiji.

Avto izdelujejo v najrazličnejših verzijah, od pick-upa do kombija. Vse verzije so opremljene z Volkswagnovim 1600-kubičnim motorjem, tako bencinskim kot dizlom in turbodizlom. Vsi modeli so opremljeni s štiristopenjskim menjalnikom z reduktorjem. Od prihodnjega meseca bo na voljo tudi različica »export«, ki bo imela 5-stopenjski menjalnik ter diferencial z zaporo. To verzijo bo mogoče opremiti tudi s katalizatorjem in sondo lambda. S prihodnjim mesecem bo tudi za vse modele na voljo diferencial torses s 75-odstotno zaporo.

Fiat tipo avto leta v Evropi in v SFRJ

Devetčlanska žirija jugoslovanskih avtomobilističnih novinarjev je za YU AVTO 1989 izbrala fiat tipo. Za njim so se uvrstili VW passat, renault 19, opel vectra, honda civic, peugeot 405, BMW 316 in daihatsu charade. Žirija je izbirala po svojem natančno določenem pravilniku: med avtomobili, ki so se v minulem letu prvič pojavili na jugoslovanskem tržišču, ki so v serijski proizvodnji, za katere je znana cena in za katere proizvajalci, oziroma zastopniki, sprejemajo vplačila. Štejejo ne le povsem novi avtomobili, ampak tudi tisti modeli, ki ponujajo nove ali temeljito obnovljene važnejše sklope (motor, karoserija, podvozje). Plaketo in čestitke je prevzel direktor Fiata za vzhodno Evropo ing. Ernesto Chiesa. Lani je ista žirija podelila zmagovalni naslov audiju 80.

Ne gre pozabiti, da je bil tipo avto leta tudi v Evropi.

Na »zlatih krilih«

➡ s 7. strani

Vprašali se boste, kako pa se ta 362 kilogramski novorojenček obnaša v mestnem prometu? Pri Hondi priznavajo, da je nekoliko okoren, toda parkiranje je z njim v še tako neugodnih okoliščinah nekaj čisto enostavnega, saj ima gold wing vzvratno prestavo, ki jo poganja električni zagnjalnik in motocikel se tako s hitrostjo 1,5 km na uro pomi-ka nazaj.

Posodo za gorivo so japonski tehniki namestili pod sedež tako, da se je baricenter znižal, kar je bistvenega pomena za ne preveč lahek motocikel kot je gold wing. Pomislimo samo kakšne preglavice bi lahko nastopile, ko bi bil baricenter visok, motocikel pa bi se pred semaforjem nekoliko nagnil!

Povsem drugače pa se gold wing obnaša izven mesta in na avtocesti. Tu lahko končno pridejo do izraza prepričljive zmogljivosti Hondinega šestvaljnika, izredna udobnost njegovih foteljev (potnikov ima celo stranske ročaje) in mehko vzmetenje, ki pa na dolgih avtocestnih ovinkih povzroča značilno nihanje motocikla. Na avtocesti bo voznik lahko vklopil tudi elektronski nadzor hitrosti. Kompiuter bo tako poskrbel, da bo motocikel, pa čeprav se bomo vozili navkreber, imel zmeraj konstantno hitrost. Avtomatično pa se bo izklopil, če bomo pritisnili na zavore,

pospešili ali pritisnili na sklopko.

Honda gold wing 1500 GL (tak je namreč njegov uraden naziv) ima spredaj vilice s kraki premera 41 mm in hodom 140 mm in opremljene s sistemom, ki onemogoča, da se vilice pogreznejo do konca. Na zadnjo nihajno vilico pa delujeta dva blažilca, od katerih enega upravlja zračni kompresor, ki prilagaja njegovo trdoto od 0 do 4 atmosfer. To zagotavlja vedno optimalno lego motocikla na cesti.

Tudi zavore so obvezno na nivoju. Spredaj (dva) in zadaj je opremljen s koluti premera 296 mm. Njihov velik premer zagotavlja brezhibno delovanje tudi pri 5300 obratih, ko bo motocikel dosegel hitrost 185 km na uro. Značilna sta tudi njegova večkolutna hidravlična sklopka in štiristopenjski menjalnik z overdri-vom in vzvratno prestavo. Poraba goriva tudi ni pretirana, če samo pomislimo na njegovo prostornino, ki je bolj primerna za avtomobil, kot pa za motocikel. Povprečno prevozi gold wing z enim litrom 13 km.

Žal si bo to luksuzno 1500 kubično zverino lahko le malokdo privoščil, saj je cena tega motocikla 24.220.000 lir. Toda pri Hondi se tolažijo, češ da so na tržišču na prodaj še dražji motocikli, ki pa ne nudijo takega udobja.

ZVONKO PETJE

Zastavini ambiciozni načrti

➡ s 3. strani

pa 62 kW (84 KM) pri enakih vrtljajih (0-100 km na uro: 12,0 sekunde, največja hitrost 170 km na uro). Napovedan, če že ne ravno zagotovljen, je tudi 1,7-litrski dizelski motor.

Florida se opira na vzmetni nogi za prednji kolesi in na poltogo premo pod zadkom. V njej je prostora za štiri do pet potnikov, pri čemer je prtljažnik na račun zložljive (ne pa tudi deljive) zadnje klopi prilagodljivo velik, kar pomeni možnosti od 410 do 1180 litrov praznine.

Tudi voznikovo delovno okolje spominja na fiat (uno). Na primer pedala, prestavna ročica, tudi volanski obroč in skoraj v celem še armaturna plošča.

Prednje zavore so kolutne, volan z zobato letvijo streže z nekam manj kot štirimi zavrtiljaji od ene do druge skrajne točke in menjalnik je petsto-

penjski. Med dodatno opremo bodo pozneje sodile tudi takšne reči, kot so osrednja ključavnica ali električno pomicno okna v vratih, osnovnih meja svojega razreda, ko gre za luksuzne dodatke, pa florida ne zmore in tudi noče preseči.

Zastavini načrti s florido so (bili) veliki. Ne gre pozabiti, da je florida nastajala v obdobju nenavadno uspešnega prodora Zastavinega yuga 55 na ameriškem tržišču. Florida naj bi bila torej logično nadaljevanje te uspešne prodaje. Žal so se malemu yugu začela ameriška tla prekalu spodmikati in to bo verjetno prizadelo tudi florido. In, ker hkrati ta čas, sicer nov avtomobil vztrajno prehitava, je prihodnost zanj vse manj obetavna. Floride namreč ne bo pestil samo slab glas o slabi Zastavini kakovosti izdelkov, ampak tudi prepozno uresničevanje prepoznih načrtov.